

گفت‌وگوبیا
را حله رسولی صاحب
برند خوش‌کنک
**دست‌های
مزه‌ساز خانم**
نویسنده

**سهام
استارت‌آپ‌های
کوچک
از منابع مالی
صندوق نوآوری**

بورس یادولت؟
تأمین مالی
نوآوری ایران
در یک دوراهی
پرمناقشه

۲

**انتخاب شهاب جوانمردی
در کمیسیون تنظیم مقررات
با استقبال فراوان صنفی
روبه‌رو شده است**

**نتیجه یک
همگرایی**

افزایش امیدواری به اثرگذاری
بخش خصوصی بر تصمیمات
کمیسیون تنظیم مقررات

اهمیت این کمیسیون در حوزه
قانون‌گذاری فاوا چقدر است
و عملکرد سال‌های گذشته آن
چطور بوده است؟

۴

**گزارش
REPORT**

**از ام‌کامرس
تا خرده‌فروشی
اومنی‌چنل**

با چند روند مهم
خرده‌فروشی آشنا شوید

۱۲

پادرو

**آمارهای پادرو
از تجارت
اجتماعی**

جشن دوسالگی پادرو با مرور
دستاوردها و جذابیت‌های
حوزه فعالیتش برگزار شد

۸

**گزارش
REPORT**

**تاریخ کلان‌داده
از امپراتوری روم
تا امروز**

داده‌چطور به یک مزیت
رقابتی تبدیل شد

۱۴

بورس یا دولت؟ تأمین مالی نوآوری ایران در یک دوراهی پر مناقشه

سهام استارت‌آپ‌های کوچک از منابع مالی صندوق نوآوری

کرده رفتار دولتی از خود بروز ندهد و با روح و شخصیت اکوسیستم نوآوری خود را تطبیق دهد.

کارنامه چند سال اخیر این صندوق به جز در مواردی چون اعطای وام‌های کلان به برخی شرکت‌ها که هنوز ابهام‌های آن شفاف نشده‌اند، تقریباً کارنامه مثبتی بوده است. نهادهای که سعی می‌کند تا آنجا که می‌تواند با فاصله از کسب‌وکارها حرکت کند، اما از منابع قابل توجه مالی خود، به جریان نوآوری بخش خصوصی تزریق کند. اما یکی از پرسش‌های کلیدی که معمولاً در سیاهه آمارها و جداول بلندبالاتر می‌شود، این است که سهم شرکت‌ها و استارت‌آپ‌های کوچک از این منابع چقدر است. صندوقی بزرگ که یک نهاد دولتی عریض محسوب می‌شود، معمولاً دسترس پذیری اش برای کسب‌وکارهای بزرگ با مدیران شناخته‌شده بیشتر است و این یکی از پاشنه آشیل‌های نهادهای مالی دولتی است.

سال‌هاست که تئوری پردازان مالی نوآوری تأکید دارند دولت باید راه شرکت‌های بزرگ نوآور را برای استفاده از منابع بازار سرمایه هموار کند و در کنار آن منابع تخصیص یافته خود به این فضا را در اختیار ایده‌پردازان و صاحبان کسب‌وکارهای خرد نوآور قرار دهد. در ایران اما بسته بودن راه بورس، موجب شده تا بزرگ‌ترین شرکت‌های نوآور کشور هم برای رسیدن به سرمایه، از منابع مالی هیچ نهاد دولتی و عمومی نگذرند.

دولتی شدن اکوسیستم‌های نوآوری، آن هم در کشورهایی که مدیران معمولاً با رویکردهایی غیرفنی و کارشناسی بر مسند تصمیم‌گیری می‌نشینند، یک سناریوی محتمل است؛ یک خطر بزرگ برای منحرف کردن جریان طبیعی نوآوری و کسب‌وکار که معمولاً جز زمین سوخته در حوزه‌های مختلف اقتصادی و سرخوردگی نسلی از کارآفرینان و ایده‌پردازان حاصلی ندارد. در سال‌های گذشته و با کم‌رنگ شدن نقش سرمایه‌گذاران خصوصی و محدودیت‌های سرمایه‌گذاران بین‌المللی به کشور، حضور دولت به‌عنوان سرمایه‌گذار یا تسهیل‌کننده مالی نوآوری پررنگ‌تر از همیشه شده است.

رضا جمیلی
سردبیر
@rezajamili

قبلاً هم در مطلبی نوشته بودم که در کشوری که بیشتر منابع مالی در دست دولت است، شاید از این سرنوشت پرریسک گریزی نباشد، اما در همین سناریوی نه‌چندان خوشایند هم احتمالاً بتوان مسیره‌های بهینه‌ای تعریف و اجرایی کرد که هم دولت بتواند سربلند از کنشگری خود در این فضا بیرون بیاید و هم آسیب‌های حضورش حداقلی شود. در سال‌های گذشته یکی از نهادهایی که تلاش بیشتری در این عرصه داشته، صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست‌جمهوری بوده است؛ صندوقی که از قضا در برهه‌های مختلف تلاش

پاسخ اسنپ به شکایت یکی از کاربران که این روزها

در فضای مجازی دست به دست می‌شود

اسنپ ضابط قضایی نیست

با توجه به اینکه کاربر راننده اتهام مذکور را نپذیرفته، صحت‌سنجی ادعای این دو کاربر نیاز به بررسی ضابط قضایی دارد تیم حقوقی اسنپ نیز در این مسیر تمام همکاری‌های لازم را خواهد داشت. در صورت اثبات ادعای مطرح‌شده، اسنپ تمام‌قد در کنار کاربر مسافر خواهد بود و جبران خسارت وارده را با اولویت بالا در دستور کار خود قرار می‌دهد.»

سلام snapp_team

از آنجایی که تاکسی‌های اینترنتی ضابط قضایی نیستند، به‌طور کل در موضوعات مربوط به اتهام سرقت و اشیای گم‌شده در سفر، نیاز به اقدام از سوی مراجع قضایی و قانونی است.

در رابطه با موضوع اخیر تیم امنیت سفر اسنپ از لحظه دریافت گزارش کاربر مسافر، با جدیت در حال پیگیری است. حساب کاربری راننده را بلافاصله مسدود کردیم و با هر دو کاربر به‌طور مداوم در تماس بودیم و در تلاشیم تا با همکاری نیروی انتظامی از طریق دوربین‌های واقع در مقصد بتوانیم ادعای طرفین را دقیق‌تر بررسی کنیم.

با توجه به اینکه کاربر راننده اتهام مذکور را نپذیرفته، صحت‌سنجی ادعای این دو کاربر نیاز به بررسی ضابط قضایی دارد و تیم حقوقی اسنپ نیز در این مسیر تمام همکاری‌های لازم را خواهد داشت. در صورت اثبات ادعای مطرح‌شده، اسنپ تمام‌قد در کنار کاربر مسافر خواهد بود و جبران خسارت وارده را با اولویت بالا در دستور کار خود قرار می‌دهد.

چند شب پیش یکی از کاربران اسنپ در فضای مجازی، با طرح ماجرای که به گفته او در سفر اسنپ برایش اتفاق افتاده، باعث اظهارنظرهای گوناگون شد. این کاربر گفته بود به پیشنهاد راننده برای اینکه راحت‌تر در صندلی عقب بنشیند، لپ‌تاپش را روی صندلی جلو قرار داده و موقع پیاده شدن، پیش از آنکه بتواند لپ‌تاپش را بردارد، راننده فرار کرده است. او در تماس با تیم پشتیبانی و درخواست شماره راننده با این پاسخ مواجه می‌شود که پشتیبانی اجازه این کار را ندارد و او باید از طریق مراجع قضایی موضوع را پیگیری کند. آن‌گونه که این کاربر می‌گوید، درخواستش برای غیرفعال کردن راننده تا تعیین تکلیف این اتفاق نیز با امتناع پشتیبان مواجه می‌شود. ماجرای این کاربر که هم‌زمان در حال پیگیری این اتفاق از طریق مراجع قضایی است، واکنش‌های بسیاری را در پی داشته است. بر این اساس تیم روابط عمومی اسنپ طی بیانیه‌ای با تأکید بر اینکه تاکسی‌های اینترنتی ضابط قضایی نیستند، اعلام کرده که در کنار کاربر راننده خواهد ایستاد.

در این پیام آمده است: «از آنجایی که تاکسی‌های اینترنتی ضابط قضایی نیستند، به‌طور کل در موضوعات مربوط به اتهام سرقت و اشیای گم‌شده در سفر، نیاز به اقدام از سوی مراجع قضایی و قانونی است. در رابطه با موضوع اخیر، تیم امنیت سفر اسنپ از لحظه دریافت گزارش کاربر مسافر، با جدیت در حال پیگیری است. حساب کاربری راننده را بلافاصله مسدود کردیم و با هر دو کاربر به‌طور مداوم در تماس بودیم و در تلاشیم تا با همکاری نیروی انتظامی، از طریق دوربین‌های واقع در مقصد، بتوانیم ادعای طرفین را دقیق‌تر بررسی کنیم.»

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

گروه توسن از هلدینگ دیار دیجیتال رونمایی کرد

یکپارچگی اکوسیستم کسب‌وکارهای دیجیتال توسن

حوزه‌فین‌تک و روندهای مطرح آن، انجام شده است. این تجربه ما را بر آن داشت تا با شروع سال ۱۴۰۱ گام جدیدی را برای توسعه هرچه بیشتر این کسب‌وکارها برداریم و گروه توسن دیجیتال را با نام تجاری دیار راه‌اندازی کنیم.»

امید ترابی، عضو هیئت‌مدیره گروه توسن در پاسخ به این سؤال که چه نوآوری‌ها و سرویس‌هایی پس از راه‌اندازی مجموعه دیار ارائه می‌شود، گفت: «یکی از مهم‌ترین تغییرات با راه‌اندازی دیار، حرکت گروه توسن به سمت سرویس‌های مشتری‌محور یا B2C است که در این راه سرویس‌هایی مانند کارت اعتباری ایجاد شده است. شرکت تالی که ارائه کارت‌های اعتباری را بر عهده دارد، با رویکردی جدید به سمت تغییر پارادایم این حوزه حرکت کرده و توانسته کارت اعتباری واقعی با کارمزد صفر را به کاربران خود ارائه دهد.»

دهم خردادماه گروه توسن در مراسمی رسمی با حضور فعالان اکوسیستم فین‌تک و اصحاب رسانه از هلدینگ دیجیتال «دیار» به‌عنوان هماهنگ‌کننده کسب‌وکارهای دیجیتال اکوسیستم خود رونمایی کرد. امید ترابی، معاون توسعه بازار و ارتباط با مشتریان و عضو هیئت‌مدیره توسن از این پس با عنوان مدیرعامل هلدینگ دیجیتال فعالیت می‌کند.

هلدینگ دیجیتال «دیار» به‌منظور هماهنگی و یکپارچه‌سازی کسب‌وکارهای دیجیتال گروه توسن راه‌اندازی شده و وظیفه خلق ارزش در حوزه‌های فعالیتی گروه توسن و اکوسیستم آن را بر عهده دارد.

در ادامه این مراسم امید ترابی، عضو هیئت‌مدیره گروه توسن ضمن اشاره به کلان‌روندهای حوزه فین‌تک گفت: «در گروه توسن طی چند سال اخیر سرمایه‌گذاری‌های زیادی روی

KARANG

شماره ۵۲ | ۱۶ خرداد ۱۴۰۱ | سال دوم | کارنگ؛ هفته‌نامه اقتصاد نوآوری ایران

مدیر هنری: روح‌اله گیتی‌نژاد
مدیر فنی: علیرضا کیوان
صفحه‌آرا: بهناز سعیدی
عکس: حامد کریم‌زاده، پریا امیرحاجلو
سایت: راضیه مینایی
چاپ: هنر سرزمین سبز
نشانی: تهران، جنت‌آباد جنوبی، خیابان لاله غربی، خیابان حدیث، کوچه حدیث دوم، پلاک ۸
تلفن تحریریه: ۴۶۰۱۲۲۰۴
وب‌سایت: karangweekly.ir

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مینا والی
سردبیر: رضا جمیلی

دبیر تحریریه: المیرا حسینی
تحریریه: مهران امیری، عبدالله مقدمی
لی‌لی اسلامی، سپیده اشرفی، پارسا خاک‌نژاد
ترانه احمددوست، پریسا امام‌وردیلو
زهره دودانگه، منیره شاه‌حسینی

ماندن یا رفتن ستاری؟

شایعه شده سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار است صندلی اش را واگذار کند؛ خبری که احتمالاً باز تکذیب شود.

انتقاد به رگولاتوری

صداوسیما

انجمن صنفی شرکت‌های نمایش ویدئویی آنلاین، از دخالت صداوسیما در حوزه رگولاتوری انتقاد کرده و از نهادهای مربوطه خواسته رگولاتوری بی طرف برای این حوزه انتخاب شود.

آینده فین تکی‌ها

وبینار رایگان آینده استارت‌آپ‌های فین تکی در بازارهای نوظهور، ۱۸ خردادماه ساعت ۱۸:۳۰ در ایسمینار برگزار می شود. سخنران این وبینار رضا قربانی است.

سرمايه‌گذاري اسمارت آپ

اسمارت آپ به تازگی روی «کندل» سرمايه‌گذاري کرده است. کندل یک پلتفرم تخصصی بازار سرمايه است که در آن می‌توانید از ابزارهای تحلیل تکنیکال استفاده کنید.

شماره ۵۴
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

بررسی ضوابط ورود شرکت‌های استارت‌آپی به بازار سرمایه

از تعریف شرکت استارت‌آپی تا وثیقه ۵۰ درصدی سهام شرکت

سازمان بورس بعد از ماه‌ها بررسی و تحقیق، سرانجام ضوابط ورود استارت‌آپ‌ها به بورس را به ارکان بورس ابلاغ کرد. این ابلاغیه در ۹ ماده تنظیم شده و به موارد مهمی از شرکت‌های استارت‌آپی، از جمله تعریف شرکت‌های استارت‌آپی، وثیقه سهام این شرکت‌ها و وضعیت دارایی نامشهود نسبت به دارایی کل شرکت اشاره دارد.

شرکت‌های استارت‌آپی به دلیل داشتن دارایی نامشهود، وضعیت متفاوتی نسبت به دیگر شرکت‌ها دارند.

سازمان بورس در دو سال گذشته تلاش کرده دستورالعملی را در این خصوص تنظیم و ابلاغ کند. سرانجام سازمان بورس در ۹ خرداد ۱۴۰۱ ضوابط ورود شرکت‌های استارت‌آپی به ارکان بورس را ابلاغ کرده که مهم‌ترین بخش این ابلاغیه تعریف شرکت‌های استارت‌آپی، میزان وثیقه سهام و نسبت‌های دارایی نامشهود به کل دارایی است.

وثیقه‌کردن سهام به خاطر ریسک بالای استارت‌آپ‌ها

در بازار سرمایه همواره اعتقاد بر این است که شرکت‌های استارت‌آپی دارای ریسک بالایی بوده و برای کاهش این ریسک جهت سرمایه‌گذاران بورس، باید اقدام مهمی انجام شود. بر اساس همین دغدغه، مهم‌ترین بخش از این ابلاغیه به وثیقه‌کردن بیش از نیمی از سهام متعلق به سهام‌داران عمده شرکت نزد سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار اختصاص دارد. تعیین زمان توثیق سهام بر عهده هیئت پذیرش بورس است.

در این بند از ابلاغیه آمده است: «در صورت وجود ریسک یا بروز شرایطی که به تشخیص هیئت پذیرش، تداوم توثیق سهام ضرورت داشته باشد، هیئت پذیرش می‌تواند نسبت به تداوم توثیق با تأیید سازمان پس از پایان مدت زمان اولیه، اقدام کند. همچنین در صورت عدم ورود هیئت پذیرش به موضوع تداوم توثیق سهام، بورس/ فرابورس موظف است پس از انقضای مدت تعیین شده توسط هیئت پذیرش و پس از اخذ نظر آن هیئت، نسبت به ارسال درخواست رفع توثیق سهام به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اقدام کند.»

یکی دیگر از موارد مهم در این بخشنامه، نسبت دارایی نامشهود به کل دارایی‌های شرکت است. اگر این نسبت کمتر از ۵۰ درصد باشد، عرضه اولیه شرکت با تأیید هیئت پذیرش همراه خواهد بود. در ماده ۷ این ابلاغیه آمده است: «بورس/ فرابورس موظف است در عرضه اوراق بهادار شرکت‌های نوپا و فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال، شرایطی تبیین کند تا در صورتی که بر اساس آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده متقاضی پذیرش، نسبت دارایی‌های نامشهود به کل دارایی‌ها بیشتر یا مساوی ۵۰ درصد باشد، سهام شرکت صرفاً به سرمایه‌گذاران واجد شرایط موضوع دستورالعمل پذیرهنویسی و عرضه اولیه اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران عرضه شود. در صورتی که این نسبت کمتر از ۵۰ درصد باشد، به تشخیص هیئت پذیرش، سهام شرکت قابل عرضه به عموم است.» به عنوان نمونه این بند از ابلاغیه می‌توان گفت که اولین شرکت آماده عرضه اولیه، شرکت «تپسی» است که نسبت دارایی نامشهود به کل دارایی شرکت بالاتر از ۷۲ درصد است.

چه شرکتی استارت‌آپی است؟

بر اساس این ضوابط، شرکت‌هایی که کسب‌وکار آنها بر بستر اینترنت بوده و ۳۰ درصد از دارایی آنها نامشهود و فعالیت‌شان کاربرمحور باشد، شرکت استارت‌آپی محسوب می‌شوند.

در ماده نخست این ابلاغیه آمده است: شرکت‌های نوپا و فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال که از این پس متقاضی نامیده می‌شوند، در صورتی که بر اساس نظر یا تأیید کارگروه سامان‌دهی مراکز نوآوری و رویدادهای کارآفرینی، دارای حداقل دو شرط از شرایط زیر باشند، برای پذیرش در هر یک از بازارهای بورس/ فرابورس، علاوه بر شرایط مقرر در دستورالعمل و سایر قوانین و مقررات، باید واجد شرایط اختصاصی مقرر در این پیوست نیز باشند.

الف- متقاضیانی که کسب‌وکار داده‌محور بر بستر اینترنت دارند.

ب- متقاضیانی که بیش از ۳۰ درصد از دارایی‌های ایشان از نوع نامشهود باشد.

ج- متقاضیانی که کسب‌وکار ایشان کاربرپایه باشد.

نخستین شرکت استارت‌آپی بورسی

درواچار حاضر می‌شود

برگزاری جلسه معارفه سهام تپسی

جلسه معارفه سهام تپسی سه‌شنبه ۱۷ خرداد توسط شرکت فرابورس ایران برگزار خواهد شد. چند روز پس از این جلسه، عرضه اولیه تپسی انجام می‌شود.

همچنین چهارشنبه، جلسه معارفه شرکت تپسی به صورت زنده از تلویزیون اینترنتی اقتصادی «واچار» به نشانی www.wachartv.com به صورت زنده پخش می‌شود.

تپسی نخستین شرکت استارت‌آپی بود که پاییز سال گذشته نماد آن در فرابورس درج شد. گویا قرار است ۲۴ خرداد ۱۴۰۱ سهام تپسی عرضه اولیه شود. با این اتفاق به صورت رسمی سهام اولین شرکت استارت‌آپی در بازار بورس اوراق و بهادار قابل معامله می‌شود.

گزارش جدید فروردین ماه ۱۴۰۱ تپسی که در کدال منتشر شده، بیان می‌کند که درآمد این شرکت در این ماه ۲۴ میلیارد تومان بوده است.

شرایط پرداخت الکترونیکی کرایه تاکسی

در کرج فراهم شد

آپ و تاپ هم اضافه می‌شوند

محسن امیدوار حسینی، رئیس سازمان حمل و نقل بار و مسافر شهرداری کرج گفت: «در حال حاضر برای تاکسیرانان خط فلکه اول گوهردشت - تقاطع آزادگان کد کیوآر اختصاصی تعریف شده که متصل به حساب بانکی شخصی رانندگان است که در مقابل هر یک از مسافرین تاکسی نصب شده و پس از اسکن آن از طریق گوشی هوشمند، کرایه از حساب مسافر کسر و بلافاصله به حساب راننده واریز می‌شود.»

امیدوار حسینی با تأکید بر اینکه این طرح با همکاری ویژه سازمان فناوری اطلاعات شهرداری کرج اجرایی می‌شود و پس از عیب‌یابی و شناسایی نقاط ضعف و قوت در فاز آزمایشی، به‌زودی به صورت گسترده و سراسری اجرایی می‌شود، بیان کرد: «در حال مذاکره جهت امکان پرداخت الکترونیکی کرایه از طریق سوپراپلیکیشن‌های پرداخت «آپ» و «تاپ» نیز هستیم و از شهروندان گرمی تقاضا داریم همراهی لازم را جهت اجرای موفق این طرح داشته باشند.»

وی در پایان اظهار کرد: «با توجه به اینکه زیرساخت‌های پرداخت الکترونیکی کرایه اتوبوس در سال‌های قبل فراهم شده، این عقب‌ماندگی در حوزه تاکسی‌ها احساس می‌شد که اجحافی در حق مسافران بود و اکنون با گذر از مراحل آزمایشی، اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی، به‌زودی شاهد آن خواهیم بود که شهروندان از طریق اپلیکیشن‌های پرکاربرد پرداخت، قادر به پرداخت کرایه تاکسی خواهند بود.»

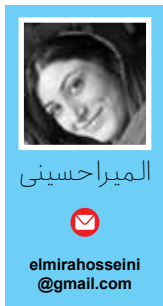

نتیجه یک همگرایی صنفی

اثرگذاری بخش خصوصی بر تصمیمات کمیسیون تنظیم مقررات در گفت و گو با شهاب جوانمردی، مدیرعامل فنادپ و عضو جدید این کمیسیون

کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات با وجود نقش پررنگی که در اکوسیستم فاوا دارد، نامش در اذهان کاربران و مردم عادی چندان پررنگ نیست. آخرین باری که نام این کمیسیون را در اخبار روزمره و جاری شنیده ایم، زمانی بوده که اپراتورهای تلفن همراه با حذف بسته‌های به صرفه و مدت‌دار، عملاً کاربران را با افزایش قیمت‌ها مواجه کردند. مسئله‌ای که رئیس سازمان تنظیم مقررات به عنوان بازوی اجرایی کمیسیون درباره آن اظهار نظر کرد و گفت کمیسیون درباره قیمت‌ها مصوبه جدیدی صادر نکرده و همه چیز برمی‌گردد به قیمت‌گذاری سال‌های ۹۵ و ۹۶؛ زمانی که کمیسیون کف و سقف قیمت خدمات را مشخص کردند. اپراتورها نیز که زمانی برای ماندن در زمین رقابت، حاضر بودند کف مصوبه را در نظر بگیرند، حالاً می‌خواهند در همان بازه مشخص شده به نحو دیگری بازی کنند. به تازگی با پایان یافتن زمان حضور برخی از اعضای

کمیسیون تنظیم مقررات، وزارت ارتباطات از پنج نفر دیگر برای حاضر شدن در این کمیسیون دعوت به عمل آورده است و از این به بعد به جای احمد معتمدی، ناصر علی سعادت، محمود حسن‌زاده قرایی و مرحوم مسعود اخوان‌فرد، قرار است رسول جلیلی، محمد خوانساری، شهاب جوانمردی، حسین میرزاپور و حسین نعمتی در این کمیسیون ایفای نقش کنند. اعضای که هر کدام از دل نهاد یا بخشی بیرون آمده‌اند و پیشنهاد آن نهاد برای حضور در کمیسیون به وزیر ارتباطات بوده‌اند. اما این کمیسیون چیست و چه اختیاراتی دارد؟

المیرا حسینی

elmirahosseini@gmail.com

تنظیم مقررات، داوری و سیاست‌گذاری

کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات متشکل از نه نفر است که در رأس آن وزیر ارتباطات قرار دارد. رئیس سازمان

حاضر بودند کف مصوبه را در نظر بگیرند، حالاً می‌خواهند در همان بازه مشخص شده به نحو دیگری بازی کنند. به تازگی با پایان یافتن زمان حضور برخی از اعضای

شماره ۵۲
۱۴۰۱ خرداد
سال دوم

برنامه جدید سازمان مالیاتی برای اصناف چه کسانی مشمول مالیات می‌شوند؟

دارایی‌های افراد در ابتدا و انتهای سال مشخص است و مجموع خانوار، باید مالیات را بپردازند. اقدامات ماقطعاً در دو سال آینده تأثیرات خود را نشان خواهد داد.»

همچنین غیبی‌پور، کارشناس امور مالیاتی توضیح داد: «معافیت موضوع ماده ۱۰۱ قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۴۰۰، ۳۶ میلیون تومان است. افرادی که کارت‌خوان در اختیار داشتند، امروز همه دارای پرونده مالیاتی شدند که تا سال آینده بیشتر هم خواهند شد. بسیاری از این دو میلیون نفر شناسایی شده، درآمدهای کوچکی داشتند مثل دست‌فروش‌ها، اما برخی ارقام زیادی جابه‌جا کرده‌اند.»

او اضافه کرد: «برخی اصناف مشتری‌ها را به بهانه خراب بودن یا نداشتن کارت‌خوان و ادار به واریز از طریق کارت می‌کنند؛ سازمان امور مالیاتی پیشنهاد داده تا اگر حساب بانکی بیش از ۴۵ مورد واریز به صورت کارت به کارت در ماه داشته باشد، این کارت باید به عنوان مورد مشکوک مالیاتی شناسایی و به یک پرونده مالیاتی اتصال پیدا کند. حساب‌های تجاری و شخصی تفکیک شده‌اند، سقف تراکنش‌ها هم مشخص شده؛ برای کارمند دو میلیارد، مستمری بگیر یک میلیارد و فاقد شغل، ۵۰۰ میلیون تومان است. پس اگر بیش از این ارقام جابه‌جا شده باشد، باید اظهارنامه مالیاتی پر کند.»

شاهین مستوفی، مدیرکل دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی و سیاوش غیبی‌پور، کارشناس امور مالیاتی در برنامه میز اقتصاد حاضر شده و موضوعاتی در خصوص مالیات بیان کردند. در این گفت‌وگو درباره نحوه مالیات‌گیری از اصناف مطرح شد: «سازمان امور مالیاتی پیشنهاد داده تا اگر کارتی در ماه بیش از ۴۵ مورد واریزی به صورت کارت به کارت داشته باشد، باید به عنوان مورد مشکوک تلقی شود و به پرونده مالیاتی اتصال پیدا کند.»

مدیرکل دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی نیز گفت: «امسال در راستای اتصال کارت‌خوان‌ها به پرونده مالیاتی، بالغ بر دو میلیون و ۹۰۰ هزار اظهارنامه و فرم تبصره ماده ۱۰۰ را از صاحبان مشاغل به عنوان مودیان جدید دریافت کردیم که انتظار داریم به حدود پنج میلیون برسد. هیچ جای دنیا نمی‌توان فرار مالیاتی را به صفر رساند.»

شاهین مستوفی افزود: «در حوزه صاحبان مشاغل، انتظار داریم حدود هفت میلیون مودی مالیاتی داشته باشیم که حدود پنج میلیون آن شناسایی شده و قطعاً با پیاده‌سازی پایانه‌های فروشگاهی، دریافت مالیات از اغلب این مودیان محقق خواهد شد.»

او ادامه داد: «سازمان امور مالیاتی از هوش مصنوعی برای شناسایی فعالان اقتصادی استفاده می‌کند.»

مقررات به عنوان دبیر کمیسیون در اینجا ایفای نقش می‌کند. همچنین یک نماینده از سازمان برنامه و بودجه و یک نماینده از وزارت امور اقتصادی و دارایی همواره در این کمیسیون حضور دارند. پنج نفری که پیش‌تر به عنوان اعضای جدید کمیسیون نام‌شان برده شد، اعضای صاحب‌نظر کمیسیون به حساب می‌آیند.

در ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی این کمیسیون که اواخر سال ۸۳ به تصویب هیئت وزیران رسیده است و وظایف و طرز کار این کمیسیون را شرح می‌دهد، وظایف و اختیارات کمیسیون را چنین معرفی می‌کند: اصلاح و تجدید ساختار بخش‌های ارتباطی کشور؛ تعیین سیاست نرخ‌گذاری بر کلیه خدمات در بخش‌های مختلف ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب جداول تعرفه‌ها و نرخ‌های کلیه خدمات ارتباطی در چارچوب قوانین و مقررات کشور؛ تدوین مقررات ارتباطی کشور در چارچوب قوانین و مقررات کشور و اعمال و نظارت بر حسن اجرای آن؛ سیاست‌گذاری در خصوص صدور مجوز فرکانس و تعیین و دریافت حق‌الامتياز صدور مجوز در چارچوب قوانین و مقررات کشور؛ تحقق اهداف مورد نظر در بخش ارتباطات رادیویی و رادیو آماتوری.

فلسفه ایجاد این نهاد، تنظیم مقررات، داوری و سیاست‌گذاری در حوزه فاوا بود تا فضای رقابتی در سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری برقرار شود و متعاقب آن توانمندسازی رقبای غیردولتی و تنظیم روابط اقتصادی شکل بگیرد.

تأثیر اعضای بخش خصوصی بر تصمیمات کمیسیون

یکی از نکات مهمی که کمیسیون تنظیم مقررات را به بخشی قابل توجه برای بخش خصوصی تبدیل می‌کند - جدای از آنکه تصمیمات و سیاست‌گذاری این بخش تأثیر مستقیم در وضعیت کسب‌وکارها دارد - حضور نمایندگان بخش خصوصی است که هرچند با انتخاب وزیر ارتباطات به این کمیسیون اضافه می‌شوند، اما می‌توانند در چهار سال فعالیت‌شان صدای بخش خصوصی باشند. انتخاب شهاب جوانمردی، مدیرعامل فناپ که هم‌زمان عضو هیئت‌مدیره و نایب رئیس کمیسیون اقتصاد دیجیتال سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران است، این امید را در دل کسب‌وکارهای بخش خصوصی زنده کرده که حضور شخصی آشنا با صنف و مشکلات کسب‌وکارها می‌تواند جهت‌گیری کمیسیون تنظیم مقررات را بهبود بخشد و آن را وضعیت نه‌چندان رضایت‌بخش سابق بیرون بیاورد. کمیسیونی که یکی از انتقادهایی که به آن وارد می‌شود، این است که سیاست‌گذاری‌های آن بیشتر در راستای منافع دولت است تا بخش خصوصی و با وجود صندلی و قدرتی که بخش خصوصی در آن داشته، نتوانسته ارتباط درستی با کسب‌وکارها بگیرد. جوانمردی در خصوص اینکه نمایندگان بخش خصوصی تا چه اندازه می‌توانند در جهت‌گیری کمیسیون اثرگذار باشند، به «کارنگ» می‌گوید: «نباید این واقعیت را فراموش کنیم که وقتی اکثریت اعضای کمیسیون تنظیم مقررات را افرادی از بدنه حاکمیت تشکیل می‌دهند، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که با هیچ مکانیسمی نظرات بخش خصوصی تام و تمام اجرا شود.»

اما او معتقد است همین که نمایندگان بخش خصوصی در این کمیسیون حضور دارند، نکته مثبتی است که نباید آن را از نظر پنهان داشت. مدیرعامل فناپ می‌افزاید: «مسئله مهم‌تر این است که در بسیاری از نظام‌های رگولاتوری مان تصمیم‌ها برای بخش خصوصی، پشت درهای بسته اتخاذ می‌شود و عملاً امکان اینکه صدای بخش خصوصی شنیده شود و مسائلش طرح شود، وجود ندارد. به همین خاطر رویکرد کمیسیون تنظیم مقررات را در خصوص حضور نمایندگان بخش خصوصی رفتاری رو به جلو و مثبت می‌بینم. همین که رگولاتور خود را در معرض مسائل بخش خصوصی قرار می‌دهد و صدای این بخش

را می‌شنود، حائز اهمیت است. امیدوارم نتایج تصمیماتی که گرفته می‌شود هم در جهت مصالح مردم و کشور باشد، زیرا در این صورت است که دولت و بخش خصوصی هم از آن تصمیمات نفع می‌برند.»

همگرایی نهادها و تشکل‌ها

آیا این کمیسیون می‌تواند با توجه به ترکیب اعضای آن تبدیل به یکی از اهرم‌های صنفی شود و دغدغه‌های صنفی را دنبال کند؟ جوانمردی در این خصوص معتقد است: «اتفاقی که در این دوره کمیسیون افتاده، این است که نهادها و تشکل‌های صنفی یا یکدیگر همگرا شده‌اند؛ از اتاق بازرگانی و نظام صنفی گرفته تا انجمن‌ها و تشکل‌های مخابراتی؛ چه سازنده‌های تجهیزات و چه اپراتورهای حوزه‌های عملیاتی. همگی سعی کرده‌اند نمایندگانی معرفی کنند که بتوانند ارتباط درست را برقرار کنند. بنابراین وقتی که معرفی از آن سمت انجام شده، عملاً این نهادها مثل اتاق فکر می‌توانند مسائل را حل‌حلی کنند و پیشنهادهایی را برای دولت و رگولاتور آماده کنند؛ از آن طرف وقتی که این خواسته‌هایشان در کمیسیون مطرح می‌شود، با یک پشتیبانی مناسب از سمت آن تشکل و نهاد و توأمان پشتیبانی رسانه‌ای، این امکان به وجود می‌آید که یک اهرم صنفی دست‌نماینده باشد. در نتیجه اثرگذاری بیشتری نیز ایجاد خواهد شد.»

او درباره اثرگذاری این کمیسیون روی کسب‌وکارهای نوآور حوزه آی‌سی‌تی می‌افزاید: «باید دید دغدغه‌های این کسب‌وکارها در سطح این کمیسیون مطرح می‌شود یا با توجه به اینکه موضوع رگولاتوری خدمات هم در حال مطالعه است و ممکن است رگولاتور خدمات شکل بگیرد، در آن حوزه مسائل و مشکلات‌شان طرح خواهد شد.»

اولویت من، اولویت نهاد معرّفم است

اگر کسب‌وکاری بخواهد دغدغه‌هایش را با نماینده خود در بخش خصوصی مطرح کند، چه مسیرهایی در دسترس اوست؟ جوانمردی تأکید می‌کند که در این خصوص دسترسی به نماینده بخش خصوصی، پیچیدگی خاصی ندارد. او می‌گوید پیش‌تر نیز چه زمان‌هایی که مسئولیت صنفی داشته و چه در برهه‌هایی که در اتاق بازرگانی و کمیسیون اقتصاد نوآوری نقش ایفا می‌کرده، کسب‌وکارها می‌توانستند از طرق مختلف حضوری، ایمیل، شبکه‌های اجتماعی و... با او ارتباط برقرار کنند. این عضو کمیسیون تنظیم مقررات می‌گوید: «در حال حاضر چیزی که بیشتر دغدغه من است، این است که با تعریف کار مشخصی در کمیسیون بتوانم واقعاً برای بخش خصوصی ایفای نقش کنم و امیدوارم این جایگاه کارآمدی ذاتی داشته باشد. اگر این‌طور باشد، مسلماً حق همه اعضای نهادها و تشکل‌های مختلف و فعالان بخش خصوصی است که بتوانند به نوعی دسترسی را داشته باشند. اگر لازم باشد، در ادامه رویه‌ها را به شکل رسمی نیز اعلام می‌کنم.»

او اولویت‌های خود را همان اولویت‌های نهاد معرف خود به کمیسیون تنظیم می‌داند و چنین توضیح می‌دهد: «حال ممکن است بخشی از این اولویت‌ها با توجه به مسائل آگاه‌سازی اقتصادی به قیمت برگردد؛ از قیمت‌گذاری خدمات و تعرفه‌ها گرفته تا لایسنس‌ها. بخشی نیز به اولویت‌های دولت و وزیر محترم که بحث توسعه ارتباطات بر مبنای فیبر نوری را در دستور کار جدی دارند، برمی‌گردد. پس حتماً باید در این موارد تسهیلگری اتفاق بیفتد. بخشی هم قاعدتاً مسائل گذشته‌ای است که همیشه در کمیسیون مطرح بوده؛ حوزه تجهیزات، پست یا هر بخش دیگری که کار به کمیسیون ارجاع داده می‌شود. امیدوارم در این موارد هم که بتوانم در پیچه‌ای تعبیه کنم که نظرات بخش خصوصی را اخذ کرده و در کمیسیون منعکس‌کننده دیدگاه‌ها باشم و از حقوق بخش خصوصی دفاع کنم.»

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

ویرایش سوم

راهنمای ورود به دنیای بیت کوین
اترיום و ارزهای دیجیتال برای مبتدی‌ها

یک ساتوشی

محمد آذرینوار / نیما ملک‌پور

چاپ هفتم

چاپ هفتم کتاب یک ساتوشی راهنمای ورود به دنیای بیت‌کوین، اتریوم و ارزهای دیجیتال برای مبتدی‌ها منتشر شد

از زمانی که ساتوشی ناکاموتو در سال ۲۰۰۸ وایت‌پیپر بیت‌کوین را با عنوان «بیت‌کوین: سیستم پول نقد الکترونیک همتا به همتا» منتشر کرد تا کنون که بیش از ۱۳ سال از زمان انتشار آن می‌گذرد، پادشاه ارزهای دیجیتال با چالش‌ها و موانع متعددی روبه‌رو بوده. اما توانسته از این فرازونشیب‌ها جان سالم به در ببرد. طبق برآوردها، قیمت بیت‌کوین از زمان عرضه تا به حال از هیچ‌به‌هزاران دلار رسیده است؛ همین موضوع باعث شده بسیاری از افراد در سراسر جهان به بیت‌کوین روی خوش نشان داده و به واسطه ماهیت ضدتورمی آن حتی بخشی از سبد سرمایه‌گذاری خود را به آن اختصاص دهند. با این حال برای ورود به دنیای ارزهای دیجیتال لازم است تاحدودی با ماهیت آن آشنا باشیم: کتاب یک ساتوشی از معدود کتاب‌های تألیفی در حوزه ارزهای دیجیتال است که در کشور منتشر شده و به‌زبانی ساده و قابل فهم مفاهیم اصلی و بنیادین ارزهای دیجیتال را برای خوانندگان توضیح داده است.

پست آمریکا تعرفه های جدید پستی را برای سال ۲۰۲۲ اعلام کرد یک قیمت گذاری عاقلانه؟

در تاریخ ششم آوریل ۲۰۲۲ اداره پست آمریکا از تغییرات قیمت که از ماه جولای آغاز خواهد شد، خبر داد. قیمت های جدید شامل افزایش دو سنتی پست های درجه یک از ۵۸ سنت به ۶۰ سنت خواهد بود.

این قیمت پیشنهادی، نرخ پست های درجه یک را ۶/۵ درصد بالا خواهد برد که پایین تر از نرخ تورم سالانه در اواخر ماه فوریه است. این تغییرات قیمت عملکرد عاقلانه مرجع قیمت گذاری اداره

نگین نظری

Neginnazari29@gmail.com

پست را منعکس می کند.

اگر این تغییرات به خوبی بررسی شود، قیمت پست نامه های بالاتر از یک انس به ۲۴ سنت، نامه هایی که نشان پستی پرینت شده دارند ۵۷ سنت و قیمت ارسال کارت پستال های تمبردار به ۴۴ سنت خواهد رسید. پست نامه های یک اونس به دیگر کشورها هم یک دلار و ۴۰ سنت خواهد شد. اداره پست آمریکا همین طور در حال بررسی تعدیل قیمت گذاری برای خدمات محصولات ویژه، شامل نامه های دارای ردیاب الکترونیکی، قیمت اجاره صندوق های اداره پست، نرخ حواله های پولی و هزینه خرید بیمه برای محصول در حال ارسال است.

به این دلیل که تورم و افزایش هزینه های اجرایی ادامه دارد، این تعدیل قیمت ها به برنامه آمریکا از طریق اجرای تحویل مرسوله های پستی که شامل ۴۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری طی ده سال آینده در زیرساخت هسته اداره پست است، کمک خواهد کرد. با این قیمت های جدید، اداره پست آمریکا پایین ترین نرخ پستی را در جهان صنعتی تأمین می کند و همین طور یک ارزش عالی را برای حمل و نقل دریایی پیشنهاد می کند.

شماره ۵۴
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

مثبت و منفی افزایش تعرفه شرکت پست

بررسی تأثیر افزایش تعرفه های شرکت پست بر فروشگاه های آنلاین

هفته های که گذشت با اعلام نرخ های جدید شرکت پست جمهوری اسلامی، عملاً کسب و کارهای اینترنتی خرده فروشی با شوک بزرگی مواجه شدند. تعرفه های پستی یک شبه ۴۰ تا ۴۵ درصد گران تر از قبل شده بود و این افزایش نرخ برای خرده فروشان اینترنتی که روزانه حجم زیادی مرسوله برای مشتریان خود می فرستند، ترس هایی از قبیل ترس از دست دادن یا کاهش مشتری ایجاد کرد. هر چند معمولاً هزینه های ارسال بر عهده مشتری است، اما همواره این نگرانی وجود دارد که مشتریان این فروشگاه ها، بازار سنتی را به خرید از آنلاین شاپ ها ترجیح دهند و حجم مشتریان آنها با گران شدن هزینه حمل کاهش یابد.

پست جمهوری اسلامی به عنوان بازیگر اصلی در عرصه

لجستیکی کشور، حدود ۲۵۰ میلیون بسته را در سال ۱۴۰۰ جابه جا کرده، یعنی حدود ۵ درصد از کل ارسالی ها بر عهده شرکت پست بوده است. این در حالی است که این شرکت، تعرفه های مصوب خود را از سال ۱۳۹۸ تغییر نداده بود و ثابت ماندن تعرفه ها با نرخ تورمی که در طول دو سال و اندی قبل تجربه کردیم، این شرکت را به یکی از ضررده ترین شرکت ها تبدیل کرده بود. طبق آمار و اسناد مالی منتشره از سوی شرکت پست، این شرکت در سال ۹۹، هزار میلیارد تومان ضرر کرده بود.

مهرداد ملک محمدی مدیر عامل تاپین در گفت و گو با کارنگ و به نقل از مدیر بازاریابی شرکت پست می گوید: «این شرکت به ازای ارسال هر بسته، مبلغ ده هزار تومان ضرر می کند. زیرا به ازای هر بسته، هشت هزار تومان

به توزیع کننده مرسوله پرداخت می کند و یک مرسوله غیر از هزینه توزیع، هزینه های دیگری همچون پیکاپ و رهسپاری و... نیز دارد و با مبلغی که پست از مشتری دریافت می کرد، لازم بود زودتر از اینها تغییراتی رخ دهد تا جلوی ضرر و زیان و ورشکستگی این شرکت گرفته شود.»

از افزایش نرخ پست خوشحال باشیم یا ناراحت؟

بابک عقیلی نسب، مدیر عامل پستکس نیز در پاسخ به این سؤال که افزایش نرخ بر اکوسیستم کسب و کارهای اینترنتی چه تأثیری خواهد داشت، می گوید: «به جرئت می گویم افزایش تعرفه های پستی تأثیری روی اکوسیستم کسب و کارهای اینترنتی نخواهد داشت. زیرا اساساً

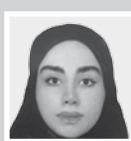
دریافت محصولاتی استفاده کرده اند که سریعاً به آنها نیاز داشته اند، مانند نان ساندویچ برای وعده ناهارشان.

سایر خریدهایی که از این طریق انجام شده، چیزهایی مانند پوشک بچه یا داروهای بدون نسخه ای چون تایلنول بوده است. والمارت اعلام کرده که خریداران والمارت در محدوده ارسال می توانند اقلامی را تا سقف ۱۰ پوند برای تحویل گرفتن توسط پهباد سفارش دهند و هر چیزی که به طور ایمن در پهباد جا شود، واجد شرایط است.

هزینه این سرویس ۳/۹۹ دلار است. این سرویس از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب در دسترس مشتریان است. در این پست وبلاگی گفته شده که والمارت صدها مرسوله را طی چند ماه گذشته از این طریق تحویل

والمارت اقلامی را که مشتریان برای ارسال با هواپیماهای بدون سرنشین بیشتر سفارش می دهند، فاش می کند. والمارت به تازگی اعلام کرده که قصد دارد برنامه تحویل مرسولات توسط هواپیماهای بدون سرنشین خود را تا پایان سال برای چهار میلیون آمریکایی فعال کند و همچنین اطلاعاتی را از مرسولاتی که تاکنون به این شکل ارسال می شدند، فاش کرد.

دیوید گوگینا، معاون ارشد نوآوری و اتوماسیون والمارت در یک پست وبلاگی نوشت: «پرفروش ترین کالا در یکی از مراکز تحویل Helper hamburgers است. گوگینا نوشت: عمده مشتریان از این سرویس برای

ملیکانظری

melikanazari1919@gmail.com

پهپادهای والمارت کدام اقلام را بیشتر توزیع کرده اند؟

هواپیمای بدون سرنشین؛ پیشرو در صنعت لجستیک

صنعت پرداخت دیجیتال

پاولوسیدلوف | امیرعلی خالج | ویرایش فنی: فرهاد وکیلان

صنعت پرداخت دیجیتال منتشر شد

همه مادر دنیایی که به سرعت در حال تغییر است زندگی می‌کنیم و پیوسته به سمت آن حرکت می‌کنیم. انگار دیجیتالی شدن کامل و مطلق سرنوشت محتوم همه ماست. ابزارهای دیجیتالی پرداخت هدایت‌کننده اصلی اقتصاد جهانی هستند. هدف اصلی این کتاب این است که درک فلسفه و ماهیت ابزارهای پرداخت دیجیتال برای شما آسان شود. کتاب صنعت پرداخت دیجیتال با جزئیات فنی شما را سردرگم نمی‌کند و سعی می‌کند با استفاده از مثال‌ها و مصداق‌ها گوناگون اطلاعات جامعی به شما ارائه دهد. کتاب تکامل فناوری‌های پرداخت را در ابتدا توضیح می‌دهد و با اولین ابزارهای پرداخت الکترونیکی خواننده را آشنا می‌کند و به تدریج با ورود به دوران کنونی که رمز ارزها در حال ایفا کردن نقش مهمی در حوزه پرداخت هستند، به پایان می‌رسد. با خواندن این کتاب شما می‌توانید با عملیات و سازوکار ابزارهای پرداخت مدرن آشنا شوید و به درک جامعی از سیستم‌های پرداختی حال حاضر دنیا برسید. چگونه پول تا این حد نامشهود و لمس ناشدنی شد؟ مرز میان پول واقعی و پول مجازی کجاست؟ دستگاه گرداننده اقتصاد و تسهیل‌کننده امور بشر چگونه کار می‌کند؟ این کتاب کوشیده است به این پرسش‌ها پاسخ دهد.

تیپاکس و شرکت‌های حمل‌ونقل خصوصی نیز مشکل ایجاد کرده بود. در تمام دنیا، شرکت‌های لجستیک جزو شرکت‌های پولدار محسوب می‌شوند اما در شرکت‌های لجستیکی ایران این قضیه برعکس است. پست به صورت ناخواسته امکان رقابت را از تمام بازیگران صنعت گرفته بود و با پایین نگه داشتن قیمت‌ها، بقیه شرکت‌ها نیز نمی‌توانستند بازار را در دست گیرند و چرخه‌ای غیرمنطقی ایجاد شده بود. به این معنا که هر چه تورم کشور بالاتر می‌رفت، کیفیت لجستیک پایین‌تر می‌آمد. زیرا کسی نمی‌توانست با قیمت‌هایی که شرکت پست ارائه می‌داد، رقابت کند و از طرفی شرکت پست ناچار بود به خاطر قیمت پایین از کیفیت کار بکاهد و بسته‌ها بعضاً دیرتر از زمان مقرر به دست مشتری می‌رسید.

یک افزایش منطقی

اگر طرفدار اکوسیستم باز و رقابتی باشیم، باید بپذیریم افزایش نرخ خدمات شرکت پست ناگزیر بوده است. در سیستم قبلی و با رویه‌ای که در این اکوسیستم از شرکت پست انتظار می‌رفت، کسی مایل به سرمایه‌گذاری معنادار در این حوزه نبود، زیرا شرکت پست با اختلاف فاحشی قیمت‌ها را پایین نگه داشته بود و هیچ شرکتی توان رقابت با این قیمت‌ها را نداشت.

به عنوان مثال، قبل از افزایش تعرفه پستی، قیمت ارسال درون‌شهری یک کالا با پست بیش‌تاز ۷۰۰۰ تومان بود. این قیمت به قدری پایین بود که می‌توان گفت هیچ منطقی پشت این عدد وجود ندارد و حتی چیپس یا پفک هم قیمتش بیشتر از هزینه لجستیک پست بیش‌تاز بود. با قیمت‌های پایینی که پست ارائه می‌داد، شرکت‌های مستقل درون‌شهری مانند اسپید، لینک اکسپرس، میاره و تعارف نیز توان رقابت با این قیمت‌ها را نداشتند و تنها راه توجیه شرکت‌های مستقل برای ارائه قیمت بالاتر به مدیران کسب‌وکار این بود که مرسوله را با کیفیت بالا و با ضمانت به مشتری تحویل می‌دهند.

البته که کسب‌وکارهای خرد از جمله فروشگاه‌های اینستاگرامی که یکی از کانال‌های مهم توزیع اجناسشان پست بوده به شدت از این افزایش قیمت یکبارہ در شوک به سر می‌برند و بخشی از سودشان ممکن است از دست برود و باید آن‌ها را هم در بین خوشحالی شرکت‌های لجستیکی دید. افزایش تعرفه‌ها اگر یک طرف ماجرا یک بازیگر دولتی که قیب خصوصی‌هاست قرار گرفته، شاید خوب باشد اما وقتی پای حیات کسب‌وکارهای خرد در میان باشد باید ماجرا را جور دیگری هم دید.

رقیبی برای شرکت پست وجود ندارد و راه جایگزین برای کسب‌وکارها چندان زیاد نیست. «وی می‌افزاید: «مشتریان شرکت‌های آنلاین در هر مرتبه که سفارشی را ثبت می‌کنند، حداقل مبلغی که به طور میانگین سفارش می‌دهند حدود ۴۰۰ هزار تومان است و میانگین ارزش وزنی آنها حدود یک کیلو و ۷۰۰ گرم است. بنابراین وقتی به ارزش قیمتی کالا و میانگین رقم حمل‌ونقل برای این رده وزنی نگاه می‌کنیم، می‌بینیم مبلغ حدود ۲۰ هزار تومان برای هزینه حمل‌ونقل کالا باید پرداخت شود که در مقایسه با قیمت قبلی که حدود ۱۲ هزار تومان می‌شد، مبلغ بالایی نیست و حتی تأثیر چندان در تصمیم مشتری برای خرید ندارد. شاید بتوان احتمال کنسلی در اثر افزایش تعرفه‌های پستی را حدود ۳ درصد در نظر گرفت که آن نیز به مرور برای مشتری عادی می‌شود.»

عقبی‌نسب معتقد است: «نه‌تنها این افزایش قیمت باعث کاهش فروش کسب‌وکارهای آنلاین نمی‌شود، بلکه تأثیر بسزا و مثبتی بر اکوسیستم خواهد داشت، زیرا به‌زودی شاهد تأثیر مثبت آن در افزایش کیفیت ارسال‌ها خواهیم بود.»

به گفته مدیرعامل پستکس، این اکوسیستم سفارش حدود ۸۰۰ هزار مرسوله را در طول روز از طریق اینستاگرام و تلگرام ثبت می‌کند و اساساً این تعداد از طریق پست، مرسوله خود را نمی‌فرستند و با سیستم‌ها و ناوگان‌های دیگر جابه‌جایی را انجام می‌دهند.

وی می‌افزاید: «حتی افزایش نرخ پست، تأثیری مثبت روی اکوسیستم می‌گذارد، زیرا عامل ضعیف بودن کیفیت خدمات شرکت پست، پایین بودن نرخ‌ها بوده و افزایش نرخ سبب می‌شود تأخیر در مراسلات و شکایات مردمی کاهش و کیفیت خدمات افزایش یابد و باید منتظر روزهایی بهتر در صنعت لجستیک کشور باشیم.»

شاید این تحلیل‌ها به مذاق هیچ‌کس با وجود شرایط اقتصادی فعلی خوش نیاید و برخی بخواهند افزایش قیمت را در هر سطحی تکذیب کنند، اما ثابت ماندن تعرفه‌های پستی به مدت سه سال و افزایش ۴۵ درصدی تعرفه‌ها آن هم نسبت به نرخ تورم فعلی کشور چندان عجیب نیست و حتی اگر افزایش تعرفه‌های شرکت پست به جای ۴۵ درصد تا ۱۲۰ درصد نیز افزایش می‌یافت، باز هم این شرکت نسبت به اولین رقیب خود یعنی شرکت تیپاکس، قیمت‌های پایین‌تری ارائه می‌دهد و یک‌سوم قیمت رقبای سنتی خود در بازار حاضر می‌شود. حتی ادامه این روند برای تأمین‌کنندگان دیگر مانند

شماره ۵۲
۱۴۰۱ خرداد
سال دوم

مرسوله از طریق هواپیماهای بدون سرنشین را آزمایش کرده‌اند. اینسایدر گزارش داد که آمازون برنامه آزمایشی کوچکی را با پهپادهای پرایم ایر در سال جاری اجرا می‌کند.

داده که با بازخورد مثبت مشتریان مواجه شده است. این زنجیره خواربار در حال توسعه همکاری خود با DroneUp برای ایجاد ۳۴ سایت تحویل در سال ۲۰۲۲ و تحویل خواربار با هواپیماهای بدون سرنشین به مشتریان در شش ایالت با ظرفیت یک میلیون تحویل تا پایان سال است. و المارت در گذشته با دیگر شرکت‌های تولید پهپاد از جمله فلابی ترکس در زپ‌لاین همکاری داشته است. در سال ۲۰۲۰ معاون ارشد رئیس‌جمهور برای تحویل در آخرین لحظه تام وارد به اینسایدر گفت که مشارکت‌های مختلف بخشی از آزمایش و المارت برای افزایش سرعت و راحتی تحویل به روشی بسیار جدید و نوآورانه بوده است. شرکت‌های دیگری نیز در سال‌های اخیر تحویل

پشتون پورپزشک در دورهمی سالانه پادرو از آینده گفت

تمرکز بر کسب و کارهای کوچک و متوسط

طبق گزارش سالانه پادرو، اولین ارائه دهنده فروشگاه ساز برای فروشندگان شبکه های اجتماعی از جمله اینستاگرام، نرخ تبدیل مشتریان بالقوه به بالفعل فروشگاه های اینستاگرام قبل از استفاده از پادرو شاپ حدود یک درصد بوده و بعد از استفاده از فروشگاه ساز اینستاگرامی پادرو شاپ تا ۷ درصد رشد کرده است.

پادرو که فعالیت خود را از سال ۹۹ آغاز کرد، سال گذشته با جذب سرمایه ۳۰۰ میلیارد تومان، توانسته است دو محصول استراتژی یک را برای توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط به بازار ارائه دهد. پشتون پورپزشک، مدیرعامل پادرو در مراسم دورهمی سالانه این شرکت که ۱۰ خرداد با هدف ارائه گزارش سالانه پادرو برگزار شد، حجم بازار تجارت اجتماعی ایران را در سال گذشته یک میلیارد دلار اعلام کرد و با استناد به گزارش ها تأکید کرد که تجارت اجتماعی در دنیا تا سال ۲۰۲۵ بیش از نیمی از سهم فروش آنلاین را به خود اختصاص می دهد. او در ادامه اضافه کرد: «از بین ۷۵۰ هزار فروشگاه اینستاگرامی در ایران، ۳۵۰ هزار فروشگاه فعال وجود دارد و پادرو در یک سال گذشته توانسته بیش از ۲۴ هزار فروشگاه اینستاگرامی را جذب کند. پادرو برای ارائه خدمات لجستیک به فروشندگان آنلاین و اینستاگرامی در حال حاضر با ۹ شرکت پستی همکاری دارد.»

وی درباره بازار هدف پادرو گفت: «هدف ما تمرکز بر کسب و کارهای کوچک و متوسط است. کسب و کارهای خانگی، فروشگاه های اینستاگرامی که حتی چند سفارش در هفته دارند و همچنین فروشگاه های آنلاین با چند صد یا چند هزار سفارش روزانه، همگی می توانند به فراخور نیاز خود از دو محصول پادروپین و پادرو شاپ استفاده کنند.»

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

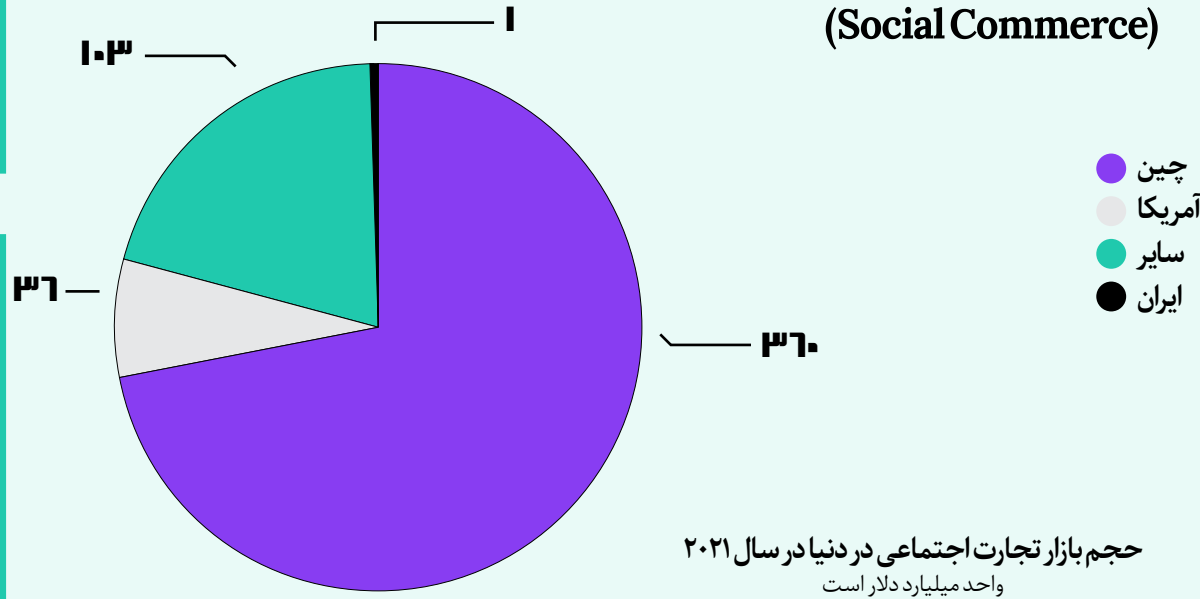
پادرو به روایت آمار

۳ میلیون بازدیدکننده
۳ میلیون بازدیدکننده جدید و یکتا
از پادرو در یک سال گذشته بازدید کرده اند.

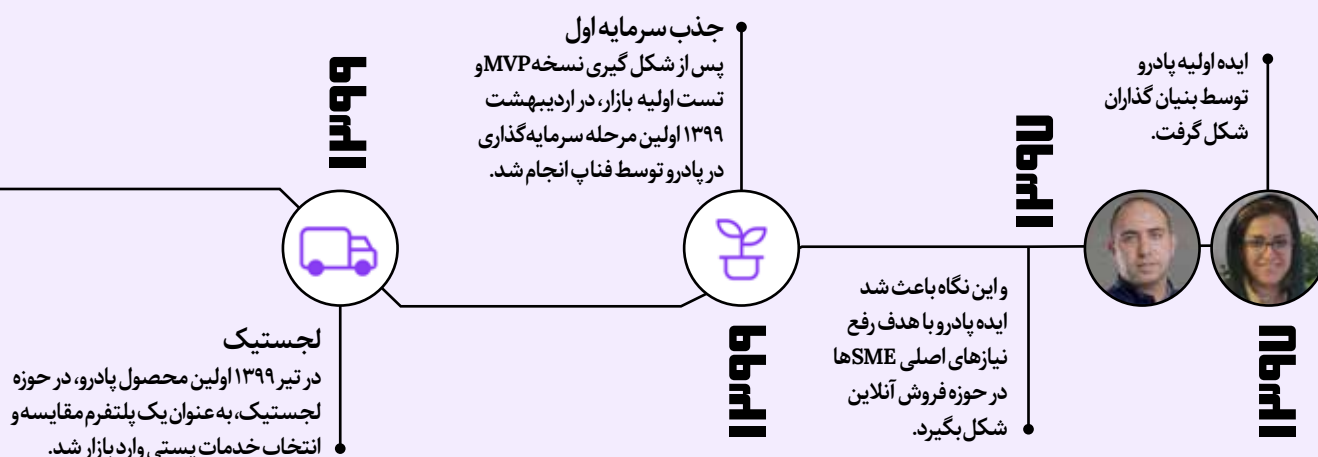
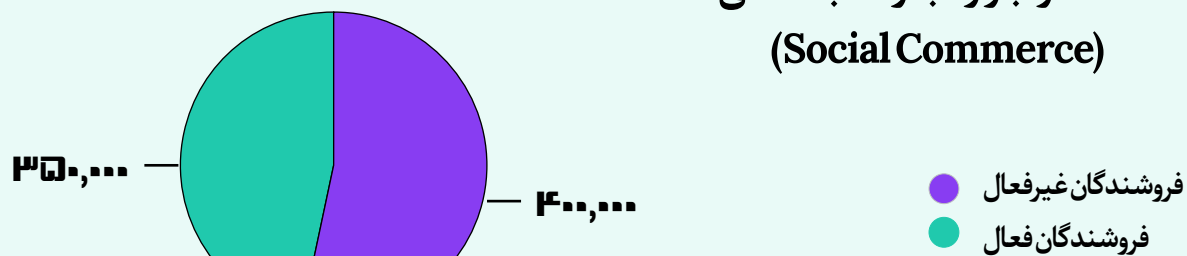
بازدید از سایت پادرو
بیش از ۱۵ میلیون بار صفحات
پادرو در سال گذشته بازدید شده است.

مطالعه مجله پادرو
مجله کسب و کار پادرو مجموعاً
۳ میلیون دقیقه توسط مخاطبان
پادرو مطالعه شده است.

اندازه بازار تجارت اجتماعی (Social Commerce)

اندازه بازار تجارت اجتماعی (Social Commerce)

پادرو

گزارش رشد پادروشاپ

«فروشنده پادروشاپ در ۱۴ روز بیش از ۱.۱ میلیارد تومان از طریق پادروشاپ فروش داشته است»

جذب ۲۴۰۰۰+ فروشنده

تا امروز بیش از ۲۴۰۰۰ فروشنده اینستاگرامی را در پادروشاپ ثبت نام کرده اند.

۲/۵ کالا در هر سبد

خرید

تعداد کالا در هر سبد خرید قبل از استفاده از پادروشاپ ۱.۲ بوده و بعد از استفاده از پادروشاپ ۲.۵ شده است.

۱۵۰۰۰+ اتصال اینستاگرام

بیش از ۱۵۰۰۰ فروشنده اینستاگرامی اکانت اینستاگرام خود را به پادروشاپ وصل کرده اند.

۹۵۰۰+ ویتترین پادروشاپی

بیش از ۹۵۰۰ فروشنده اینستاگرام ویتترین فعال و کالای دارای قیمت در پادروشاپ ساخته اند.

سبد ۳۵۰ هزار تومانی

ارزش هر سبد قبل از استفاده از پادروشاپ ۱۵۰ هزار تومان بوده و بعد از استفاده از پادروشاپ به ۳۵۰ هزار تومان افزایش پیدا کرده است.

نرخ تبدیل ۷ درصد

نرخ تبدیل مشتریان بالقوه به بالفعل قبل از استفاده از پادروشاپ کمتر از ۱ درصد برآورد شده و بعد از استفاده از پادروشاپ تا ۷ درصد رشد می کند.

گزارش رشد پادروپین

۴۰ درصد رشد فصلی

تعداد سفارش های پادروپین در هر فصل ۴۰ درصد رشد داشته است.

رشد سفارش ها

تعداد کل سفارش های پردازش شده توسط پادروپین ۳ برابر سفارش های سال اول بوده.

ناوگان پیکاپ

راه اندازی ناوگان پیکاپ پادروپین برای پوشش نیاز بازار تجارت اجتماعی

شرکت های پستی همکار

تعداد شرکت های پستی همکار به ۹ شرکت پستی افزایش پیدا کرده است.

سطح خدمات پیکاپ

دقت سطح خدمات ناوگان پیکاپ پادروپین ۹۹.۸ درصد بوده است.

تعداد شهرهای هدف

در یک سال گذشته به بیش از ۹۷۰ شهر بسته های مشتریان ارسال شده است.

توسعه محصول

فروشنندگان شبکه های اجتماعی یکی از بازارهای هدف پادرو بود، اما خدمات ارسال به تنهایی برای جذب این فروشگاه ها کافی نبود. ایده محصول دوم پادرو در حوزه تجارت اجتماعی با هدف ارائه زیرساخت های لازم برای این فروشنندگان شکل گرفت.

۱۳۹۹

تجارت اجتماعی

Social commerce یکی از بازارهای جدید با نرخ رشد بالا است که بر اساس پیش بینی ها، تا سال ۲۰۲۵ بیش از نیمی از سهم فروش آنلاین را به خود اختصاص می دهد.

۱۴۰۰

جذب سرمایه دوم

همزمان با تولید MVP محصول تجارت اجتماعی، برای جذب سرمایه مرحله دوم از میان گزینه های مختلف، با فنانپ برای سرمایه گذاری ۳۰۰ میلیارد تومانی توافق شد.

۱۴۰۱

پادروشاپ

مردادماه، نسخه بتا از محصول در اختیار کاربران محدود قرار گرفت و پس از جذب بازخورد بازار هدف، در پاییز ۱۴۰۰ نسخه اول محصول به بازار ارائه شد.

عکس: پریا امیرحاجلو

دست‌های مزه‌ساز خانم نویسنده

گفت و گو با راحله رسولی، صاحب برند خوش کنک؛ او آرزو دارد پلتفرمی راه بیندازد که زنان خانه‌دار بتوانند محصولات خانگی‌شان را در آن به مشتریان ارائه دهند و درآمد کسب کنند

وقتی کارش را شروع کرد، پس‌انداز زیادی نداشت. نه پای سرمایه در میان بود و نه امکانات خاص. ابتدای کار یک مخلوط‌کن قدیمی داشت که گاهی مواد در آن گیر می‌کرد. برای خشک کردن مواد، از یکی از آشنایان دستگاه خشک‌کن قرض گرفته بود. هرآنچه در خانه داشت، به کمک گرفت و به‌مرور از درآمد برند، برای خودش خرج کرد و امکانات جدید آماده کرد.

شروع یک کار تازه

راحله یک ماه پشت سر هم لواشک درست می‌کرد و

آنجا تعدیل شد، به این فکر کرد که برند خودش را راه بیندازد. هرچند که از قبل هم دنبال تجربه جدید بود. همیشه دستی بر مزه‌ها داشت و دیگران تشویقش می‌کردند کار خودش را شروع کند. اما هیچ وقت جدی به کار خودش فکر نکرده بود. اما تعدیل از شرکتی که مدت‌ها برایش زحمت کشیده بود، او را مصمم‌تر کرد. ضربه، کاری بود و فشار مالی و روحی زیادی به او وارد کرد. البته بعدش هم دنبال کار رفت و باز هم مشغول به کار شد، اما انگار لازم بود مدتی بگذرد تا ناامید شود و به این فکر کند که قرار است متکی به دست‌های مزه‌ساز خودش باشد و خلق مزه‌ها برایش درآمد داشته باشد.

دست‌ها همیشه و از ابتدای تاریخ معجزه می‌ساختند. «خوش‌کنک» هم انگار در ادامه تاریخ ایستاده است؛ معجزه طعم و عطر و لواشک‌هایی که یادگار تابستان‌های سال‌ها قبل است؛ داغی گرم و ناخنک زدن به سینی پهن شده در اتاق خلوت طبقه بالا. راحله رسولی محصولات خوش‌کنک را دو سال قبل کلید زد. بعد از یک دوره خبرنگاری و نویسندگی محتوا، حالا برند خوشمزه‌جات خودش را خلق کرده است. ۳۳ ساله است و تاریخ خوانده. مدتی در یک شرکت تولید محتوا در زمینه کار سفر می‌کرد و وقتی بعد از چند سال زحمتی که کشیده بود، از

برنامه آلمان برای شبکه‌های اجتماعی تجارت اجتماعی ژرمن‌ها

صحبت از تجارت در شبکه‌های اجتماعی که می‌شود، بیشتر نام کشورهایی به میان می‌آید که در این حوزه سهم بیشتری از بازار دارند. طبق گزارش‌های منتشرشده، آلمان یکی از همین کشورهاست که یک فرصت ۱۰۴۷ میلیارد دلاری برای بازار تجارت در شبکه‌های اجتماعی خود در اختیار دارد و با بررسی رفتار مصرف‌کننده و روش‌های پرداخت درست، تا پایان ۲۰۲۸ به آن دست خواهد یافت.

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

طبق بررسی‌های صورت‌گرفته، تجارت در شبکه‌های اجتماعی آلمان به‌طور سالانه نزدیک به ۱۶/۶ درصد رشد کرده و در سال ۲۰۲۲ به حدود ۱۰۴۶۹ میلیون دلار رسیده است. رشد ارزش ناخالص تجاری در حوزه تجارت شبکه‌های اجتماعی هم تا سال ۲۰۲۸ به حدود ۲۴۰۲۲ میلیون دلار خواهد رسید. همه اینها به واسطه تعامل فزاینده‌ای است که مصرف‌کنندگان با برندهای موجود در شبکه‌های اجتماعی داشته‌اند و این نوع از تجارت را رشد داده‌اند. از طرفی، برندها هم تلاش کرده‌اند تا تجربه خرید یکپارچه‌تری را به مصرف‌کنندگان ارائه داده و کلیت تجارت در این شبکه‌ها را گسترش دهند.

رشد استفاده از تلفن‌های هوشمند در آلمان، این تجارت را گسترش داده است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد آلمان تا سال ۲۰۲۸ نزدیک به ۶۹ میلیون خریدار آنلاین در شبکه‌های اجتماعی را شاهد خواهد بود. این رشد کاربران سبب می‌شود تا بازار تجارت در شبکه‌های اجتماعی رشد چشم‌گیری داشته باشد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد تعداد افراد فعال در شبکه‌های اجتماعی در سال ۲۰۱۹ نزدیک به ۳۱/۵ میلیون نفر بود که حدود ۴۵ درصد کل جمعیت آلمان را تشکیل می‌داد. اما با گسترش کرونا، تعداد کاربران فعال رشد قابل توجهی پیدا کرد. به طوری که این کاربران در سال ۲۰۲۱ به ۶۵ میلیون نفر افزایش یافتند که ۷۹ درصد کل جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهد.

راهنمای هویت دیجیتال

مستند کارگروه ویژه اقدام مالی درباره هویت دیجیتال

درس چین برای کشورهای دیگر

فرصت حضور مردم در شبکه‌های اجتماعی را دریابید

تا حدودی به سرعت حرکت به سمت تجارت در شبکه‌های اجتماعی افزوده است. از جمله مزایای تجارت در شبکه‌های اجتماعی می‌توان به کاهش از دست رفتن مشتری‌های بالقوه به واسطه سرعت در خرید، واقعیت افزوده و تأثیر آن در خریدهای آنلاین، افزایش سود، تقویت ارتباط با مصرف‌کننده و ایجاد یک تجربه خرید شخصی‌تر اشاره کرد.

شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی این روزها خرید مردم را هدایت می‌کنند. بر اساس آمار، نزدیک به ۷۰ درصد از مردم محصولی را که شاهد تبلیغ آن در رسانه‌های اجتماعی بوده‌اند، خریده‌اند. طبق بررسی‌های انجام‌شده، تقریباً نیمی از پاسخ‌دهندگان حداقل یک بار در ماه این‌گونه خرید می‌کنند. واقعیت این است که مصرف‌کنندگان به دنبال راحتی هستند و برندها از طریق تجارت در شبکه‌های اجتماعی این را در اختیارشان قرار می‌دهند.

اما در اینجا بد نیست به برخی نکات ضروری اشاره کنیم که می‌تواند به کار برند شما بیاید. برندها بسته به اینکه چه پلتفرمی را برای کار انتخاب می‌کنند، می‌توانند رویکردهای مختلفی را در پیش بگیرند.

اگر قصد دارید اینستاگرام را به عنوان پلتفرم فعالیت خود انتخاب کنید، مراقب استفاده از لینک‌های مرتبط باشید تا مخاطب برای نهایی کردن خرید ناچار به خروج از اینستاگرام نشود. تجارت در شبکه‌های اجتماعی و موفقیت آن در چین باید درسی برای کشورهای غربی باشد تا بیشتر از قبل بتوانند از این بستر استفاده کنند و پیام آن را جدی بگیرند؛ مردم می‌خواهند در شبکه‌های اجتماعی خرید کنند و حالا فرصت آن بیشتر از هر زمان دیگری فراهم شده است.

شبکه‌های اجتماعی در دنیای امروز، قطب اصلی اطلاعات هستند. حتی زمانی هم که صحبت از خرده‌فروشی می‌شود، هیچ جامعه‌ای را نمی‌توان با این شبکه‌ها مقایسه کرد. در حقیقت ماهیت این شبکه‌ها ایجاد یک تجربه برای خرید است که پیش از این دشوار بود. همه اینها به لطف شبکه‌های اجتماعی، آسان شده است.

مقاله تازه فوربس تلاش کرده این نکته را منتقل کند که چطور می‌توان بهترین استفاده را از فرصت تجارت در شبکه‌های اجتماعی داشت. تا قبل از این، مخاطبان ابتدا در شبکه‌های اجتماعی با محصولات آشنا شده و ترغیب می‌شدند وارد فضای دیگری شوند و محصولی را بخرند. همین پروسه به دلیل قطع یکی از زنجیره‌های ارتباطی با مخاطب، باعث می‌شد برخی از خریدهای مربوط به برندها به کلی از بین رود. اما تجارت در شبکه‌های اجتماعی این روند را دگرگون کرده است. این نوع از تجارت به مخاطب کمک می‌کند تا محصولی را که دوست دارد به صورت مستقیم و در همان لحظه از یک برند خریداری کند.

این کار به مخاطب اجازه می‌دهد محصول مورد نظر خود را کشف کند، اطلاعات بیشتری به دست آورد و در نهایت تصمیم بگیرد که می‌خواهد آن را بخرد یا خیر. چین و تجارت در شبکه‌های اجتماعی این کشور به‌خوبی به ما نشان داده که این نوع از تجارت، یکی از موفق‌ترین راه‌های کسب‌وکارهاست. کما اینکه در یک دهه گذشته، تجارت در شبکه‌های اجتماعی فرصت خوبی برای برندهای چینی بوده و به‌تنهایی توانسته درآمدی در حدود ۳۶۰ میلیارد دلار را روانه جیب این برندها کند.

اما کشورهای غربی قدری دیرتر از کشورهایی مثل چین سراغ این نوع از تجارت رفتند. گسترش کرونا

را می‌چشند و وقتی به مزه‌های خوش‌کنک وفادار شدند، تعریفش را برای دیگران می‌کنند. راحله می‌گوید این برایش از هر تبلیغی باارزش‌تر است.

چالش‌های اینستاگرام

راحله می‌گوید چالش کسب‌وکارهای کوچک بالا رفتن قیمت‌هاست. برندها هم تا یک حد امکان بالا بردن قیمت‌ها را دارند. هم باید سود را معقول نگه دارند و هم مشتری راضی باشد. طرح صیانت هم هر چند وقت یکبار تن او و بقیه کسب‌وکارها را می‌لرزاند که قرار است چه آینده‌ای پیش پای آنها بگذارد.

اینستاگرام با وجود خوبی‌هایی که دارد، مشکلات این‌چنینی هم دارد. می‌گوید گاهی به این فکر می‌کند که اگر محدودیت در این فضا بیشتر شود، باید چه راه ارتباطی دیگری با مشتری پیدا کند. این ترس را هم دارد که با کمتر شدن محدودیت‌های کرونا، برخی از مشتریان به سمت بازارهای غیرآنلاین بروند. گاهی به این فکر می‌کند که شاید ناچار شود کار ثابت داشته باشد. اما انرژی خوش‌کنک و مخاطبانش او را دوباره به تلاش وامی‌دارد. خوش‌کنک روزانه امیدی است برای حال خوب. هم برای راحله، هم برای مخاطبان. می‌گوید عشق و انرژی زیادی می‌گذارد تا محتوای لازم را برای پیج آماده کند و بازخوردهای خوبی هم می‌گیرد.

قدم بعدی خوش‌کنک

وقتی به آینده فکر می‌کند، یاد حرف برخی دوستانش می‌افتد که کارهای او را با برند بیژن مقایسه می‌کنند که کارش را با تولید سس در خانه شروع کرده بود. راحله رؤیای دور و دراز این‌چنینی ندارد اما می‌گوید دوست دارد کارگاهی برای خودش داشته باشد. ماشینش را فروخت تا کارگاهی بگیرد که در نهایت هم به سرانجام نرسید. دوست دارد خوش‌کنک را بزرگ‌تر کند و آدم‌های بیشتری را کنار خودش داشته باشد. دوست دارد خوش‌کنک یک سایت یا پلتفرمی داشته باشد که زنان خانه‌دار محصولات خود را عرضه کنند و کسب درآمد داشته باشند. همین فکرش هم انرژی لازم را به او می‌دهد تا دوباره و دوباره بلند شود و کار کند.

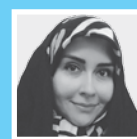
مزه‌های خوش‌کنک یک روز تابستانی خلق شدند و این تابستان، دوساله می‌شوند. کم‌وزیاد و پستی و بلندی برای برندهای خانگی مثل او بسیار است اما راحله می‌گوید مزه‌ها و طعم‌ها امیدوارش می‌کنند تا از خلق خوشی‌های کوچک دست برندارد.

آخر سر یک روز به بازار رفت تا وسایل بسته‌بندی بگیرد و لواشک‌ها را آماده فروش کند. می‌گوید کم‌مسخره نشده. همان زمانی که لواشک‌ها را آماده می‌کرد، خیلی از همکاران به تمسخر به او می‌گفتند که اگر بخواهد می‌تواند با آلوه‌ها را لگد کند و برایش لواشک درست کنند! نگاه‌ها از بالا به پایین بود و اذیتش می‌کرد. می‌گوید گاهی این فکرها بر او تأثیر می‌گذاشت، اما در نهایت تلاش می‌کرد به این فکر کند که قرار است تجربه تازه‌ای داشته باشد. اسم «خوش‌کنک» همان زمان خلق شد و شعارش هم خلق خوشی‌های کوچک شد. درست مثل همان لواشک‌هایی که امید را طی یک ماه در او زنده نگه داشت. طعم ترش و شیرین‌هایی که انگار طعم روزگار است و همین خوشی‌های کوچک است که ما را زنده نگه می‌دارد.

در نهایت دو سال پیش بود که محصولات در پیج اینستاگرام قرار گرفت و از همان روز اول تعداد زیادی سفارش گرفت. دلش گرم شد و انگیزه راه شد تا طعم‌های بیشتری خلق شود. خراب‌کاری و هدر رفتن مواد هم زیاد بود. می‌گوید دو سه هفته وقت گذاشت تا روش‌های مختلف خشک کردن گوجه را پیدا کند. بارها خراب شد و سوخت تا بالاخره به نتیجه برسد.

مشتری‌هایی که خودشان تبلیغ می‌کنند

وجه تمایز کار او خلق مزه و آموزش آن است. خیلی از مخاطبان و مشتریان او از شهرها یا کشورهای دیگر هستند و امکان دریافت مزه‌های خوش‌کنک برایشان فراهم نیست. راحله در چنین مواردی دست به کار می‌شود و طرز تهیه خوشمزه‌جات را برای این مشتری‌ها آموزش می‌دهد. شاید ابتدا خیلی‌ها به او خرده می‌گرفتند که فوت و فن کارهایش را نگوید اما بعد متوجه شد این مسئله در خیلی از برندهای خارجی و کسب‌وکارهای خانگی، در دوران کرونا اتفاق افتاده است. بسیاری از برندها فوت و فن کارهایشان را در فضای مجازی ارائه می‌دادند و همین مسئله اعتماد مخاطب را به این برندها بیشتر می‌کرد. می‌گوید نگران نیست کسی از او چیزی نخرد؛ قصد دارد پیجش برای مخاطب مفید باشد. خیلی از محصولات خوش‌کنک فصلی هستند. لواشک و ترشک تابستان‌ها آماده می‌شوند. پاییز که می‌آید، قدری سفارش‌ها کمتر می‌شود تا محصول جدیدی به مشتری عرضه شود. تبلیغات در پیج‌های پرطرفدار برایش هزینه زیادی داشته و هیچ‌وقت سراغش نرفته است. اما می‌گوید ۸۰ درصد مخاطبانش از ابتدا با او بوده‌اند و محصولات جدید او را امتحان می‌کنند. خیلی از مشتری‌هایش ثابت هستند و به او و محصولات خوش‌کنک اعتماد دارند. مشتری‌ها خودشان برای خوش‌کنک تبلیغ می‌کنند. طعم

سپیده اشرفی

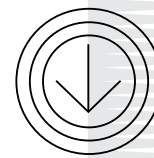
Sepideh.ashrafi64@gmail.com

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

هویت دیجیتال مفهومی است که طی بیست سال گذشته و به دنبال رشد حیرت‌انگیز **دستگاه‌های هوشمند** شکل گرفته است. ضعف در حوزه شناسایی و احراز هویت حضوری و عدم امکان **اثبات هویت** معتبر در فرایند حضوری ایجاب می‌کند راه‌هایی معتبرتر و دقیق‌تر جهت احراز هویت استفاده شود. از طرف دیگر، جمعیت زیادی از اشخاص حقیقی در دنیا وجود دارند که **مدرک هویتی** ندارند و به همین دلیل از خدمات پایه انسانی محروم‌اند. مطابق با آمار شرکت مشاوره‌ای «**مکنزی**»، بیش از یک میلیارد نفر در دنیا وجود دارند که هیچ‌گونه مدرک هویتی ندارند. لذا لزوم ایجاد یک **هویت ملی دیجیتال** برای همه افراد جامعه ضروری به نظر می‌رسد. کتابی که پیش رو دارید، کتاب راهنمای هویت دیجیتال است که توسط **کارگروه ویژه اقدام مالی (FATF)** و با کمک جمعی از متخصصان جهان تدوین شده است.

آیا فروشگاه‌های سون-الون به یکه تازی خود ادامه خواهند داد؟ فروشگاه‌هایی که فعلاً سودآورند

فروشگاه‌های «سون-الون»، هلدینگ «سون اند آی» ژاپن را به غول خرده‌فروشی امروز تبدیل کرد. همه چیز از عمده سود تا نامش را مدیون بیش از ۳۵ هزار فروشگاه در سراسر ژاپن، آمریکای شمالی، چین و آسیای جنوب شرقی است. ماساتوشی ایتو، رئیس افتخاری سون اند آی، کانسپت سون-الون را در سال ۱۹۷۳ از طریق قراردادی با اپراتور «ساوت لند» مستقر در دالاس به ژاپن آورد. در سال ۱۹۹۱، ایتو یاکادا و در نهایت سون اند آی، اکثریت سهام ساوت لند را در اختیار گرفت و در سال ۲۰۰۵ آن را به طور کامل به دست آورد. این شرکت در سال مالی منتهی به مارس، ۸/۷۵ تریلیون یمن (۶۸/۹ میلیارد دلار) درآمد داشت که نشان از رشد ۵۲ درصدی این شرکت نسبت به سال گذشته دارد. ۲۱۱ میلیارد یمن سود خالص، ۱۸ درصد افزایش، هر دو با خرید ۲۱ میلیارد دلاری اپراتور فروشگاه آمریکایی اسپیدی در سال گذشته به دست آمدند. سهام سون اند آی نزدیک به ۲۵ درصد نسبت به آخرین اندازه‌گیری ثروت او افزایش یافته و از کل بازار بهتر است. ایتو که ۹۸ سال سن دارد، شاهد افزایش ۶ درصدی دارایی خالص خود به ۴/۳۵ میلیارد دلار بود.

شرکت او ادعا می‌کند که هسته اصلی سوددهی آنها، مجموعه فروشگاه‌هایش هستند. اما از سوی صندوق ویلیاکت کپیتال مستقر در سانفرانسیسکو که بخشی از سهم این شرکت را در اختیار دارد، تحت فشار است تا روی کسب و کارهای غیر از مجموعه فروشگاه‌های سون-الون نیز تمرکز کند. فروشگاه‌های «سوغو» و «سیبو» که متعلق به شرکت سون هستند، نیز از جمله این اهدافند. فروش فروشگاه‌های بزرگ ژاپنی در سه دهه گذشته حدود ۶۰ درصد کاهش یافته و به حدود ۳۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ رسیده است.

شماره ۵۱
۸ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

از ام‌کامرس تا خرده‌فروشی اومنی چنل

با چند روند مهم خرده‌فروشی آشنا شوید

از تجربه خرید الکترونیک گرفته تا اختلالات زنجیره تأمین جهانی و یک بیماری همه‌گیر که تمام نمی‌شود، خرده‌فروشان می‌توانند روی یک چیز حساب کنند؛ مردم همیشه خرید می‌کنند. دوست داشته باشید یا نه، چاره‌ای ندارید جز اینکه برای رفع نیازهای روزانه به خرید بروید. در ادامه برخی از روندهایی که نحوه خرید را شکل می‌دهند، بررسی می‌کنیم.

تجارت الکترونیک بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد

همه‌گیری کرونا، خرید آنلاین را به یک ضرورت تبدیل کرد. دو سال بعد فروشگاه‌ها بازگشایی شدند، اما پیش‌بینی می‌شود تجارت الکترونیک و تجارت اجتماعی روند صعودی خود را حفظ کنند. وقتی به فروش آنلاین جهانی نگاه می‌کنیم، سلزفورس رشد دیجیتالی ۵۷ درصدی را در سال ۲۰۲۰ و رشد ۱۶ درصدی را در سال ۲۰۲۱ گزارش کرده است. ای‌مارکت نیز پیش‌بینی می‌کند این رشد صعودی تا سال ۲۰۲۵ ادامه یابد. اما مردم دقیقاً چه چیزی را آنلاین می‌خرند؟ گوگل با استفاده

از داده‌های گوگل ترندز، دسته‌بندی‌های خرده‌فروشی را شناسایی کرده است که اکنون «نرم جدید» هستند. جست‌وجو برای این محصولات در طول همه‌گیری افزایش یافته، اما همچنان به سطح «عادی» پیش از شیوع کرونا بازنگشته است. بررسی‌ها نشان می‌دهند برخی از گرایش‌های اولیه خرید پس از شیوع کرونا، به این زودی‌ها از بین نمی‌روند. یافته‌های گوگل با داده‌های مک‌کنزی مطابقت دارد؛ پوشاک، لوازم آرایشی، اقلام حیوانات خانگی دسته‌هایی هستند که مصرف‌کننده‌ها در آن ولخرجی می‌کنند. همان‌طور که روی تجارت دیجیتال تمرکز داریم، توجه به تحول مداوم مهم است. از تجارت اجتماعی تا متاورس، مصرف‌کنندگان در هنگام خرید از روی مبل راحتی خود، محصول مورد نظرشان را انتخاب و خریداری می‌کنند.

تجارت سیار

از آنجا که تلفن‌های همراه همه جا و همیشه با ما هستند، تجارت موبایلی یا ام‌کامرس به روش اصلی خرید

از خرده‌فروشی‌ها تبدیل شده است. بر اساس گزارش اسنپ‌چت، ۶۷ درصد از خرده‌فروشی‌ها در سال ۲۰۲۱ از طریق موبایل انجام شده است. انتظار می‌رود فروش ام‌کامرس در سال ۲۰۲۴ از ۴۰۰ میلیارد دلار فراتر رود.

تجارت اجتماعی

با صرف زمان بیشتر مردم در تلفن‌های همراه، جای تعجب نیست که بسیاری از این دقیق به شبکه‌های اجتماعی اختصاص داده می‌شود. میانگین زمان صرف‌شده در شبکه‌های اجتماعی، دو ساعت و ۲۷ دقیقه در روز است. با توجه به اینکه بیش از ۱۰ درصد از روزهای ما صرف چرخیدن در شبکه‌های اجتماعی می‌شود، پس چه کانالی بهتر از اینها برای افزایش آگاهی از برند و کشف محصول؟

فروش از شبکه‌های اجتماعی نه تنها زمینه دستیابی به بازار هدف را فراهم می‌کند، بلکه احتمال خرید را افزایش می‌دهد؛ ۵۵ درصد از مصرف‌کنندگانی که تجارت الکترونیک را به رسمیت می‌شناسند و از آن استفاده می‌کنند، پس از

در هفته‌های اخیر، خرده‌فروشان از والمارت گرفته تا «آپرکرومبی اند فیچ» به چالش‌هایی که با آن مواجه هستند، از مشکلات زنجیره تأمین و موجودی نامناسب تا تورم و عقب‌نشینی مصرف‌کننده به دلیل افزایش مخارج اشاره کرده‌اند. مدیران خرده‌فروشی‌ها گفته‌اند که خریداران کم‌درآمد در حال حاضر ضربه‌ای را که ناشی از افزایش قیمت کالاهای اساسی می‌کنند و بودجه‌شان را بر این اساس تنظیم می‌کنند، در حالی که خانواده‌های ثروتمندتر برای سفرهای تابستانی لباس‌ها، لوازم آرایش و چمدان‌های جدید می‌خرند. شکاف در رفتار مصرف‌کنندگان به شکاف مشابهی در صنعت

کمیانی لیوایز اعلام کرده چشم‌اندازش برای سال جاری سر جای خود خواهد بود، اما هدف‌گذاری مالی‌اش را طی پنج سال آینده افزایش می‌دهد؛ زیرا این خرده‌فروش پوشاک چین، بخش تجارت الکترونیک شرکت خود را توسعه داده است. بر این اساس این شرکت خود را بسیار قوی‌تر از دوران پیش از همه‌گیری می‌بیند؛ زمانی که در مارس ۲۰۱۹ سهام خود را با بازار عمومی عرضه کرد. هارمیت سینگ، مدیر ارشد مالی لیوایز، پیش از رویداد سالانه روز سرمایه‌گذار در مصاحبه‌ای گفت: «روندهایی که در کسب‌وکار می‌بینیم، به ما اعتماد به نفس می‌دهد. هرچند نگاه کوتاه‌مدت داریم، اما چشم‌انداز بلندمدت را نیز از دست نمی‌دهیم.»

شرایط اقتصادی روی فروش چین تأثیری ندارد

لیوایز با گسترش تجارت الکترونیک خود، منتظر سود بیشتری است

گیم استاپ با وجود ضرر و زیان هایش
سهام داران را راضی نگه داشته است

نگاه بلندمدت گیم استاپ ادامه دارد

◀ پول نقد ۰۳۵/۱ میلیارد دلاری در پایان سه ماهه اول سال که تقریباً بدون بدهی است.

◀ موجودی انبار در پایان سه ماهه اول ۹۱۷/۶ میلیون دلار بود که نسبت به ۵۷۰/۹ میلیون دلار در سال گذشته افزایش یافته است، زیرا تصمیم برای افزایش سطح کالا جهت پاسخگویی به تقاضای افزایش یافته و جلوگیری از کمبود موجودی و سایر مسائل زنجیره تأمین مطرح است.

◀ گیم استاپ ماه گذشته یک کیف پول دارایی دیجیتال راه‌اندازی کرد که به کاربران امکان ذخیره، ارسال و دریافت ارزهای دیجیتال و ان اف تی را می‌دهد. فورلانگ گفته این کیف پول «دانلودهای قابل توجهی» داشته و به رتبه پنج ستاره در فروشگاه گوگل دست یافته است. فورلونگ گفته است: «ما قویاً معتقدیم که دارایی‌های دیجیتالی هسته اصلی آینده بازی هستند.»

◀ سرمایه‌گذاران همچنان به حمایت از استراتژی گیم استاپ ادامه می‌دهند. اعداد جالب دیگری که در مصاحبه فورلانگ از آنها صحبتی به میان نیامد، اما در گزارش درآمد منتشر شده موجود هستند، نشان می‌دهند که درآمد حاصل از فروش نرم‌افزار مانند بازی‌های ویدئویی و موارد کلکسیونی در طول سه ماهه نسبت به یک سال قبل افزایش یافته است، در حالی که فروش سخت‌افزار کاهش یافته است.

◀ «گیم استاپ» می‌گوید بر آینده دیجیتال تمرکز دارد. این در حالی است که گزارش سه ماهه آن از ضرر ۱۵۷ میلیون دلاری حکایت دارد.

◀ ضرر خالص این خرده‌فروش بازی در سه ماهه اول در مقایسه با یک سال گذشته بیش از دو برابر شده است، اما مدیرعامل شرکت، مت فورلانگ می‌گوید این شرکت در معیارهای مهم برنده است.

◀ فورلانگ گفت که در نظر آنها، مسئله اصلی رشد است، نه سود کوتاه‌مدت. فروش خالص گیم استاپ در سه ماهه اخیر، ۱/۳۷۸ میلیارد دلار بود که از ۱/۲۷۷ میلیارد دلار در سه ماهه اول سال مالی ۲۰۲۲ بیشتر بود.

◀ فورلانگ، همان‌طور که پیش‌تر نیز به رسانه‌ها گفته بود، تأکید کرد که این شرکت رشد درآمد بلندمدت را بهترین شاخص مؤثر بودن استراتژی‌های خود می‌داند و سهام‌داران نیز باید رشد بلندمدت را معیار اصلی موفقیت یا عدم موفقیت شرکت در نظر بگیرند.

◀ زیان خالص این سه ماهه ۱۵۷/۹ میلیون دلار و ۲/۰۸ دلار به ازای هر سهم بود. فورلانگ در مصاحبه‌ای کوتاه گفته است برای بررسی عملکرد شرکت، چندین معیار را در نظر دارند:

خاص، برند خود را با خرده‌فروشی تجربی تقویت می‌کنند.

خرده‌فروشی چندکاناله

با روندهای مهم خرده‌فروشی خرید دیجیتالی و فیزیکی برای سال ۲۰۲۲، یک تجربه چندکاناله یکپارچه در قلب معاملات خرده‌فروشی قرار دارد. خرده‌فروشان از زمانی که شاخص خرده‌فروشی چندکاناله در سال ۲۰۱۵ راه‌اندازی شد، راهی طولانی را پیموده‌اند. در سال ۲۰۲۱، اتخاذ بهترین شیوه‌ها برای همه خرده‌فروشان و برندها در این شاخص ۶۲ درصد است؛ تقریباً ۱۵ درصد افزایش نسبت به میانگین ۴۷ درصدی سال ۲۰۱۹. به گفته مک کنزی، ۶۰ تا ۷۰ درصد از مصرف‌کنندگان در حال حاضر به روش چندکاناله خرید می‌کنند. اهمیت اختلاط روش‌های فیزیکی و دیجیتالی آن قدر زیاد است که کلمات جدیدی را به زبان اضافه کرده است؛ خرده‌فروشی فیچیتال. نوعی از خرده‌فروشی که بهترین تجربه خرید را هم از طریق دیجیتالی و هم فروش فیزیکی پیش‌روی مخاطب می‌گذارد. این دو روش یکدیگر را تقویت می‌کنند و در نهایت به یک تجربه خرید بهتر و البته یک تجربه فروش بهتر منجر می‌شوند.

ترانه احمد دوست

taraneh-ahmaddoust@yahoo.com

متاورس

به نظر می‌رسد نام یک فیلم پرفروش بزرگ، جسورانه و پرفروش هالیوود باشد؛ این‌طور نیست؟ چه معنای متاورس را بدانید یا چه ندانید، این یک روند روبه‌رشد خرده‌فروشی است. صنعت مد و صنعت بازی ممکن است در نگاه اول چندان قرابتی با هم نداشته باشند، اما «نایک»، «رالف لورن»، «لویی ویتون» و «فوراور ۲۱» تنها تعدادی از برندهای پوشاک هستند که در حال ورود به پلتفرم‌های بازی و متاورس هستند.

خرید از فروشگاه ادامه خواهد داشت

با وجود اینکه بسیاری بر این باورند که همه‌گیری پایدانی است برای خرید از فروشگاه، خرده‌فروشان همچنان در حال گسترش فضای فیزیکی خود هستند. برای مثال برلینگتون قصد دارد بر پیام‌بازاری، تقویت قابلیت‌های تجاری و مجموعه‌ای و گسترش تعداد فروشگاه‌ها در اندازه‌های کوچک‌تر تمرکز کند. همان‌طور که در گزارشی در مورد ۱۰ برند خرده‌فروشی برتر در سال ۲۰۲۲ ذکر شده، انتظار می‌رود این فروشگاه‌های کوچک‌تر بیش از ۳۰۰ دلار در هر فوت مربع درآمد تولید کنند. تجربه خرید از همه کانال‌ها نیاز به فروشگاه‌های فیزیکی را ثابت کرده است. سلزفوریس گزارش می‌کند که از هر ۱۰ سفارش دیجیتالی، ۶ مورد تحت تأثیر تجربه حضور در فروشگاه است. خرید در فروشگاه مزایایی دارد که داشتن آن برای تجارت الکترونیک غیرممکن است. خریداران به دلیل توانایی دیدن، آزمایش و امتحان کردن محصولات قبل از خرید، کمتر با مشکل برگشت دادن کالا مواجه می‌شوند. فراتر از دلایل عملی برای خرید در فروشگاه، دلیل دیگری نیز وجود دارد؛ خرید یک تجربه است. تجربه‌ای که تمام حواس فرد را درگیر می‌کند. رهبران تجارت دیجیتال این نیاز را درک می‌کنند و ۴۱ درصد آنها برای پشتیبانی از اجرای استراتژی‌های دیجیتال خود، روی تجربیات جدید مشتری سرمایه‌گذاری می‌کنند. تجربه خود را در فروشگاه به سطح بالاتری می‌برند، با افتتاح فروشگاه‌های

تحويل در کنار خیابان و تحويل در فروشگاه

قبل از شیوع بیماری همه‌گیر، فرصت‌هایی برای خرید آنلاین و تحويل در فروشگاه (BOPIS) برای مصرف‌کنندگان وجود داشت. اما وقتی فشار زیاد شد، بسیاری از خرده‌فروشان فضای کافی برای اجرای BOPIS نداشتند. همه‌گیری نیاز به ارائه خدمات تکمیلی چندکاناله را تشدید کرد. خرده‌فروشان با چالش روبه‌رو شدند و به استفاده از BOPIS برای بهبود فروش و رضایت مشتری ادامه دادند. شرکت‌هایی که از این روش استفاده می‌کنند، پاداش فعالیت خود را به وضوح در رقم درآمدشان مشاهده می‌کنند؛ در سال ۲۰۲۱، فروشگاه‌های ایالات متحده که خرید آنلاین با تحويل در فروشگاه را ارائه می‌دادند شاهد رشد ۵۰ درصدی در فروش بلک فرایدی خود بودند.

تحويل سریع

در حالی که بسیاری همچنان اشتراک‌های آمازون پرایم و تحويل دوروزه‌ها را دوست دارند، سال‌هاست تحويل سریع، سهم بازار خود را افزایش داده است. خواه خواربارفروشی باشد یا فروشگاه هدایای تولد، توانایی خرید سریع همچنان یک مزیت رقابتی است و خرده‌فروشان در حال سرمایه‌گذاری روی آن هستند. خرده‌فروشانمانند تارگت که امکان دریافت محصول در همان روز را برای مصرف‌کنندگان راه‌اندازی کرده‌اند، ممکن است در صورت افزایش تمایل مصرف‌کنندگان به خرید اشتراک، شاهد افزایش دفعات خرید نیز باشند.

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

خرده‌فروشی منجر شده است؛ در آستانه تابستان برندهای لوکس و گران‌قیمتی چون «کانادا گوس»، «مایکل کورس» و «کاپری» تا حد زیادی بهتر از

همچنین برای سال مالی ۲۰۲۲، این شرکت پیش‌بینی می‌کند که فروش بین ۱۱ تا ۱۳ درصد نسبت به سال ۲۰۲۱ افزایش یابد و سود تعدیل شده هر سهم در محدوده ۱/۵ تا ۱/۵۶ دلار باشد. بر اساس داده‌های ریفینیتیو، تحلیلگران انتظار افزایش ۱۱/۸ درصدی درآمد را داشتند و لیبوایز به ازای هر سهم سود تعدیل شده ۱/۵۵ دلاری کسب کرد.

کسب‌وکارهایی عمل کرده‌اند که مخاطب‌شان به قیمت‌ها حساس است. اما لیبوایز انتظار ندارد که شرایط ناپایدار اقتصادی روی تقاضا برای شلوار جین تأثیر منفی بگذارد. این شرکت اکنون شاهد رشد درآمد سالانه در محدوده ۶ تا ۸ درصدی بالاتر از اهداف قبلی ۴ تا ۶ درصدی است که تا سال ۲۰۲۷ برای خود پیش‌بینی کرده بود. در صورت ادامه این روند، درآمد

کلان داده به شرکت‌ها امکان استفاده از داده‌های سازمانی به عنوان یک مزیت رقابتی را می‌دهد

درک ارزش کلان داده

روش‌های بهبود یافته برای محاسبه حق بیمه بر اساس ادعاهای ارائه‌شده پیشین مشتریان دست یافت.

دسته‌بندی مشتری و بازاریابی سفارشی

مفاهیم دسته‌بندی مشتری و بازاریابی هدفمند توسط شرکت‌هایی که محصولات یا خدمات را به مصرف‌کنندگان می‌فروشند، به طور گسترده پذیرفته شده است. کلان داده این دسته‌بندی مشتری و بازاریابی سفارشی شده را وارد سطوح کاملاً جدیدی می‌کند. داده‌های مبتنی بر مکان که می‌توانند از طریق بلوتوث یا GPS دریافت و ثبت شوند، جنبه کاملاً جدیدی به بازاریابی هدفمند می‌افزایند.

دلیل اصلی توسعه سریع کلان داده در سال‌های گذشته، این است که برای سازمان‌ها ارزش بلندمدت ایجاد می‌کند که در افزایش درآمد، کاهش هزینه‌ها و افزایش حاشیه سود نمایان می‌شود. در نتیجه کلان داده به شرکت‌ها امکان استفاده از داده‌های سازمانی به عنوان یک مزیت رقابتی را می‌دهد. برای بسیاری از شرکت‌ها تلاش برای تبدیل شدن به یک شرکت «داده‌محور» با برنامه «تحول دیجیتال» همراه است. با این حال بیشتر سازمان‌ها دریافته‌اند که این روندی آسان نیست و تحول دیجیتال نیازمند تغییراتی عمیق در چگونگی طراحی، سازماندهی و مدیریت است. به طور کلی بیشتر سازمان‌ها از داده‌های خود برای ایجاد ارزش یکی از روش‌های زیر را به کار می‌بندند.

ایجاد شفافیت

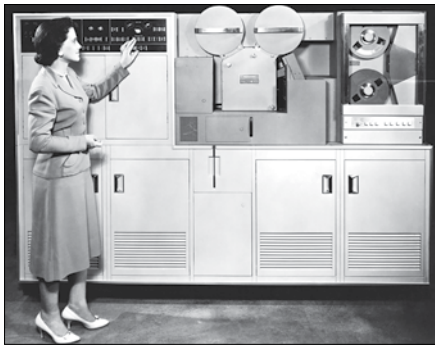
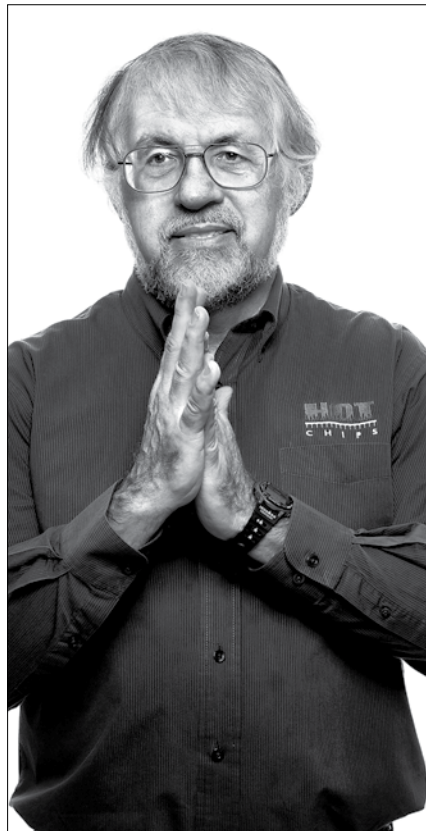
برای بیشتر سازمان‌ها اطلاعات در بخش‌های مختلف عملکردی به راحتی قابل دسترس نیست تا به درک و تصمیم‌گیری کمک کند. افزایش شفافیت و به اشتراک گذاری کلان داده‌ها در بین بخش‌ها به بهبود عملکرد و کاهش کارهای تکراری و شناسایی ناکارآمدی‌ها منجر می‌شود. دسترسی آسان به اطلاعات موجب پیشرفت‌های عملیاتی اساسی می‌شود. به عنوان مثال ادغام داده‌های واحدهای تحقیق و توسعه، مهندسی و تولید می‌تواند روش‌های مهندسی همزمان را فعال کند که باعث کاهش ضایعات ناشی از بازسازی طرح‌ها و کوتاه کردن زمان ورود به بازار می‌شود.

یافته‌های مبتنی بر داده

فناوری‌های اینترنت اشیا (IoT) محصولات بیشتری و بیشتری را مجهز به حسگرهایی کرده که داده‌های فرآیندهای سازمانی، رفتارهای مشتری و استفاده از محصولات و خدمات را ثبت می‌کنند. با تجزیه و تحلیل داده‌های این حسگرها می‌توان خدمات ارائه‌شده را تنظیم کرد. کلان داده درک جدیدی در مورد نحوه استفاده مشتریان از محصولات و خدمات به دست می‌دهد؛ به عنوان مثال در صنعت بیمه می‌توان به تعیین محصولات سودآور و ارائه

توسعه محصول و نوآوری

با استفاده از کلان داده می‌توان نیاز به محصولات جدید را شناسایی و محصولاتی طراحی کرد که خدمات فعلی را افزایش دهد. توسعه محصول و نوآوری با اکتشاف مبتنی بر داده همراه است و می‌تواند به شرکت‌ها کمک کند تا فرصت‌های تجاری جدید را کشف کنند. تجزیه و تحلیل جست‌وجوها و داده‌های استفاده از محصول به سازمان‌ها در کشف تقاضا برای محصولاتی که سازمان از آنها بی‌خبر بوده، کمک می‌کند.

تاریخ کلان داده؛ از امپراتوری روم تا امروز

مروری کوتاه بر پیدایش و پیشرفت کلان داده‌ها؛ مردم از زمان آغاز تمدن تلاش کرده‌اند برای تصمیم‌گیری بهتر یا کسب مزیت رقابتی از «داده‌ها» استفاده کنند

ترکیب منابع داده‌های گوناگون به برتری نسبت به سایر امپراتوری‌های رقیب منجر می‌شود. امپراتوری روم خاستگاه سایر موارد کاربرد مستند نخستین شکل از تجزیه و تحلیل داده‌ها بود. ارتش روم باستان از تجزیه و تحلیل آماری دقیق استفاده می‌کرد تا به دقت «پیش‌بینی» کند احتمال شورش دشمن در کدام مرز بیشتر است. آنها توانستند بر اساس این تحلیل‌ها، ارتش خود را به کارآمدترین شکل ممکن مستقر کنند. قرار دادن این محاسبات در جایگاه یکی از نخستین موارد تجزیه و تحلیل داده‌های «پیش‌بینی‌کننده» نادرست نیست. و باید یادآور شد که چنین شیوه‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها، ارتش روم را در جایگاهی برتر نسبت به سایر ارتش‌ها قرار داد. برای درک دنیای

اصطلاح کلان داده (Big Data) از اوایل دهه ۱۹۹۰ مورد استفاده قرار گرفت. اینکه چه کسی برای نخستین بار از این اصطلاح استفاده کرد، روشن نیست؛ اما بسیاری از افراد معتقدند جان مشی که در آن زمان در سیلیکون گرافیکس کار می‌کرد، باعث همگانی شدن این اصطلاح در صنعت و دانشگاه شد.

مهران امیری

mehranamiri@gmail.com

برای اینکه دلیل همگانی شدن مفهوم کلان داده را دریابیم، خوب است که آن را در چشم‌انداز تاریخی‌اش بررسی کنیم. کلان داده از دید حوزه دانش ترکیبی، از زمینه رشد یافته آمار و حوزه نسبتاً جوان علوم رایانه ایجاد شده است. به این ترتیب کلان داده‌ها به طور کلی بر گروهی از حوزه‌های علمی از ریاضیات، آمار و روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها استوار است. مردم از زمان آغاز تمدن تلاش کرده‌اند برای

تصمیم‌گیری بهتر یا کسب مزیت رقابتی از «داده‌ها» استفاده کنند. این جست‌وجو برای یافتن ریشه کاربرد داده‌ها حتی می‌تواند به مصریان باستان و امپراتوری روم برگردد. کتاب‌خانه معروف اسکندریه که در حدود ۳۰۰ سال قبل از میلاد تأسیس شد، نخستین تلاش مصریان باستان برای گردآوری «داده‌ها» در این امپراتوری است. تخمین زده می‌شود که این کتاب‌خانه ۴۰ هزار تا ۴۰۰ هزار یومار (که معادل حدود ۱۰۰ هزار کتاب است) در خود داشته. رهبران جهان باستان نیز دریافته بودند که

شماره ۵۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

مقدمه‌ای بر سازمان‌های غیرمتمرکز

سازمان باز

جیم وایت هرست | محمد رهبران
ویرایش محتوایی: صادق فرامرزی

چاپ دوم

سازمان باز منتشر شد

این کتاب نوشته «جیم وایت هرست» مدیرعامل سابق شرکت معروف «رد هت»، سازنده سیستم عامل معروف «لینوکس» است. وایت هرست در سال ۲۰۰۵ به ردهت پیوست و این شرکت در زمان مدیریت او توانست **پله‌های موفقیت** رایکی پس از دیگری طی کند و در سال ۲۰۱۲ به اولین شرکت ارائه‌دهنده نرم‌افزار منبع باز با درآمد **یک میلیارد دلاری** تبدیل شود. جیم وایت هرست به اصلی ایمان دارد که پایه و اساس **فرهنگ سازمانی** ردهت بر روی آن بنا شده است. او معتقد است: «آن دسته از توانایی‌های کارکنان که بیش از همه برای رسیدن به موفقیت ضروری هستند، دقیقاً همان‌هایی هستند که نمی‌توان مدیریت‌شان کرد.» و نتیجه می‌گیرد که هرچه بیشتر بتوانید شور و اشتیاق را در کارکنان‌تان شعله‌ورتر کنید، **سازمان موفق‌تری** خواهید داشت. او در این کتاب به عنوان مدیرعامل ردهت با تمرکز بر این شرکت که می‌توان آن را یکی از اولین سازمان‌های باز در جهان دانست، تلاش کرده ایده «**سازمان باز**» را پروراند.

KARANG

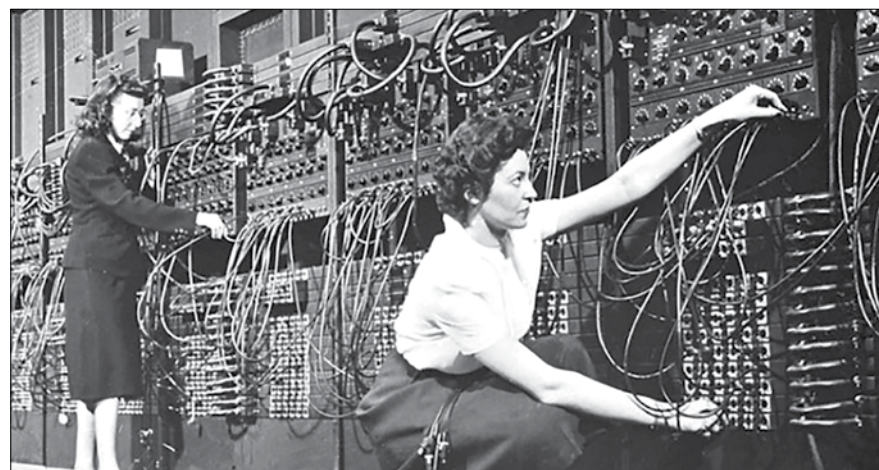
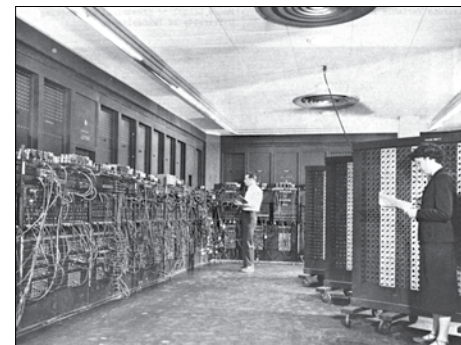
کارنگ

تاریخ نوآوری

HISTORY OF INNOVATION

شماره ۵۲
۱۴۰۱ خرداد
سال دوم

که شکل جدیدی از دانش را در اختیار سازمان‌ها قرار می‌دهد و درک نیازها و رفتارهای کاربران اینترنت را برای آنها ممکن می‌کند. فروشگاه‌های آنلاین مانند آمازون با گسترش ترافیک وب، تجزیه و تحلیل رفتار مشتری را آغاز کردند و داده‌های موقعیت مکانی مبتنی بر IP و گزارش‌های جست‌وجو، دنیای جدیدی از امکانات را به روی جست‌وجوگران باز کرد. ترافیک وب از نظر فنی موجب افزایش زیاد داده‌های نیمه‌ساختار یافته و بدون ساختار شد. سازمان‌ها اکنون نیازمند یافتن رویکردها و راه‌حل‌های نوین ذخیره‌سازی برای این نوع از داده‌های جدید هستند تا بتوانند آنها را به طور کارآمد تحلیل کنند. ورود و رشد داده‌های رسانه‌های اجتماعی نیاز به ابزارها، فناوری‌ها و روش‌های تحلیلی را شدت بخشید. فناوری‌های جدید مانند تجزیه و تحلیل شبکه، وب‌کاوی و تجزیه و تحلیل مکانی - زمانی به طور ویژه و کارآمد برای تجزیه و تحلیل مقادیر بزرگ داده‌های بدون ساختار مبتنی بر وب توسعه یافته‌اند.

مرحله سوم کلان داده؛ محتوای مبتنی بر موبایل و حسگر

مرحله سوم و فعلی در تکامل کلان داده با پذیرش سریع فناوری و دستگاه‌های تلفن همراه و داده‌هایی که آنها تولید می‌کنند، به پیش می‌رود. در سال ۲۰۱۱ تعداد تلفن همراه و تبلت برای نخستین بار از تعداد رایانه‌های شخصی پیشی گرفت و همه این دستگاه‌ها در هر ثانیه از روز داده تولید می‌کنند. تلفن‌های همراه نه تنها امکان تجزیه و تحلیل داده‌های رفتاری (مانند پرس و جوها)، بلکه امکان ذخیره و تجزیه و تحلیل داده‌های مکانی را نیز فراهم می‌کنند. از آنجا که این دستگاه‌ها تقریباً در هر لحظه به اینترنت متصل می‌شوند، داده‌هایی که تولید می‌کنند، تصویری بی‌سابقه از رفتار افراد ارائه می‌دهد.

ظهور دستگاه‌های مبتنی بر حسگر و اینترنت، حجم تولید داده‌ها را افزایش می‌دهد. با ظهور اینترنت اشیا، میلیون‌ها تلویزیون، ابزار پوشیدنی و لوازم خانگی هر روز به اینترنت متصل می‌شوند و داده‌های عظیمی را فراهم می‌کنند. از آنجایی که انتظار نمی‌رود این روند به زودی متوقف شود، می‌توان گفت که مسابقه برای استخراج اطلاعات معنادار و ارزشمند از این منابع داده جدید تازه آغاز شده است.

تراپیت در چند ثانیه را در اختیار داریم. حجم و سرعت تولید داده‌ها به ویژه از آغاز قرن بیست و یکم فراتر از اندازه‌های درک انسان شده است. مجموع داده‌ها در جهان در سال ۲۰۱۳ برابر با ۴/۴ زتابایت بود و انتظار می‌رفت که تا سال ۲۰۲۰ به ۴۴ زتابایت افزایش یابد. حتی با پیشرفته‌ترین فناوری‌های امروزی نیز تجزیه و تحلیل همه این داده‌ها غیرممکن است. آنچه که در دهه گذشته موجب تبدیل روش‌های سنتی تجزیه و تحلیل داده‌ها به کلان داده شد، نیاز به پردازش مجموعه بزرگ‌تر (و بدون ساختار) داده‌هاست.

تکامل کلان داده‌ها را می‌توان به سه مرحله بنیادین تقسیم کرد و هر مرحله در حالی که بر پایه پیشرفت‌های فناوری هدایت می‌شود، ویژگی و قابلیت‌های مخصوص به خود را دارد. برای درک زمینه کلان داده‌ها در دوران حاضر، فهم درست درباره اینکه هر کدام از این مراحل چگونه به معنای مدرن کلان داده‌ها کمک می‌کند، اهمیت دارد.

مرحله یک کلان داده؛ محتوای ساختار یافته

تجزیه و تحلیل داده‌ها و دانش تجزیه و تحلیل داده و کلان داده‌ها، ریشه در بستر قدیمی مدیریت پایگاه داده دارد که به شدت وابسته به شیوه‌های ذخیره‌سازی، استخراج و بهینه‌سازی است.

مدیریت پایگاه داده و سامانه‌های مخزن داده هنوز از اجزای اساسی راه‌حل‌های کلان داده مدرن هستند. تجزیه و تحلیل کلان داده‌ها همچنان نیازمند توانایی ذخیره و بازیابی سریع داده‌ها از پایگاه‌های داده یا یافتن اطلاعات در مجموعه داده‌های بزرگ است. فناوری مدیریت پایگاه داده رابطه‌ای و سایر فناوری‌های پردازش داده که در این روند توسعه یافته‌اند، هنوز به میزان زیادی در راهکارهای کلان داده عرضه‌کنندگان پیشرو فناوری اطلاعات مانند مایکروسافت، گوگل، و آمازون تعبیه شده‌اند.

مرحله دوم کلان داده؛ محتوای بدون ساختار مبتنی بر وب

اینترنت و برنامه‌های کاربردی در بستر وب از اوایل دهه ۲۰۰۰ شروع به تولید حجم بزرگی از داده کردند. علاوه بر این، جست‌وجوی مبتنی بر IP و موارد مشابه، به تولید داده‌های بدون ساختار مبتنی بر وب منجر شد

نصایح رساله قشیریه

جود و سخا

ابوالقاسم عبدالکریم قشیری از عارفان بنام سده پنجم هجری بود که در خراسان چشم به جهان گشود. قشیری به نیت آموختن علم حساب به نیشابور آمد، اما بر اثر یک اتفاق در مجلس عارف بزرگ، ابوعلی دقاق حاضر شد و سخنش در دل وی کارگر افتاد و از خواندن حساب منصرف شد و قدم در طریق ارادت نهاد.

رساله قشیریه یکی از منابع مهم تصوف اسلامی است که به وسیله ابوالقاسم قشیری به زبان عربی نوشته شده و توسط یکی از شاگردانش ترجمه و با تصحیح و راهنمایی استاد بدیع‌الزمان فروزانفر به چاپ رسیده است. بخشی از آن را در ادامه می‌خوانیم.

«و بدانک بر زبان اهل علم فرقی نیست میان جود و سخا و خداوند را سبحانه و تعالی به سخا صفت نکنند، زیرا که در کتاب و سنت نیامدست و حقیقت جود آن است که بذل کردن بر تو دشوار نباشد و به نزدیک قوم سخا نخستین رتبت است، آنگاه از پس او جود، آنگاه ایثار.»

هر که برخی بدهد و برخی بازگیرد وی صاحب سخا بود و هر که بیشتر بدهد و از آن چیزی خویشتر را باز گیرد، او صاحب جود بود و آنک بر سختی بایستد و آن اندکی که دارد ایثار کند، وی صاحب ایثار بود.

گویند مردی از اهل منبج مدینینی (فردی اهل مدینه) را دید، گفت از کجایی گفت از مدینه. گفت مردی از آن شما به نزدیک ما آمد، او را حکم بن المطلب خواندند ما را همه توانگر کرد. این مدنی گفت چگونه کرد؟ این که نزدیک شما آمد هیچ چیز نداشت مگر جبه پشمین. گفت ما را توانگر به مال نکرد ولیکن کرم بیاموخت ما را. ما یکدیگر همه فضل کردیم بر یکدیگر تا همه توانگر شدیم.»

کولر مرکزی را روشن کنید

توی دلم قسم می‌خورم که آخر سفر حتماً به دفتر مرکزی اسنپ شکایت می‌کنم، اما به محض پیاده شدن، دلم برای راننده می‌سوزد و پنج ستاره و یک بوس برای آن سفر کرده می‌فرستم

اما وقتی خوب بهش فکر کند می‌بیند که واقعاً ربطی ندارد که چون اسنپ به راننده‌اش نگفته کولر ماشین را روشن کند، به هتل می‌بازنش هم نگوید برای مدیرها کولر نگیرد. آن هم آن همه مدیر...

اما وقتی خوب بهش فکر کند می‌بیند که واقعاً ربطی ندارد که چون اسنپ به راننده‌اش نگفته کولر ماشین را روشن کند، به هتل می‌بازنش هم نگوید برای مدیرها کولر نگیرد. آن هم آن همه مدیر...

گرما هر سه ما را کلافه کرده است. دخترم نگاهی التماس گونه به من می‌اندازد به این معنی: «تورو خدا ای پدر سوپرمن من! کاری کن که از گرما آب‌پز شدم.» سرفه‌ای می‌کنم و می‌گویم: «بخشید کولر رو روشن نمی‌کنید؟» از آینه نگاهی به پشت سرش می‌اندازد و می‌گوید: «خیر، هنوز اسنپ به‌مان اعلام نکرده.»

عبدالله مقدمی
@moghaddamy007

راستش دارم به این فکر می‌کنم آن هتلی که میزبان مدیران اسنپ بوده، چند تا صندلی داشته؟ یعنی برای اسنپ و اسنپ‌فود و اسنپ‌تریپ و اسنپ‌دکتر و هزار تا اسنپ‌فلان دیگر جا بوده؟ اصلاً تعداد راننده‌های اسنپ بیشترند یا تعداد مدیران این علامت تعجب کج شده سبز؟ یعنی اگر فردا پس فردا روی در و دیوار شهر تبلیغ اسنپ‌بادمجان را هم ببینم تعجب نمی‌کنم، در دنیای کسب‌وکارهای جدید همه چیز به سمت تخصصی شدن می‌رود عزیزم!

راستش دارم به این فکر می‌کنم آن هتلی که میزبان مدیران اسنپ بوده، چند تا صندلی داشته؟ یعنی برای اسنپ و اسنپ‌فود و اسنپ‌تریپ و اسنپ‌دکتر و هزار تا اسنپ‌فلان دیگر جا بوده؟ اصلاً تعداد راننده‌های اسنپ بیشترند یا تعداد مدیران این علامت تعجب کج شده سبز؟ یعنی اگر فردا پس فردا روی در و دیوار شهر تبلیغ اسنپ‌بادمجان را هم ببینم تعجب نمی‌کنم، در دنیای کسب‌وکارهای جدید همه چیز به سمت تخصصی شدن می‌رود عزیزم!

درست است که اسنپی‌ها از رکوردهای گردن کلفت‌شان گفته‌اند و معلوم شده که این غول سبزرنگ در زمینه تعداد سفرهای یک شهر حتی پوز اوپر را هم زده اما باز هم دلیل نمی‌شود که در هفته اول خرداد به راننده‌اش بگوید «کولر بگیر!» چون طبق آماری که همین چند وقت پیش منتشر شد، تعداد راننده‌های اسنپ و تپسی در ایران، از تعداد

درست است که اسنپی‌ها از رکوردهای گردن کلفت‌شان گفته‌اند و معلوم شده که این غول سبزرنگ در زمینه تعداد سفرهای یک شهر حتی پوز اوپر را هم زده اما باز هم دلیل نمی‌شود که در هفته اول خرداد به راننده‌اش بگوید «کولر بگیر!» چون طبق آماری که همین چند وقت پیش منتشر شد، تعداد راننده‌های اسنپ و تپسی در ایران، از تعداد

واقعاً وقتی اسنپ به راننده‌اش نگوید که کولر روشن کن، آن بنده مظلوم خدا مگر می‌تواند این کار را بکند؟ حالا شاید بعضی‌هایتان بگویند: «بله می‌تواند» اما این کار اصلاً درست نیست. نافرمانی و عصیان از همین چیزهای کوچک شروع می‌شود. برای همین هم ما «احسن» محکمی به راننده گفتیم و به پخته شدن‌مان ادامه دادیم.

اینکه مدیران اسنپ زیر باد کولرهای گازی و سیستم‌های تهویه مطبوع هتل‌گردمایی راه بیندازند و برای همدیگر از رکوردهایشان بگویند، ممکن است حسودی آن مسافری را که با بچه‌اش توی ماشین اسنپ مغزپخت شده، برانگیزاند

شماره ۵۴
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

شب‌نوشته‌های یک بچه نوآر! (۴۴)

پلنگی، استارت‌اپی یا دولتی؟

برنامه‌های دورهمی داخلی هم برای خودش ماجراها دارد. انگار عکس‌های این دورهمی‌ها کم‌کم از خود برنامه مهم‌تر شده و من از آن روزی می‌ترسم که کامیار همه ما را به شاخ اینستاگرامی تبدیل کند یا اگر نشد - که کمی تا قسمتی شده - اینستاگرام را برای ما شاخ کند که مطابق استانداردهای اینستا باید چنین و چنان کنید و استوری کنید و عکس بگیرید!

از همان روزهای نخست کارمان قرار بود بچه‌ها به بهانه‌هایی مانند رخدادهای خوب برای هرکدام از افراد گروه یا تولد و ازدواج چند دقیقه دور هم باشند و گپ‌وگفتی داشته باشیم و کامیار پرید و وسط که عکاسی با من. هر مرتبه هم چند دقیقه پس از دورهمی گوشه به دست سراغ بقیه می‌رفت

مهران امیری
mehranamiri@gmail.com

و می‌گفت: «ببین برنامه رو استوری کردم. بدو لایک کن خیرات اموات و زندگان فضای مجازی!» به این ترتیب عکس گرفتن و استوری کردن در اینستاگرام زودتر از کووید ۱۹ همه‌گیر شد؛ ثواب لایک کردن هر روز بیشتر شد تا هم‌پایه و واجبات فضای مجازی شود و البته نوشتن کامنت مثبت چیزی شبیه به بذل مال و ایثار بود! ثواب همه اینها نه که شب جمعه و به اموات و درگذشتگان که بلادرنگ و آنلاین می‌رسد به شاخ‌های اینستاگرامی از جمله همین کامیاب خودمان.

اما امروز گرفتاری ما با کامیاب و اینستاگرام و عکس وارد سطح جدیدی شد. محمد خیر برگزاری یک رویداد کسب‌وکار را آورده بود تا به آگاهی بقیه برساند. فریب پشت سرهم درباره اصل رویداد می‌پرسید که: «گزارش چطور بود؟» و بدون وقفه گفت: «نکنه مثل همیشه کار با سخنرانی رئیس و معاون و مدیرکل تا آبدارچی انجام شد و به دلیل ضیق وقت از همان راه دور از افراد نوآور و صاحبان کسب‌وکار سپاس‌گزاری ویژه کردند؟ یا اینکه چند نفری آمدند و یکی از سخنرانی‌های پرشور و هیجان‌انگیز رو انجام دادند و تعدادی نصیحت اخلاقی از قول حضرات مستطاب استیو و بیل و ایلان گفتند و یک

جمله من درآوردی از دکتر حسابی هم برای ختم ماجرا عرضه کردند تا رنگ و بوی وطنی بگیره.» محمد اما مثل همه ما در برابر پرس‌وجوهای فریبا دچار لکت زبان شد و فقط توانست بگوید نمی‌دانم!

نوبت سمیرا رسید که گزارش دهی را تکمیل کند و گفت: «عکس‌های این رویداد رو دیدید؟ خیلی پلنگی شده!» من که حیرت‌زده بودم پرسیدم پلنگی چه جور عکسی است که کامیاب توضیح داد: «ببین داداش! عکسی که چند نفر صاف و راست کنار هم می‌ایستند و پشت سرشون هم نشان و نام یک یا چند مجموعه و شرکت هست و حتماً وسط کادر هم یک نفر ایستاده که یا موهای سفیدتر داره یا شکم برجسته‌تر و همه صاف و راست به دوربین نگاه می‌کنند، دولتی است. عکس استارت‌اپی برخلاف اون بیشتر چهره‌های جوان داره. حضرات خندان و مختلط، فضا رنگی، لباس‌ها غیررسمی مگر عکس‌های جلسه گرفتن سرمایه. اما از پلنگی براتون بگم. توصیفات داش ضرغام صداوسیما رو به یاد بیارید. تصویر تقریباً کلوزآپ، حاضرین کم‌شمار و بیشتر از نسوان، ایستاده و نشسته و نیم‌خیز به شکل مورب و با زاویه‌های دست کم ۶۰ درجه. موقعیت دوربین نامعلوم یا از بالای سر، تقریباً ۱۶ میلیون رنگ.»

جمله من درآوردی از دکتر حسابی هم برای ختم ماجرا عرضه کردند تا رنگ و بوی وطنی بگیره.» محمد اما مثل همه ما در برابر پرس‌وجوهای فریبا دچار لکت زبان شد و فقط توانست بگوید نمی‌دانم!

نوبت سمیرا رسید که گزارش دهی را تکمیل کند و گفت: «عکس‌های این رویداد رو دیدید؟ خیلی پلنگی شده!» من که حیرت‌زده بودم پرسیدم پلنگی چه جور عکسی است که کامیاب توضیح داد: «ببین داداش! عکسی که چند نفر صاف و راست کنار هم می‌ایستند و پشت سرشون هم نشان و نام یک یا چند مجموعه و شرکت هست و حتماً وسط کادر هم یک نفر ایستاده که یا موهای سفیدتر داره یا شکم برجسته‌تر و همه صاف و راست به دوربین نگاه می‌کنند، دولتی است. عکس استارت‌اپی برخلاف اون بیشتر چهره‌های جوان داره. حضرات خندان و مختلط، فضا رنگی، لباس‌ها غیررسمی مگر عکس‌های جلسه گرفتن سرمایه. اما از پلنگی براتون بگم. توصیفات داش ضرغام صداوسیما رو به یاد بیارید. تصویر تقریباً کلوزآپ، حاضرین کم‌شمار و بیشتر از نسوان، ایستاده و نشسته و نیم‌خیز به شکل مورب و با زاویه‌های دست کم ۶۰ درجه. موقعیت دوربین نامعلوم یا از بالای سر، تقریباً ۱۶ میلیون رنگ.»

برای کمک به بهتر شدن
رگولاتوری رمزارزها

تکاپوی میلیون دلاری بنیان گذار اف تی ایکس

ضمیمه رایگان
هفته نامه
کارنگ در
حوزه رمزارزها
سال دوم
شماره بیست و دوم
شانزدهم خرداد
۱۴۰۱
صفحه ۱۶

رمزارز

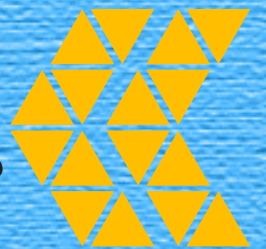

میثم حامدی مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی
مرکز پژوهش سازمان بورس تأکید کرد باید از
فرصت بلاکچین به نفع اقتصاد کشور استفاده کرد

آغاز رقابت منطقه‌ای بر سر توکن‌های مبتنی بر دارایی

در یک گفت‌وگوی اینستاگرامی به میزبانی مزدکس
وسیگنال، درباره رابطه فناوری بلاکچین و بازار سرمایه
در خصوص چرایی اهمیت این فناوری و مظاهر آن بحث شد

ایردراپ لونا در صرافی‌های ایرانی

بعد از یک شوک شدید به دارندگان
رمزارز لونا حالا دارندگان این رمزارز
کمی امیدوارتر شدند

همه‌تردیدها درباره کوینکس

تحلیل
ANALYSIS

آپارات و یکتانت صرافی
خارجی تبلیغ می‌کنند؟

۳

خبر
NEWS

سرمایه‌گذاری ۵۰۰
میلیون دلاری بایننس

۱۰

گزارش
REPORT

سناریوهای محتمل
ریزش در برابر بازگشت

۵

آمارهای استخراج خانگی اتریوم و بیت‌کوین در ایران

مجلس می‌گوید مصرف
برق برای استخراج رمزارزها
در ایران آن قدر که برخی‌ها
می‌گویند نیست

اردیبهشت نو بیتکس
چگونه گذشت؟

بار اصلی آموزش درست سرمایه گذاری باید بردوش نظام آموزشی باشد، نه کسب وکارها

سواد مالی را به تنظیم خانواده تبدیل نکنیم

در هر دوره‌ای که اقتصاد کشور به سمت ناپایداری می‌رود، میزان احساس ناامنی در میان مردم بیش از گذشته حس می‌شود و همین احساس سرانجام به تصمیم‌گیری‌های عجولانه منجر می‌شود. زمان تصمیم‌گیری آنچه به کمک شخص می‌آید، دانش و مهارتی است که از قبل کسب کرده است؛ در نبود این ابزارها نمی‌توان انتظار تصمیم درست داشت؛ تصمیمات اشتباهی که بسیاری از خانواده‌ها را به خاک سیاه نشانده است. در این وضعیت کسی یا جایی احساس مسئولیت نمی‌کند و تنها به هشدار دادن بسنده می‌کنیم. با این حال هر کسی در شرایط ترس فقط به دنبال فرار از عامل وحشت و یافتن پناهگاهی است.

یاد گرفتن مهارت‌های سرمایه گذاری و درک درست از پول و سایر کلاس‌های دارایی آن قدر اهمیت دارد که یکی از محورهای شمول مالی در دنیا در نظر گرفته شده است. همچنین اتحادی جهانی درباره مفهوم شمول مالی شکل گرفته که هدف آن دسترسی همه افراد جامعه به خدمات مالی و توانمندسازی آنها برای کاهش فقر و نابرابری است. یکی از محورهای آن هم سواد مالی است که با استفاده از آموزش مدیریت و پس انداز پول افراد را به سلاحی مجهز می‌کند که به کمک آن می‌توانند درست‌ترین تصمیم را برای سرمایه‌های خود بگیرند.

این موضوع از آن دست موضوعاتی است که در نظام آموزش ایران کمتر اهمیتی به آن داده شده است. هیچ جایی از واحدهای درسی در مدارس یا دانشگاه‌ها به صورت عمومی به آموزش سواد مالی آن را در تصمیمات اشتباه مردم در بحث سرمایه‌گذاری به وضوح شاهدهیم، از رفتار مردم در سرمایه‌گذاری در بازار سهام گرفته تا حجم بالای کلاهبرداری‌های مالی از طریق وعده سودهای تضمینی عجیب و غریب تا قابلیت بالای مردم برای تحت تأثیر قرار گرفتن در دام مهندسی اجتماعی. شگفت اینجاست که مال‌باختگان در این موقعیت‌ها فقط کسانی نیستند که از نظر سطح تحصیلات و جایگاه اجتماعی در سطوح پایینی قرار گرفته‌اند، بلکه در سطوحی که انتظار چنین رفتارهایی را نداریم هم شاهد تصمیمات اشتباه هستیم.

این شواهد نشان می‌دهد مردمی که به دلیل ناپایداری اقتصادی به دنبال مأمونی برای سرمایه‌های خود هستند، بدون آموزش پایه‌ای درباره نحوه تشخیص روش مناسب سرمایه‌گذاری وارد بازارهای گوناگون می‌شوند؛ گاهی بخت یارشان است و سود می‌کنند و بیشتر اوقات هم بخت یارشان نیست و ضررهای آنچنانی را متحمل می‌شوند. در همه جای دنیا موضوع کلاهبرداران مالی وجود دارد و این چالش فقط مختص کشور ما نیست، ولی وقتی ما در نظام آموزشی مان جایی برای موضوع مهم سواد مالی ندیده‌ایم، باید انتظار فجایی را که در حال رخ دادن است، خصوصاً در بازارهای جدید مانند کریپتوکارنسی، داشته باشیم.

به نظر می‌رسد سواد مالی و آموزش درک درست از پول، ذخیره و سرمایه‌گذاری آن از آن دست موضوعاتی است که تصمیم‌گیران نظام آموزشی آن را یا موضوعی بی‌اهمیت می‌دانند یا موضوعی که جایز در مدرسه و دانشگاه نیست. دقیقاً مانند واحد درسی تنظیم خانواده در دوران کارشناسی که با وجود اهمیت دانستنش به بی‌اهمیت‌ترین واحد درسی دانشگاه و فقط یک اجبار تبدیل شده است. با اینکه تصمیم به اجباری شدن گذراندن این واحد درسی یک گام روبه‌جلو بود، ولی نحوه پیاده‌سازی آن یک فاجعه بود. تصور این بود که دانشگاه جایی است که دانشجویان را برای ورود به بازار کار آماده می‌کند و جای آموزش مهارت‌های زندگی نیست.

تنظیم استانداردهای سواد مالی و گنجاندن آن در میان واحدهای درسی مدرسه و دانشگاه قطعاً اقدام مهمی است، ولی وقتی اهمیت یاد گرفتن عمیقاً درک نشود، همان رفتاری که با واحد تنظیم خانواده در دانشگاه‌ها می‌شود، با این موضوع هم خواهد شد. کسب وکارهای واقعی حوزه سرمایه‌گذاری در این سال‌ها تلاش زیادی جهت آموزش روش‌های درست سرمایه‌گذاری برای کاربران‌شان کرده‌اند، اما زمان اقدام به سرمایه‌گذاری، وقت مناسبی برای یاد گرفتن نیست. وقتی وضعیت نابسامان اقتصادی، مردم را به تصمیمات عجولانه هدایت می‌کند و صداهایی با وعده سودهای تضمینی چند ده یا چند صد درصدی شنیده می‌شود، به یک راهکار اصولی‌تر نیاز داریم؛ راهکاری که به درک عمیق از موضوع سواد مالی منجر شود.

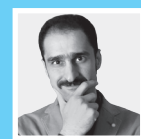
شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

اکوسیستم سراسری

فرصتی به نام کسب وکارهای موفق شهرستانی در دنیای رمزارز ایران

غیرقانونی و زیرزمینی را گسترش داده و کار برای فعالان قانونی سخت‌تر شده، چه چیزی برای کشور به دست آورده‌ایم؟

از آن سو می‌شنوم که می‌گویند رمزارزها اشتغال‌زایی ندارند و به دلیل ماهیت ناملموس و دیجیتال آنها عده‌ای تصور می‌کنند که رمزارز دنیای دلالی است و نقشی در اقتصاد کشور ندارد. همه آن اتهاماتی که به دنیای رمزارزها وارد می‌شود، از منظر اینکه نقشی در توسعه اقتصاد کشور ندارند، به همه فعالان حوزه‌های مالی نیز وارد است. اگر با این عینک بدبینانه به همه چیز نگاه کنیم، قاعدتاً دنیای بانکداری، پرداخت، بورس و بیمه نقشی در توسعه اقتصاد کشور ندارد. دنیای

رضاقربانی

@mediamanager_ir

اخیراً مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گزارشی منتشر کرده که جالب توجه است. این مرکز در گزارشی با عنوان تأثیر استخراج رمزارز بر پایداری شبکه برق ایران، پاسخ مناسبی به همه اتهاماتی داده که در این مدت علیه صنعت ماینینگ مطرح بوده است. این گزارش نشان می‌دهد که سیاست‌های سلبی وزارت نیرو در زمینه ماینینگ نه تنها موفق نبوده، بلکه از زمان شروع این سیاست‌ها برق بیشتری برای ماینینگ رمزارزها مصرف شده است. طبق یافته‌های این گزارش، میزان برق مصرفی برای ماینینگ در بدترین حالت به ۱۰ درصد کسری برق کشور هم نمی‌رسد؛ این در حالی است که مدیران وزارت نیرو با تبلیغات گسترده این گونه‌ها انداخته‌اند که

کسری برق کشور متوجه ماینینگ است. حال پرسش اینجاست؛ در شرایطی که سیاست‌های اشتباه، ماینینگ

راه‌پرداخت

عصر تراکنش

انتشارات راه‌پرداخت

کارگاه

رمزارز

رقابت هاب سر اقتصاد مبتنی بر بلاکچین و رمزارز در حال داغ شدن است دولت‌ها و دارایی

دیجیتال

سنگاپور خود را برای میزبانی از صرافی‌هایی که در کشورهای دیگر به دلیل رگولاتوری به مشکل برمی‌خورند، آماده می‌کند. کره جنوبی برای توسعه ابزارهای مالی مبتنی بر بلاکچین و ارائه خدمات عمومی به شهروندان خود روی چنین بستری سرمایه‌گذاری بیشتری می‌کند. امارات متحده عربی تلاش دارد با کمک گرفتن از برخی کسب‌وکارهای شناخته‌شده رمزارزی، ابزارهای پرداخت کریپتویی در اختیار سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی خود قرار دهد... قطر به یکی از اولین صرافی‌های بومی خاورمیانه مجوز داده تا در بازار تبادل رمزارزها برای تبدیل شدن به یک هاب منطقه‌ای دست بالا را داشته باشد... فرانسه و ایتالیا به

بایننس روی خوش نشان داده و مجوزهای مورد نیاز آن برای فعالیت در این کشورها را صادر کرده‌اند... اینها خبرهایی است که از تکاپوی دولت‌های مختلف برای عقب‌نماندن از موج یک فناوری و بهره‌مند شدن از ابزارها و بازارهای روبه‌رشد آن حکایت دارد.

دولت‌هایی که مانند بسیاری دیگر از کشورها، نگرانی‌هایی جدی درباره پیوستگی و ماهیت فناوریانه این حوزه جدید و مهم‌تر از آن خطرات ناشی از کلاهبرداری‌های احتمالی برای شهروندان‌شان دارند، اما به‌خوبی متوجه شده‌اند که توقف در لحظه اکنون و فرو رفتن در لاک دفاعی ناشی از ترس، می‌تواند آنها را بازنده اقتصاد آینده جهان کند که یکی از سناریوهای محتمل آن، غیرمتمرکز شدنش با کمک بلاکچین است. دولت‌ها همیشه باید محتاط باشند. ریسک و منفعت را به بخش خصوصی بسپارند و صرفاً هموارکننده مسیر برای توسعه نوآوری‌ها باشند. در بازی سخت و پیچیده و البته پرریسک فناوری‌های غیرمتمرکز و ابزارهای آن همچون رمزارزها، اما به نظر می‌رسد دولت‌های زیادی برای تثبیت جایگاه خود یا احتمالاً تغییر آرایش بازیگران مهم آینده، با ریسک‌پذیری بیشتری نسبت به همیشه عمل می‌کنند. حال باید دید رگولاتور ایرانی چقدر توان پذیرش این ریسک و همراهی با تحولات جاری را دارد؟

دم خروس واضعان نظریه «صرافی ایرانی جیز، خارجی طلا!» بیرون زد!

آپارات و یکتانت صرافی خارجی کوینکس را تبلیغ می‌کنند؟

باشند که چطور و طبق چه مجوزی تبلیغات یک صرافی خارجی را برای مخاطبان ایرانی می‌کنند؟ آیا این دو برند ایرانی در آینده مسئول هر گونه اتفاق، کلاهبرداری یا حتی بلوکه شدن دارایی‌های ایرانیان در این صرافی خارجی خواهند بود؟ از طرف دیگر لازم است نهادهای نظارتی کشور نیز که صرافی‌های داخلی را به شکل‌های مختلف رصد می‌کنند، به موضوع ورود کرده و ببینند چه کسانی و طی چه روابطی با آپارات و یکتانت برای این تبلیغات گسترده تعامل کرده‌اند؟

اما سؤال بعدی در خصوص خود صرافی کوینکس است که ظاهراً خارجی است، ولی به نظر می‌رسد ارتباط

عمیقی با ایران و بازار ایران دارد؛ تا جایی که بسیاری معتقدند عمده مشتریان کوینکس ایرانی هستند و دفتر و تیم خارج از ایران این صرافی، یک آدرس اشتباه است برای پنهان شدن صاحبان اصلی آن در ایران. حتی اگر چنین هم نباشد، به نظر می‌رسد گروهی که تمایلی به انتشار نام و نشان خود ندارند، در ایران به شدت و با قدرت به دنبال جذب مشتریان ایرانی برای این صرافی هستند. حالا فقط کافی است ببینید کدام یک از چهره‌های توییتری و غیر توییتری حوزه رمزارز ایران در خصوص این ورود تبلیغاتی کوینکس سکوت خواهند کرد، از همین جا می‌شود تشخیص داد چه کسانی سر این سفره‌ای که توسط صرافی خارجی کوینکس برای بازار ایران پهن شده، نشسته‌اند!

همین سه هفته پیش بود که مطرح کردیم برخی که خود را از فعالان اکوسیستم رمزارز ایران می‌دانند، در اقداماتی پراکنده سعی دارند مردم را از صرافی‌های ایرانی از نگاه امنیت بترسانند و در عوض اعتماد کورکورانه به نمونه‌های خارجی را ترویج کنند که از بین نمونه‌های خارجی هم به شکل مشکوکی نام یکی، دو صرافی خاص به کرات دیده می‌شود که یکی از آنها صرافی «کوینکس» بود. این فعالان که عمدتاً خود را دلسوز مردم جا می‌زنند، در طول یک ماه گذشته و فقط در راه رضای خدا و خیر آخرتش این رویکرد را در پیش گرفته بودند و حالا در کمتر از سه هفته دم خروس واضعان نظریه «صرافی ایرانی جیز، خارجی طلا!» بیرون زد!

رسول قریبانی
سردبیر راه پرداخت

@rasoughorbani

طی چند روز گذشته آپارات و یکتانت در حال پخش و توسعه تبلیغات و محتواهای تبلیغاتی هستند که صراحتاً و مستقیماً صرافی خارجی کوینکس را تبلیغ می‌کنند که خود نشان می‌دهد آنها که در طول چند هفته گذشته در شبکه‌های اجتماعی خودشان را شرحه شرحه می‌کردند که صرافی‌های ایرانی ناامن هستند و صرافی خارجی، مخصوصاً کوینکس برای ایرانیان گزینه مناسبی است، بخشی از کمپین تبلیغاتی هدفمند صرافی خارجی کوینکس برای گرفتن بازار ایران هستند.

در این جریان، قبل از هر چیز دو مجموعه آپارات و یکتانت باید به روشنی پاسخگو

سال‌های گذشته فرصت‌کشی‌های زیادی انجام شده و با مانع‌تراشی‌ها مانع توسعه مطلوب این بخش‌ها شده‌ایم. نمونه این مانع‌تراشی‌ها را می‌توان در صنعت ماینینگ مشاهده کرد؛ نتیجه سیاست‌های سلبی وزارت نیرو توسعه ماینینگ زیرزمینی بوده است، در حالی که می‌شد با سیاست‌های مناسب از این فرصت در شرایط سخت اقتصادی بهتر استفاده کرد.

یکی از مواردی که با مشاهده اکوسیستم بلاکچین و رمزارزهای کشور، ما را به آینده این اکوسیستم امیدوار می‌کند، رشد کسب‌وکارهایی خارج از تهران است. به‌طور کلی دنیای دیجیتال فرصت فوق‌العاده مطلوبی را پیش روی کسب‌وکارها قرار داد تا بتوانند مرزها و محدودیت‌های جغرافیایی را پشت سر بگذارند. دنیای بلاکچین نیز فرصت‌های بیشتری را پیش روی کسب‌وکارها قرار داد. همین الان کسب‌وکارهایی داریم که در خارج از تهران شکل گرفته و رشد کرده‌اند. فقط به‌عنوان نمونه می‌توان به بیت‌پین در انزلی و اوکی‌اکس در مشهد اشاره کرد. بچه‌های کوین نیک هم از شیراز شروع کرده‌اند. قطعاً این فهرست طولانی‌تر است و این چند مورد را صرفاً به‌عنوان نمونه گفتیم.

کسب‌وکارهای غیرتهرانی در حوزه رمزارز توانسته‌اند نقش مهمی بازی کنند و حضور آنها در شهرستان‌ها یعنی فرصت آفرینی برای بسیاری از جوانان با استعداد در شهرهای گوناگون ایران. حضور کسب‌وکارهای موفق شهرستانی در حوزه رمزارز را باید به فال نیک گرفت و امیدواریم بتوانیم این فرصت‌ها را با مدیریت صحیح به سوی اثر بخشی بیشتر هدایت کنیم.

کسب‌وکارهای حوزه رمزارزی ایران کسب‌وکارهایی نوپا هستند و درست است که در سال‌های گذشته توانسته‌اند رشدهای خیره‌کننده‌ای داشته باشند، اما هنوز راه زیادی در پیش دارند تا بتوانند به مثابه یک صنعت بالغ و جاافتاده رفتار کنند، هنوز بسیاری از مسائل قانونی روشن نیست، هنوز مقررات‌گذاری کافی انجام نشده، هنوز بسیاری از موضوعات مبهم است و هنوز راه سخت و پیچیده‌ای در پیش داریم.

برای عبور از این مسیرهای سخت نیاز داریم که بتوانیم با همراهی هم و بزرگ کردن اکوسیستم زمینه‌باندگی جوانان خلاق و نوآور ایرانی را فراهم کنیم. آنچه در این مسیر لازم است، دوری از هیجان‌زدگی و برخوردهای سلبی است و با سیاست‌گذاری مناسب می‌توان زمینه رشد بیشتر اقتصاد ایران را فراهم کرد.

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

هشدار: بازار رمزارزها یک بازار پرریسک و قانون‌گذاری نشده است. بازاری که ممکن است به دلیل نوسانات آن همه سرمایه خود را در آن از دست بدهید. توصیه می‌کنیم قبل از هر گونه فعالیت در آن مطمئن شوید اطلاعات کافی درباره آن را دارید.

رمزارز: هفته‌نامه اکوسیستم بلاکچین و رمزارز ایران محصولی از گروه رسانه‌ای راه پرداخت

اشتراک هفته‌نامه کارنگ و رمزارز از فروشگاه اینترنتی انتشارات راه پرداخت بخرید

w a y 2 p a y . s h o p

تحلیل سایت گلنسود
از رفتار خرید در روزهای
نزولی بازار

این روزها چه کسانی بیت کوین انباشت می کنند؟

انباشت اخیر بیت کوین را عمدتاً آدرس‌هایی انجام داده‌اند که کمتر از ۱۰۰ یا بیشتر از ۱۰ هزار بیت کوین موجودی دارند. در جریان نوسانات اخیر، موجودی کل آدرس‌هایی که کمتر از ۱۰۰ بیت کوین در اختیار دارند، ۸۰/۷۲۴ واحد افزایش یافته است. گلنسود تأکید کرده که این مقدار به‌طور قابل توجهی شبیه به ۸۰/۸۱ بیت کوینی است که بنیاد لونا آنها را فروخته بود.

طبق آمار سایت گلنسود، زمانی بیت کوین در روند نزولی خود به امتیازات بالایی در این شاخص می‌رسد که اصلاح بسیار قابل توجهی را پشت سر گذاشته باشد. علاوه بر این، در این زمان روان‌شناسی سرمایه‌گذاران نشان می‌دهد که آنها از مرحله «بی‌اعتمادی» گذشته‌اند و به مرحله «انباشت ارزش» رسیده‌اند.

از طرفی، هولدرهایی که بیش از ۱۰ هزار بیت کوین دارند، در همین بازه زمانی ۴۶/۲۶۹ بیت کوین به موجودی خود اضافه کرده‌اند. علاوه بر این، آدرس‌هایی که بین ۱۰۰ تا ۱۰ هزار بیت کوین دارند، خنثی‌تر بوده‌اند و روند انباشت بیت کوین آنها همچنان امتیاز متوسط ۰/۵ را دریافت می‌کند. در نتیجه دارایی‌های آنها به‌طور خالص چندان تغییر نکرده است. به نظر می‌رسد هولدرهای بلندمدت بیت کوین نیروی محرکه روند فعلی آن هستند. برخی از این هولدرها فعالانه در حال انباشت بیت کوین هستند و برخی دیگر نیز به‌طور متوسط ۲۷ درصد ضرر کرده‌اند.

با وجود فروش برخی از هولدرهای بلندمدت بیت کوین، کل موجودی کیف پول این سرمایه‌گذاران اخیراً دوباره به اوج تاریخی ۱۳/۰۴۸ میلیون واحد رسیده است.

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

همه تردیدها درباره کوینکس

درباره یک صرافی که ادعای خارجی بودن دارد اما همه تمرکزش را روی کاربران ایرانی گذاشته است

اگر بخواهید به‌صورت شخصی وارد دنیای معاملات رمز ارزی شوید، چند راه بیشتر ندارید. راه نخست شما این است که در یکی از صرافی‌های رمز ارزی معتبر داخلی ثبت‌نام و احراز هویت کنید تا وارد این فضا شوید یا اینکه از طریق کار خود را به صرافی‌های خارجی بسپارید؛ کاری که برای ما ایرانی‌ها با وجود انواع تحریم‌ها و قوانین محدودکننده بسیار سخت و پرریسک به نظر می‌رسد.

اما در این میان، مدتی است که برخی در تلاش هستند تا فضایی را فراهم کنند که نشان دهند صرافی‌های داخلی نیز امن نیستند و هر لحظه احتمال مسدودی اموال آنها وجود دارد و بسیاری از کاربران را به سمت صرافی‌های خارجی سوق می‌دهند که به نظر می‌رسد با اهدافی خاص راه‌اندازی شده‌اند.

صرافی کوینکس از جمله صرافی‌هایی است که هرچند در خارج از کشور مستقر است و به لحاظ امنیت دارایی نیز می‌تواند دارایی کاربران ایرانی را دچار چالش کند، اما به شکل گسترده‌ای در داخل کشور در حال تبلیغ است و عملاً به تنها صرافی خارجی تبدیل شده که ردپای آن به شکل گسترده در داخل ایران وجود دارد.

اگر سری به سایت اصلی این صرافی بزنید، متوجه می‌شوید که حتی برای کاربران ایرانی این صرافی زبان فارسی در نظر گرفته شده تا به راحتی بتوانند از این پلتفرم تبادل استفاده کنند، ولی هنگام ثبت‌نام در قسمت قبول قوانین و مقررات کماکان این موارد به‌صورت انگلیسی وجود دارد و کاربر ایرانی احتمالاً فقط با زدن تیک آن و بدون احراز هویت مشخصی برای تبادل رمز ارز وارد این صرافی می‌شود.

اما سؤال اصلی اینجاست که این صرافی چگونه یا با حمایت چه کسی یا کسانی وارد عرصه تبادل رمز ارز در ایران شده است. مرکزیت این صرافی کجاست و چرا باید کاربران ایرانی که بارها از سوی صرافی‌های خارجی سرمایه‌شان بلوکه شده و نقره داغ شدند، بار دیگر به این صرافی اطمینان کنند؟ واقعیت آن است که در حال حاضر صرافی‌های داخلی و پلتفرم‌های تبادل رمز ارز ایرانی سال‌هاست با حساسیت‌های فراوان از سوی رگولاتوری به‌سختی فعالیت می‌کنند و بارها نیز با تهدید بسته‌شدن و توقف فعالیت مواجه شده‌اند، اما به هر ترتیب توانسته‌اند موقعیت خود را حفظ کنند و با تقویت جایگاه خود به دنبال رگولاتوری دقیق فعالیت خود هستند.

نشسته در مالزی، چشم‌دوخته به تهران؟!
صرافی کوینکس که بر مبنای برخی گمانه‌زنی‌ها گفته

می‌شود در مالزی مستقر است، چگونه توانسته در داخل ایران به آسانی فعالیت تبلیغاتی و جذب مخاطب کند؛ بدون اینکه نگرانی در بحث تحریم‌ها و قوانین محدودکننده خارجی برای کاربران ایرانی داشته باشد؛ این سؤال است که پاسخ روشنی برای آن وجود ندارد.

این در حالی است که چندی پیش سرهنگ رامین پاشایی، معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا به کاربران صرافی کوینکس هشدار داد که این صرافی که به دلیل یکسری مشکلات فنی و امنیتی از گوگل پلی حذف شده، هر لحظه ممکن است به بهانه وجود تحریم‌ها، دارایی و سرمایه کاربران را مسدود کند.

همچنین رحیم زارع، نماینده مجلس و عضو کمیسیون برنامه‌بودجه مجلس شورای اسلامی در مرداد ۱۴۰۰ طی نامه‌ای به محمدجعفر منتظری، دادستان کل کشور در خصوص فعالیت صرافی‌های ارز دیجیتال خارجی در ایران هشدار داد. زارع در این نامه با اشاره مستقیم به نام صرافی کوینکس بیان کرده که بیش از ۶۰ درصد از کاربران این صرافی را ایرانی‌ها تشکیل می‌دهند و به نظر می‌رسد این صرافی تنها در راستای جذب سرمایه‌های شهروندان ایرانی فعالیت می‌کند.

شاید پیش‌بینی رحیم زارع در خصوص میزان کاربران ایرانی کوینکس خوش‌بینانه باشد؛ چراکه برخی آمارهای تأیید نشده نشان می‌دهد که بیش از ۸۰ درصد کاربران این صرافی را ایرانی‌ها تشکیل می‌دهند؛ اما نکته اینجاست که با وجود اینکه یک سال پیش توسط یکی از نمایندگان مجلس این هشدار مطرح شده، آیا قوه قضائیه و دادستان کل کشور رسیدگی در این مورد را انجام داده‌اند یا خیر؟

سال ۲۰۱۴ صرافی ایرانی با نام کوینکس کار خود را آغاز می‌کند. هرچند دامنه این صرافی با مدیریت سپهر محمدی IR ثبت شد، اما در حال حاضر این وب‌سایت هیچ‌گونه فعالیتی ندارد. این صرافی هم در ابتدا با هدف تبادل رمز ارز شکل گرفت و اگرچه این ادعا وجود دارد که ارتباطی میان کوینکس‌ها وجود ندارد، اما دو اسم مشابه با یک فعالیت مشابه و ایرانی‌های زیادی که در صرافی کوینکس حضور دارند، سؤال‌های بسیاری را به ذهن متبادر می‌کند.

نشیوه جذب چگونه است؟
اگر سری به پلتفرم‌های مختلف تبلیغاتی در ایران بزنید و حتی مارکت پلیس‌های داخلی ایرانی را بررسی کنید، آثاری از کوینکس را مشاهده می‌کنید. به‌طور مثال اگر به کافه‌بازار سری بزنید، هرچند خود اپلیکیشن این صرافی برای دانلود

میثم سلیمانی

وجود ندارد، اما چندین اپ آموزشی در خصوص این صرافی موجود است که می‌توانید آن را دانلود کنید تا در خصوص نحوه معامله در کوینکس آموزش ببینید، اما در مایکت بدون توجه به محدودیت‌های موجود در خصوص فعالیت صرافی‌های خارجی در ایران قابلیت دانلود اپلیکیشن این صرافی با ۲۰۰ هزار نصب در مایکت را مشاهده می‌کنید و به راحتی می‌توانید با اینترنت نیم‌بها این اپلیکیشن را دانلود کنید. همچنین کوینکس یک صفحه معرفی نیز در آپارات دارد که به راحتی فیلم‌های آموزشی استفاده از این صرافی در داخل آن قرار می‌گیرد. نکته اینجاست که همین مارکت پلیس‌های ایرانی اپ‌هایی مانند توپیتر، یوتیوب و کلاب‌هاوس را برای دانلود کاربران نمی‌دهند، اما دسترسی آزادی را برای اینکه کاربران ایرانی سرمایه‌های خود را به آسانی از کشور خارج کنند، فراهم می‌کنند. حتی شنیده می‌شود برخی از کاربران که در کلاس‌های آموزشی رایگان آنلاین برای ورود به بازار رمز ارز شرکت می‌کنند نیز مستقیماً به این صرافی هدایت می‌شوند.

تبادل مالی در کوینکس برای ایرانی‌های داخل کشور چگونه است؟

این صرافی تبادل مالی ریالی با ایرانی‌ها ندارد (که شواهد نشان می‌دهد اگر امکان آن وجود داشت، درگاه پرداخت ریالی در این صرافی در نظر گرفته می‌شد)، اما کاربران از صرافی‌های داخلی ایران در این مسیر استفاده ابزاری می‌کنند. حال چگونه این کار را انجام می‌دهند؟ کاربران در صرافی‌های داخلی تتر خریداری و از این طریق به کیف پول خود در کوینکس منتقل می‌کنند تا به معامله بپردازند و اگر کاربران به ریال نیاز داشته باشند، رمز ارزهای خود را پس از تبدیل به تتر به صرافی داخلی بازمی‌گردانند و آن را به ریال تبدیل می‌کنند. از همین رو صرافی‌های داخلی خواسته یا ناخواسته در راستای سرویس دهی به کوینکس قرار می‌گیرند و با یک واسطه کار کاربران این صرافی را آسان می‌کنند.

در حال حاضر چندین صرافی معتبر رمز ارزی در ایران حضور دارند که با یک رگولاتوری مطمئن می‌توان اطمینان کاربران را به آنها دوچندان کرد و با آگاهی بیشتر کاربران، جلوی خروج سرمایه از کشور را گرفت. از طرفی در داخل ایران کاربران به آسانی می‌توانند به مدیران ارشد صرافی‌ها دسترسی داشته باشند، اما در طرف مقابل در خصوص هرگونه ابهامی در خصوص کوینکس چه کسی پاسخگو است؟ اگر روزی سرمایه‌های مردم مسدود و بلوکه شود، چه کسی به این موضوع پاسخ خواهد داد؟ آگاهی بخشی و رگولاتوری این حوزه بیش از هر زمانی می‌تواند جلوی این مسیر را بگیرد.

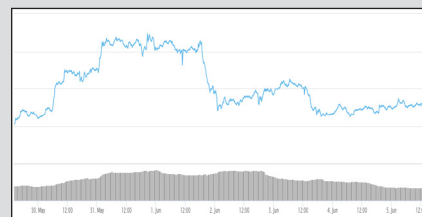
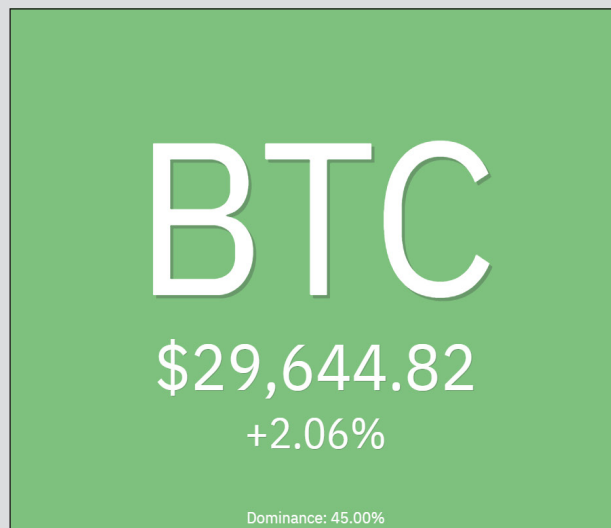
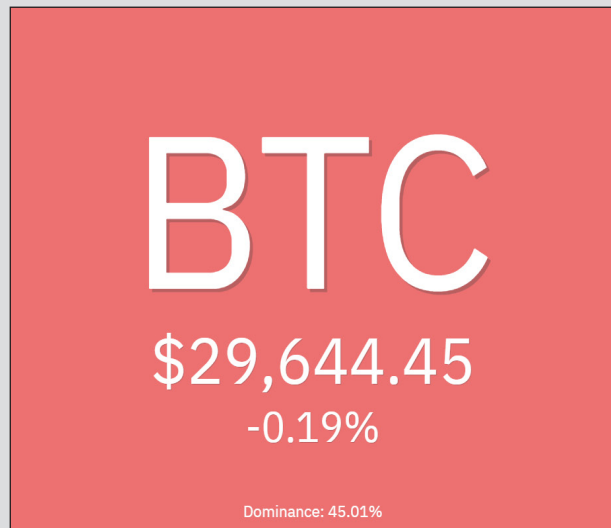
باهدف تعریف ابزارهای مالی و پرداخت رمز ارزی انجام شد
جذب سرمایه مرج برای توسعه وب ۳

استارتاپ بریتانیایی «مرج» (Merge) اعلام کرد که به رهبری گروه سرمایه گذاری «اکتاپوس»، مبلغ ۹/۵ میلیون دلار سرمایه اولیه جمع آوری کرده است. این استارتاپ در اواخر سال گذشته توسط «کبی سیاستین»، مدیر سابق پی پال تأسیس شد.

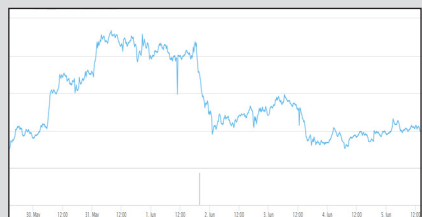
اهداف مرج عموماً به ارائه دسترسی به بانکها، پرداختها، مدیریت ریسک و انطباق با شرکت های وب ۳ از طریق رابط های برنامه نویسی کاربردی (API)، هستند که امکان ارتباط ساده تر میان کسب و کارهای مختلف را فراهم می آورند. سیاستین گفت: «مشتریان ما شرکت های وب ۳ هستند که به انجام تراکنش و جمع آوری وجوه به صورت ارز فیات از مشتریان یا مؤسسات خود نیاز دارند. بنابراین عمده اهداف ما در مورد صرافی های رمز ارزی، والتها و امور مالی غیرمتمرکز است.» او همچنین افزود: «امروزه بسیاری از بانک های سنتی، علاقه ای به ارائه خدمات به کمپانی های رمز ارزی ندارند. هدف مرج ارائه خدماتی از جمله امکان جمع آوری و نگهداری وجوه و تبدیل رمز ارزها به ارز فیات و بالعکس از طریق API است.» سیاستین اظهار کرد: «این استارتاپ آماده ارائه خدمات به مشتریان در سراسر جهان است. بخش اعظمی از بودجه جدید این کمپانی برای تهیه مجوز و تأییدیه های نظارتی در سطح جهانی است و باقی مانده آن نیز برای ایجاد یک تیم که در حال حاضر ۱۲ عضو دارد، در نظر گرفته شده است.» به گفته سیاستین، قدرت گروه سرمایه گذاری اکتاپوس در زمینه فین تک و رمز ارزها، دلیل اصلی انتخاب این گروه به عنوان سرمایه گذار اصلی بود. او افزود: «برای ما بسیار مهم بود که سرمایه گذارانی داشته باشیم که هم دنیای فین تک و هم دنیای رمز ارزها را درک کنند؛ چراکه هدف ما ادغام این دو است. با این حساب، اکتاپوس به عنوان یک شریک فوق العاده محسوب می شود.»

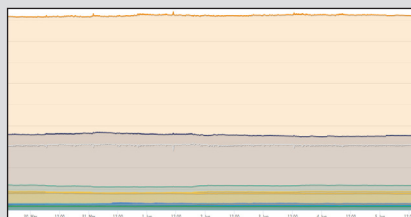
شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

روند ارزش بازار رمز ارزها در هفته گذشته

روند ارزش بازار آلت کوین ها در هفته گذشته

روند تغییرات سلطه بیت کوین در هفته گذشته

گزارش ماهانه بینوست از بازار رمز ارزها: رکورد شکنی بازار در کندل های قرمز متوالی!

سناریوهای ریزش در برابر سناریوهای بازگشت

که ۱۰۰ رمز ارز اول بازار بازدهی منفی ۲۵ درصد داشته اند، عملکرد صندوق B100 بینوست که هدف آن ایجاد بازدهی بالاتر از میانگین بازدهی ۱۰۰ ارز اول بازار است، تنها منفی ۵/۶ درصد بوده است؛ بیش از ۱۹ درصد عملکرد بهتر نسبت به میانگین بازار.

برای آگاهی از تحلیل های تکنیکال و فاندمنتال و آن چین بازار در ماه گذشته متن کامل این گزارش ها را که به زبان انگلیسی است، می توانید از سایت ما دانلود کنید.

با این حال شرایط «نگه دارندگان بیت کوین» یا همان هولدرها تغییری نکرده و در ۹۰ روز گذشته هولدرهای قدیمی تلاش کرده اند بیت کوین بیشتری را از سرمایه گذاران ضعیف تر خریداری کنند. همچنین بینوست می گوید ابزار Cycle Detector این شرکت نشان می دهد برای شروع موج جدید صعودی بیت کوین احتمالاً قیمت این رمز ارز ابتدا به بازه ۱۶ تا ۲۴ هزار دلار کاهش پیدا می کند.

بینوست در گزارشی به سرمایه گذاران خود اعلام کرده که در یک ماه گذشته در حالی

شرکت مشاوره سرمایه گذاری بینوست گزارش جدید خود از بازار رمز ارزها را منتشر کرد. در این گزارش با اشاره به نوسان قیمت بیت کوین در بازه ۲۸ تا ۳۱ هزار دلار طی هفته های اخیر آمده در ۹ هفته گذشته کندل های هفتگی نزولی و قرمز بسته شده اند. روندی که بینوست تأکید کرده یکی از دلایل مهم آن تصمیمات فدرال رزرو مبنی بر افزایش نرخ بهره بوده است. همچنین در این گزارش جنگ اوکراین و قرنطینه ناشی از موج جدید کرونا در چین از دیگر دلایل این ماجرا بر شمرده شده است.

لایحه‌های تصویبی قبلی
درهاله‌ای از ابهام‌اند

پرتغال با مالیات یابی مالیات؟

پارلمان پرتغال این هفته دو لایحه تصویبی قبلی را که مالیات‌های سنگینی را بر سود ارزهای دیجیتال برای افراد وضع می‌کرد به حالت تعلیق درآورد. حزب سوسیالیست که در انتخابات پارلمانی ژانویه اکثریت را به دست آورد، به این دو لایحه رأی منفی داد، اما به زودی بررسی جامع‌تری از قوانین مالیاتی در راه است.

پرتغال که در طول سال‌های اخیر شهرت مثبتی به‌عنوان یکی از مقاصد قابل اطمینان برای سرمایه‌گذاران و هواداران رمزارز برای خود دست‌وپا کرده بود، دو هفته پیش با جهت‌گیری یکباره و قدرتمند دست به معرفی یکسری اصلاحات مالیاتی زد. این اصلاحات که توسط «فرناندو مدینا»، وزیر اقتصاد این کشور معرفی شد، به‌طور جامع بر عدم توانایی دولت این کشور در دریافت مالیات از بخش قابل توجهی از ثروت میزبانی شده در این کشور در قالب رمزارزها تأکید داشت.

«هوگو ولز الویرا»، رئیس بنیاد امنیت مالی پرتغال در خصوص ملغی شدن این لایحه‌ها چنین گفت: «لایحه‌ها به شدت ساده‌انگارانه بودند و تنها با تقلید از مدل‌های عامیانه دیگر کشورها به دنبال وضع مالیات‌های خاصی بودند که می‌توانست به راحتی شعله نوافروز صنعت رمزارز را در پرتغال خاموش کند. خوشبختانه حزب سوسیالیست توانست این موضوع را تشخیص دهد و از وضع این مالیات جلوگیری کند. مهم است که درک کنیم مخالفت با وضع مالیات، ایجاد قانون‌های جدید نیست، بلکه مخالفت با وضع سریع و غیرمسئولانه آن به شکل فعلی برای اضافه شدن به بودجه ملی است.»

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

آمارهای استخراج خانگی

گزارش
REPORT

اتریوم و بیت‌کوین در ایران

مجلس می‌گوید مصرف برق برای استخراج رمزارزها در ایران آن قدر که برخی‌ها می‌گویند نیست

با گزارشی که مرکز پژوهش‌های مجلس از تأثیر استخراج رمزارز بر برق و انرژی کشور با ضریب خطای ۵۰ درصد منتشر کرده، مشخص شد مصرف برق برای استخراج بیت‌کوین و اتریوم در ایران هرگز بالاتر از دو هزار مگاوات نبوده و باید عواملی را که به پایداری شبکه برق آسیب می‌رسانند، در جایی جز دنیای رمزارزها جست‌وجو کرد. حدود سه سال قبل طرح مقابله با استخراج غیرمجاز رمزارز با جدیت اجرایی شد. از سال ۱۳۹۸ تا سال ۱۴۰۰، ۲۲۱ هزار و ۱۶۳ دستگاه استخراج غیرمجاز با توان مصرفی ۶۲۱ مگاوات کشف و به مراجع قضایی ارجاع داده شدند. فارغ از صحت آمارهای موجود، باید این دو نکته که دستگاه‌های غیرمجاز استخراج رمزارز در زمان‌های مختلف کشف شده‌اند و همه آنها به‌طور همزمان در شبکه برق فعال نبودند را در نظر گرفت. در مراتب بعدی طرح مقابله با استخراج غیرمجاز رمزارز، دولت وقت در تابستان سال گذشته، استخراج رمزارز را در بازه مشخصی ممنوع اعلام کرد و دائماً این فرجه را تمدید می‌کرد.

یک ماه و ۱۰ روز از دستور قطع برق مزارع استخراج رمزارز گذشته بود که نتیجه سیاست اتخاذشده، معلوم شد؛ تراشش مطلق ماهانه ایران در شبکه بیت‌کوین از ۹۴/۶ میلیون تراشش در تاریخ دهم اردیبهشت ۱۴۰۰ تنها به ۳/۷۵ میلیون تراشش در دهم مرداد ۱۴۰۰ (با گذشت یک ماه و ۱۰ روز از دستور قطع برق مزارع استخراج رمزارز) رسید. اعداد نشان می‌دهند نصف بیشتر استخراج‌کنندگان رمزارز بدون توجه به دستور دولت و

قطعی برق رمزارز استخراج می‌کردند. مرکز پژوهش‌های مجلس که سیاست تابستان سال ۱۴۰۰ را شکست‌خورده می‌داند، در خصوص استخراج‌کنندگان دوره ممنوعیت اعلام کرده: «توان مصرف برق این استخراج‌کنندگان در بدبینانه‌ترین حالت کمتر از ۸۰۰ مگاوات ساعت بوده؛ در حالی که کسری تراز شبکه برق کشور بیش از ۱۰ هزار مگاوات ساعت بوده است.» طبق این ادعا، در بدبینانه‌ترین حالت کمتر از ۱۰ درصد از کسری برق کشور را می‌توان به استخراج رمزارز نسبت داد.

مرکز پژوهش‌های مجلس معتقد است اعمال ممنوعیت کامل استخراج رمزارز در کشورمان با توان فنی و مقرراتی فعلی کشور غیرممکن است. همچنین اقدام دیر هنگام در سامان‌دهی استخراج رمزارزها می‌تواند مقررات‌گذاری و سیاست‌گذاری این حوزه را با موانع عمده‌ای مواجه کند. مجتبی توانگر، رئیس کمیته اقتصاد انرژی با اشاره به گزارش پژوهش‌کننده مجلس در توییت اعلام کرد که «بازوی پژوهشی مجلس، گزارشی در خصوص «تأثیر استخراج رمزارز بر پایداری شبکه برق ایران» آماده کرده است. طبق محاسبات مبتنی بر گزارش‌های دانشگاه کمبریج، مصرف برق برای استخراج بیت‌کوین و اتریوم در بدبینانه‌ترین حالت در کشور کمتر از هزار مگاوات در تابستان سال ۱۳۹۹ بوده است. حتی با فرض ضریب خطای ۵۰ درصد، این مقدار دوبرابر شده و مصرف برق برای استخراج بیت‌کوین و اتریوم در کشورمان از دو هزار مگاوات فراتر نخواهد رفت. در نتیجه در وضعیت فعلی نمی‌توان همه کسری تراز انرژی

را به استخراج رمزارز نسبت داد.» او سال گذشته، در بحبوحه ممنوعیت فعالیت رمزارزها و قطعی‌های مکرر برق هم متذکر شده بود که دلیل قطع برق، استخراج رمزارز نیست و توقف سرمایه‌گذاری و فرسودگی شبکه توزیع و تولید عامل این قطعی‌هاست. توانگر همچنین خاطر نشان کرد که نمی‌توان ممنوعیت استخراج رمزارز را مانع از گسترش آن در کشور تلقی کرد. رانت انرژی همه سیاست‌های ابلاغی سلبی یک‌جانبه را به شکست خواهد کشید. از این رو ضمن اتخاذ نگرشی چندبعدی با گسترش بازار فعالیت‌های سالم و مقررات‌گذاری شده، به تدریج باید عرصه و فضا را برای فعالیت‌های غیرمجاز استخراج رمزارز محدودتر کرد.

مستنداتی از مرکز پژوهش‌های مجلس

تضادهایی درباره تأثیرات استخراج رمزارزها بر میزان مصرف برق کشور وجود دارد، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی بررسی کرده که چه میزان از خاموشی‌ها را می‌توان به استخراج رمزارزها نسبت داد.

بر اساس اعلام مرکز پژوهش‌های مجلس، تاکنون استخراج رمزارزهای انرژی‌بر در کشورمان مطرح بوده، اما همه انواع استخراج رمزارزها انرژی را به هدر نمی‌دهند. انواع جدیدی از استخراج رمزارزها در حال توسعه هستند که یک فعالیت اقتصادی معمولی مثلاً ارائه فضای ذخیره‌سازی محتوا یا ارائه توان رایانشی برای فعالیت‌های مفید مانند واقعیت افزوده و اداره محیط‌های مجازی یا متاورس را به میدان

از ابتدای سال ۲۰۲۱ تاکنون
اتفاق افتاده است

کلاهبرداری یک میلیارد دلاری از آمریکایی‌ها!

کمیسیون تجارت فدرال آمریکا که یک آژانس دولتی برای حمایت از مصرف‌کنندگان است، می‌گوید، از ابتدای سال ۲۰۲۱ تاکنون، حدود ۴۶ هزار نفر در این کشور معادل یک میلیارد دلار در کلاهبرداری‌های بازار رمزارز دست داده‌اند.

این میزان از دست دادن پول، حدود ۶۰ برابر مبلغی است که شهروندان آمریکایی در سال ۲۰۱۸ در کلاهبرداری‌های مشابه از دست دادند. بر اساس برآورد کمیسیون تجارت فدرال آمریکا، به‌طور متوسط هر نفر در بازه زمانی اخیر حدود ۲٫۶۰۰ دلار از دست

داده و بیشترین کلاهبرداری مربوط به رمزارزهای بیت‌کوین، تتر و اتر بوده است. تقریباً نیمی از کسانی که قربانی این گونه کلاهبرداری‌ها شده‌اند، تبلیغاتی را درباره این کلاهبرداری‌ها یا به‌صورت پیام مستقیم در شبکه‌های اجتماعی یا پیام‌رسان‌ها دیده بودند.

در این گزارش آمده که نزدیک به ۶۰۰ میلیون دلار از کلاهبرداری‌های انجام‌شده در بازار رمزارزها با مشوق‌های «موقعیت‌های سرمایه‌گذاری» ارائه شده بودند. بر همین اساس گفته شده ۴ دلار از هر ۱۰ دلاری که در شبکه‌های اجتماعی کلاهبرداری شده، در بازار

بعد از یک شوک شدید به دارندگان رمزارز لونا انجام شد

ایردراپ لونا در صرافی‌های ایرانی

قیمت ارز دیجیتال لونا کلاسیک (لونا قدیم)، در هفته‌های اخیر به‌طور عجیب و غافلگیرکننده‌ای کاهش یافت. به حدی که بسیاری از دارندگان آن دچار ضررهای بزرگی شدند و دارایی‌های خود را از دست دادند. برای جبران این اتفاق، پیشنهادنامه جدیدی از سمت خالق لونا ارائه شده و از عرضه ترا ۲۰۰ خبر داده بود که همزمان با اجرای آن در پلتفرم‌های برتر جهانی همچون بایننس، توکن‌های این ایردراپ هم طبق برنامه اعلام‌شده توسط تیم توسعه‌دهنده به کیف پول کاربران بیت‌پین واریز شد.

کاربران بیت‌پین بر اساس برنامه اعلام‌شده توسط تیم توسعه‌دهنده می‌توانند میزان واریزی را در کیف پول‌های خود ببینید و ارزش‌های دیجیتال لونا کلاسیک (LUNC) و لونا‌ی جدید (LUNA) را به‌صورت آتی در بیت‌پین معامله کنند. در همین راستا نیز امیرحسین مردانی، هم‌بنیان‌گذار و مدیرعامل بیت‌پین گفت: «ایردراپ لونا باید به تمام کاربران ایرانی واجد شرایط داده شود. زمانی که شما به‌عنوان یک صرافی معتبر، ادعای حمایت از دارایی‌های کاربران دارید، در صورتی که خالی فروشی نکرده باشید و واقعاً رمزارزهای لونا در کیف پول‌های پلتفرم وجود داشته باشد، باید گفت که صرافی خود ایردراپ‌ها را دریافت کرده است؛ بنابراین، این ایردراپ باید بر اساس فرمول اعلام‌شده توسط تیم توسعه‌دهنده، به کیف پول کاربران واریز شود.»

مردانی در ادامه افزود: «با توجه به اعلام تیم توسعه‌دهنده ترا، ایردراپ در هر دو قسمت باید واریز شود؛ قسمت اول برای کاربران و هولدرهایی که بعد از ۲۶ می (۵ خرداد) رمزارز لونا در کیف پول خود داشته‌اند و قسمت دوم برای کاربرانی که قبل از ۷ می (۱۷ اردیبهشت) به‌طور مجموع صاحب کمتر از یک میلیون دلار لونا بوده‌اند. این لوناها به‌صورت قسطی و در دو مرحله که قسط اول آن با پیش‌پرداخت ۳۰ درصد از امروز و همزمان با انجام ایردراپ در پلتفرم‌های برتر جهان واریز شده و ۷۰ درصد طی دو سال به حساب کیف پول کاربران بیت‌پین واریز می‌شود.»

هم‌بنیان‌گذار و مدیرعامل بیت‌پین گفت: «تمام صرافی‌های برتر و مطرح دنیا نیز با فرمول اعلام‌شده، ایردراپ را به کاربران داده و بیت‌پین نیز به‌طور کامل این قاعده را اجرا کرده است. بیت‌پین هم مهم‌ترین بخش ایردراپ، یعنی ایردراپ‌های قسمت اول (Pre Attack) و قسمت دوم (Post Attack) را به‌طور کلی و با محاسبه دقیق، به حساب کاربران واریز کرده و بر اساس آنچه گفتیم، هماهنگ با پلتفرم‌های بزرگ دنیا نیز مابقی ایردراپ را به کیف پول کاربران طی دو سال، واریز خواهیم کرد.»

قیمت رمزارز لونا ۹۹ درصد افت کرد و سرمایه و ارزش دارایی سرمایه‌گذاران رمزارز لونا از دست رفت. شیب نزولی قیمت رمزارز لونا باعث شد صرافی اوکی اکسچنج، لونا را از پلتفرمش حذف کند. حالا صرافی‌های داخلی هم همگام با صرافی‌های بین‌المللی در هفته گذشته تلاش کردند کاربرانی که لونا داشته‌اند را مجدداً از این رمزارز بهره‌مند کنند. اوکی اکسچنج، بیت‌پین و رمزینکس از صرافی‌های رمزارزی بودند که هفته گذشته بخشی از فعالیت خود را معطوف این ایردراپ کردند

ایردراپ لونا در اوکی اکسچنج

اوکی اکسچنج تصمیم گرفت برای جبران ضررهای واردشده به کاربران و هولدرهای لونا، یک هاردفورک از رمزارز لونا (با نام LUNA2) ارائه دهد. طبق اعلام‌های بنیاد ترا، رمزارز قدیمی لونا که پیش‌تر با نام LUNA شناخته می‌شد، به LUNC تغییر نام داده و ارزش دیجیتال جدید این بنیاد، با نام LUNA به‌صورت ایردراپ به کاربران متضرر از این ارز ارائه شد. در نتیجه پس از اعلام نهایی تیم لونا در مورد ایردراپ که سریعاً اعلام نشد و در این خصوص انتقادهایی به عملکرد تیم لونا وارد است و همچنین تصمیم برترین صرافی‌های جهانی در پشتیبانی یا عدم پشتیبانی از این ایردراپ و نیز ماهیت پیچیده آن و طولانی بودن شرایط پرداخت، اوکی اکسچنج اطلاع‌رسانی جهت برداشت رمزارز لونا از کیف پول‌های خود را آغاز کرد. اوکی اکسچنج در این باره گفته برای کمک به کاربران مان نیز، آموزش‌های لازم را ارائه کردیم تا متضرر نشده و ایردراپ رمزارز جدید بنیاد ترا را دریافت کنند.

با توجه به کم‌بودن زمان، عدم شفافیت و مشخص نبودن شرایط ایردراپ قرار شد به کاربران اطلاعات کاملی در مورد نحوه دریافت ایردراپ به‌صورت مستقیم داده شود. در جریان این اقدامات و اطلاع‌رسانی‌ها بیش از ۹۰ درصد کاربران توانستند به‌موقع و در سریع‌ترین زمان ممکن، پیش از اسنپ‌شات اقدام به انتقال این رمزارز به کیف پول رسمی لونا کنند تا بتوانند ایردراپ را دریافت کنند.

پس از بررسی‌های دقیق‌تر و مشخص شدن پروسه ایردراپ توسط اوکی اکسچنج، با توجه به شروع مجدد معاملات این رمزارز در صرافی‌های برتر و پس از دریافت موفق این ایردراپ در کیف پول اوکی اکسچنج، فهرست واجدان شرایط دارندگان لونا تهیه و این موجودی به کیف پول آنها واریز شده است.

ایردراپ لونا در بیت‌پین

بیت‌پین هم همزمان با اجرای ایردراپ لونا (۲۰۰) در صرافی‌های برتر دنیا، توکن‌های این ایردراپ را به کیف پول کاربران واریز کرد.

است. هزینه کارت گرافیک‌هایی که وارد کشور شده، در سال ۱۳۹۹ نزدیک به ۳۳ میلیون دلار بوده و اگر واردات قاچاق را نیز ۴۰ درصد در نظر بگیریم، در سال ۱۳۹۹ احتمالاً بیش از ۴۶ میلیون دلار کارت گرافیکی وارد کشور شده است.

دقیقاً چقدر برق مصرف می‌شود؟

اگر سهم استخراج رمزارز از این کارت‌های گرافیکی ۵۰ درصد فرض شود، احتمالاً در سال ۱۳۹۹ به مبلغ ۲۳ میلیون دلار کارت گرافیکی برای استخراج رمزارز وارد کشور شده است. اگر همه این تجهیزات کارت گرافیکی، حدوداً ۱۳۰ وات برق مصرف کنند، با فرض اینکه دو مجموعه هشت‌عددی از این نوع کارت گرافیک در هر دستگاه استخراج رمزارز نصب شود، توان مصرفی آن چهار دستگاه ۲۰۸۰ وات خواهد بود.

اگر به جای آمار سال ۱۳۹۸ که در دسترس نیست، آمار ۱۳۹۷ قرار داده شود و اگر آمار ۱۳۹۶ نیز به جای آمار سال ۱۳۹۷ استفاده شود، احتمالاً در سه سال مذکور کمتر از ۶۰ میلیون دلار کارت گرافیکی برای استخراج رمزارز وارد کشور شده است. با این مقدار واردات امکان تجهیز تعداد ۵۲۲۲ خانه به دستگاه استخراج رمزارز وجود دارد. تعداد مشترکان خانگی شبکه برق ۳۵ میلیون نفر است، یعنی با فرض اینکه ۱۶/۰ درصد از مشترکان خانگی به استخراج اتریوم روی آورده باشند، مصرف شبکه اتریوم ایران حدوداً ۱۲ مگاوات قابل تخمین است. در آینده اگر یک درصد از مشترکان خانگی به استخراج اتریوم با این تجهیزات روی آورند، توان مصرف اتریوم بر ۸۲۸ مگاوات بالغ خواهد شد. اگر ۱۰ درصد این کار را انجام دهند، توان مصرف اتریوم بر ۷۲۸۰ مگاوات بالغ خواهد شد.

اگر طبق تخمین وزارت نیرو ۲۰ درصد برق مصرفی به استخراج رمزارز اتریوم مربوط شود، با فرض اینکه کارت گرافیکی که مینا فرض شده، متوسط قیمت تجهیزات باشد و با فرض اینکه استخراج اتریوم کاملاً خانگی باشد و با فرض اینکه مقدار مصرف شبکه بیت‌کوین در اسفندماه که اوج مصرف برق ایران در شبکه بیت‌کوین ملاک بوده است، ملاک توان استخراج اتریوم ایران قرار گیرد؛ سهم اتریوم از مصرف برق را می‌توان حداکثر ۲۴۴ مگاوات تخمین زد.

در نتیجه احتمالاً در ۱۱۷ هزار و ۴۷۱ خانه استخراج رمزارز اتریوم جریان دارد و میزان ارز لازم برای واردات کارت گرافیکی با مشخصات نمونه فرض شده در این گزارش به بیش از یک میلیارد و ۳۳۶ میلیون دلار بالغ خواهد شد، اما با تخمین وزارت نیرو بیش از ۱۶ برابر آمار واردات رسمی کارت گرافیک کشور، احتمالاً کارت گرافیک یا تجهیزات خاص منظوره استخراج اتریوم به قصد استخراج اتریوم وارد کشور شده است. بنابراین در وضعیت فعلی نمی‌توان همه کسری تراز انرژی را به استخراج رمزارز نسبت داد. همچنین نمی‌توان ممنوعیت استخراج رمزارز را مانع از گسترش آن در کشور تلقی کرد.

رقابت استخراج وارد می‌کنند. بر اساس آمار تولید سال ۱۳۹۹، تولید سالیانه برق در ایران حدود ۳۴۳ میلیارد کیلووات‌ساعت در سال برآورد شد. پیش از بررسی تأثیر استخراج رمزارزها بر هدررفت انرژی و قطعی برق نکاتی در مورد وضعیت برق ایران وجود دارد؛ در ایران برق و انرژی برای استخراج رمزارزها به‌صورت یارانه‌ای به استخراج‌کنندگان عرضه می‌شود، ایران در میان کشورها کمترین قیمت برق را دارد، توان تأمین برق مصرفی کشور محدود است و شبکه تولید برق گاهی پاسخگوی نیازهای کشور نیست و برق شهری قطع می‌شود.

بالا و پایین سهم ایران از استخراج جهانی

ظرفیت عملی شبکه سراسری برق کشور در پیک سال ۱۳۹۹ حدود ۶۴۴۲۱ مگاوات بوده و در فصل زمستان حداکثر مصرف برق کشور حدود ۴۰ هزار مگاوات پیش‌بینی می‌شود. یعنی حدود ۲۴ هزار مگاوات از ظرفیت عملی تولید برق کشور در فصول غیرگرم‌سال بی‌استفاده است. با عدم فرض ظرفیت نیروگاه‌های برق آبی، تنها ۱۲ هزار مگاوات باقی خواهد ماند که حدود ۵۰ درصد آن نیز وارد دوره تعمیرات می‌شود. بنابراین تنها شش هزار مگاوات ظرفیت تولید برق حرارتی مازاد در فصول غیرگرم‌سال در دسترس است. در ماه‌های سرد سال یعنی از آبان تا فروردین، میزان مصرف به کمتر از ۳۵ هزار مگاوات می‌رسد.

استخراج رمزارز بیت‌کوین پس از اتریوم پرسودترین بازار استخراج رمزارز است. سهم ایران از استخراج رمزارزها نیز طی دو سال از دو درصد در مهر ۱۳۹۸ به سه درصد در مرداد ۱۴۰۰ رسید. دانشگاه کمبریج تخمین زده که حداکثر سهم ایران از بازار جهانی طبق پیش‌بینی‌ها حدود پنج درصد بوده است.

فصل تابستان سال ۱۴۰۰ که طبق دستور ریاست‌جمهوری وقت استخراج رمزارز ممنوع بود، سهم ایران از بازار جهانی استخراج یک درصد افزایش داشته است. صدور حکم ممنوعیت استخراج رمزارز در تابستان سال ۱۴۰۰ با وجود وقوع قطعی برق و با وجود کاهش میزان استخراج مجاز نتوانست مانع از استخراج غیرمجاز رمزارز بیت‌کوین شود. کشف چند مزرعه استخراج رمزارز غیرمجاز در اواخر سال ۱۳۹۹ و ابتدای بهار ۱۴۰۰ مقداری از سهم ایران را کاهش داد، اما در تابستان هنگام صدور رسمی دستور خاموشی مزارع استخراج رمزارز، استخراج رمزارزها از سوی مزارع غیرمجاز ادامه داشته است. آمار کشفیات وزارت نیرو نمونه خوبی از تجهیزات غیرمجاز را در اختیار می‌دهد، اما در نامه‌نگاری با وزارت نیرو مشخص شد احتمالاً مدل تجهیزات توقیفی، در نظر تعداد ثبت و ضبط نشده است. وزارت صمت نیز در بازه تدوین گزارش، اطلاعات لازم را در اختیار مرکز پژوهش‌ها قرار نداده است. در نتیجه فقط بخشی از آمار غیررسمی از مراجع معتبر دریافت شده است.

حدود ۲۰ درصد از استخراج رمزارزها در کشور به اتریوم اختصاص دارد. استخراج اتریوم نیازمند کارت گرافیکی

تورم جهانی باعث شده این بازار رونق سابق را از دست بدهد و بسیاری از سرمایه‌گذاران در شرایط فعلی بازارهای مطمئن‌تری نظیر طلا را برای سرمایه‌گذاری خود انتخاب کنند. در سال‌های گذشته عوامل مختلفی از جمله اظهارنظر افراد تأثیرگذار و اعلام احتمال پذیرش آن به تقویت این بازار کمک کرده‌اند یا برعکس، باعث افت آن شده‌اند. به‌عنوان مثال اقدام شرکت خودروسازی تسلا در فوریه پارسال (۲۰۲۱) برای خرید ۵٫۱ میلیارد دلار بیت‌کوین، قیمت آن را به حدود ۴۴ هزار دلار رساند.

رمزارزها بوده که موارد بیشتری را در مقایسه با سایر روش‌های پرداختی شامل می‌شود. اینستاگرام، فیس‌بوک و پیام‌رسان‌های تلگرام و واتس‌آپ چهار شبکه اجتماعی بوده‌اند که بیشترین کلاهبرداری در این زمینه در آنها انجام شده است. اوج قیمت رمزارزها به نوامبر سال گذشته (۲۰۲۱) برمی‌گردد؛ در آن زمان بیت‌کوین تا مرز ۷۰ هزار دلار هم پیش‌رفته بود، اما از آن به بعد، قیمت این رمزارز کاهش پیدا کرد. اتفاقات اخیر طی ماه‌های گذشته، به‌ویژه پس از حمله روسیه به اوکراین، بحران انرژی و

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

وضعیت بازار رمزارزها از نگاه گزارش اردیبهشت ماه نویتکس اردیبهشت نویتکس: ۶/۹ میلیون معامله موفق

شعبا جای دوج کوین را در معاملات کاربران رمزارز گرفته است. بر اساس داده‌های گزارش ماهانه نویتکس، در پایان اردیبهشت ماه، ۲۰ درصد از سبد دارایی‌های موجود در کیف پول کاربران ایرانی این پلتفرم مبادله رمزارز، به شعبا اختصاص دارد. نویتکس بعد از انتشار گزارش سالانه خود، انتشار گزارش وضعیت بازار به صورت ماهانه را آغاز کرده و در اولین قدم گزارش اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ را منتشر کرده که داده‌هایی از موجودی کیف پول کاربران این پلتفرم، تعداد معاملات انجام شده برای هر رمزارز و همچنین میزان بازدید صفحات رمزارزهای مختلف در سایت نویتکس را شامل می‌شود.

شعبا؛ رمزارز محبوب کاربران نویتکس
رمزارز شعبا اینو در گزارش اردیبهشت ماه نویتکس، به عنوان محبوب‌ترین رمزارز بین کاربران ایرانی در این ماه به چشم می‌خورد. به طوری که ۶/۲۰ درصد دارایی کاربران نویتکس که در کیف پول این پلتفرم نگهداری می‌شود، به شعبا اختصاص دارد. فانتوم با سهم ۸/۱۷ درصدی و اکسی با سهم ۱۵/۱۸ درصدی در رتبه‌های بعدی هستند و مانا، سند و ماتیک در ادامه به چشم می‌خورند. به جز شعبا، پنج رمزارز دیگری که در صدر این فهرست قرار گرفته‌اند، همگی به تازگی به جمع رمزارزهای پشتیبانی شده در نویتکس اضافه شده‌اند.

۶/۹ میلیون معامله موفق در اردیبهشت ماه

نویتکس در گزارش اردیبهشت ماه خود اعلام کرده حدود شش میلیون و ۸۸۵ هزار معامله موفق در دومین ماه سال ۱۴۰۱ انجام شده که این رقم نسبت به فروردین ماه حدود ۴/۴ درصد کاهش پیدا کرده است. در روزهای مختلف اردیبهشت ماه به طور میانگین روزانه ۲۲۲ هزار معامله انجام شده که کمترین آنها مربوط به سوم اردیبهشت با حدود ۱۱۰ هزار معامله و بیشترین آنها در ۲۲ اردیبهشت با نزدیک به ۴۹۰ هزار معامله بوده است.

شعبا، تتر و دوج کوین؛ پرمعامله‌ترین رمزارزها

از کل معاملات اردیبهشت ماه نویتکس، ۹۱ درصد مربوط به بازارهای ریالی و ۹ درصد مربوط به بازارهای تتری بوده است. به همین خاطر معاملات بازارهای ریالی این پلتفرم، تعیین کننده نهایی پرمعامله‌ترین رمزارزها هستند. بر اساس گزارش نویتکس ۵/۱۴ درصد معاملات ریالی، برای خرید و فروش شعبا انجام شده و تتر با سهم ۱۲/۴ درصدی و

دوج کوین با سهم ۱۱/۲ درصدی از معاملات ریالی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در بازارهای تتری شرایط متفاوت است. در این بازارها بیت کوین ۱۲ درصد معاملات را به خود اختصاص داده است. دوج کوین ۸/۹ درصد و ترون ۷/۹ درصد در بازارهای تتری نویتکس سهم دارند. از نظر مجموع معاملات انجام شده در بازارهای ریالی و تتری، دوج کوین با ۹۶۵ هزار معامله در رتبه اول قرار گرفته و تتر با ۷۸۱ هزار معامله و دوج کوین با ۷۶۴ هزار معامله در رتبه‌های دوم و سوم ایستاده‌اند. ترون و فانتوم از دیگر رمزارزهایی هستند که تعداد معاملات آنها در اردیبهشت ماه بالا بوده است.

کاربران نویتکس در اردیبهشت ماه در مجموع ۲۰ میلیون و ۸۳ هزار مرتبه به صفحات بازارهای این پلتفرم مراجعه کرده‌اند. بر اساس گزارش نویتکس این رقم نسبت به فروردین ماه ۱۳ درصد کاهش داشته که با توجه به تعطیلات عید و افزایش معمول بازدید سایت‌ها در این روزها، کاهش بازدید در ماه دوم سال طبیعی به نظر می‌رسد. آن طور که گزارش اردیبهشت ماه نویتکس نشان می‌دهد کاربران این پلتفرم در روزهای تعطیل یعنی پنجشنبه و جمعه علاقه و زمان بیشتری برای رصد بازارها دارند؛ چراکه عموماً هر هفت روز یک بار در روزهای پنجشنبه و جمعه شاهد افزایش نسبی میزان بازدید صفحات بازارها در سایت نویتکس هستیم. بیشترین تعداد بازدید روزانه در این ماه مربوط به پنجشنبه هشتم اردیبهشت است که در آن صفحات بازارهای نویتکس یک میلیون و ۳۰۰ هزار بازدید را ثبت کرده‌اند.

بیت کوین؛ جریان اصلی بازار

هرچند شعبا از نظر تعداد معاملات و همچنین دارایی موجود در کیف پول کاربران نویتکس رتبه اول را به خود اختصاص داده، اما بر اساس گزارش اردیبهشت ماه نویتکس، هنوز توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران ایرانی به بیت کوین معطوف است؛ چراکه از نظر میزان بازدید صفحات بازارهای نویتکس، بیت کوین در رتبه اول قرار گرفته است. در اردیبهشت ماه، صفحه بازار بیت کوین در سایت نویتکس دو میلیون و ۸۷۰ هزار مرتبه بازدید شده است. دوج کوین با دو میلیون و ۷۲۰ هزار بازدید و شعبا با دو میلیون و ۵۹۲ هزار بازدید ماهانه در رتبه‌های بعدی قرار دارند. صفحات بازارهای تتر و ترون از دیگر صفحاتی هستند که کاربران نویتکس توجه ویژه‌ای به آن نشان داده‌اند. کاربرانی که بازارهای تتری را دنبال می‌کنند، ۴۰ درصد توجه خود را به بیت کوین اختصاص داده‌اند، اما در بین بازارهای ریالی همچنان دوج کوین و شعبا پربازدیدترین بازارها هستند و بیت کوین در رتبه سوم قرار گرفته است.

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

آغاز رقابت منطقه‌ای بر سر توکن‌های مبتنی بر دارایی

در یک گفت‌وگوی اینستاگرامی به میزبانی مزدکس و سیگنال، درباره رابطه فناوری بلاکچین و بازار سرمایه در خصوص چرایی اهمیت این فناوری و مظاهر آن بحث شد

روز چهارشنبه ۱۱ خرداد گفت‌وگویی اینستاگرامی با همکاری مشترک دو کسب‌وکار مزدکس و سیگنال برگزار شد. این گفت‌وگو میزبان محمد قاسمی، مدیرعامل مزدکس؛ میثم حامدی، مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی مرکز پژوهش سازمان بورس و عباس آشتیانی، مدیر انجمن بلاکچین ایران بود. در این گفت‌وگو به موضوع فناوری بلاکچین و خدمات آن به بازار سرمایه پرداخته شد.

تغییراتی کند. در واقع بلاکچین ویژگی جدیدی در ارتباط با مفهوم مالکیت دارد. این ویژگی جدید نیاز به نهاد یا شخص واسط را برای مالکیت یا تملک از بین می‌برد. در تعریف شریعت و قانون ما، هر چیزی که مردم برای آن ارزش قائل شوند، قابلیت احصا و تملک داشته باشد و بتوان آن را به غیر انتقال داد، تحت عنوان مال یا مالکیت شناخته می‌شود؛ فارغ از اینکه ملموس و فیزیکی یا جزء دارایی‌های ناملموس و نامشهود باشد.

آشتیانی فناوری بلاکچین یا دفترکل توزیع شده را فناوری‌ای دانست که توانسته این مفهوم و روش را برای ما فراهم کند و ابزارهای مختلفی را در اختیار ما بگذارد. آشتیانی اضافه کرد: «اخیراً صالح آبادی، رئیس کل بانک مرکزی، در مورد رمزپول ملی توضیحاتی ارائه داده‌اند. قبلاً ریال را در قالب اسکناس و سکه و کارت دیجیتال بانکی داشته‌ایم و امروزه شاهد شکل جدیدی از ریال خواهیم بود که بانک مرکزی پروژه آن را پیش می‌برد. امروزه دارایی‌های دیجیتال مبتنی بر فناوری بلاکچین

صنعت بلاکچین و کاربردهای آن در بازار سرمایه

در این رویداد آنلاین عباس آشتیانی در مورد صنعت بلاکچین و کاربردهای آن در بازار سرمایه گفت: «بلاکچین یک فناوری است و از این ابزار در قسمت‌های مختلف زندگی مالی، مالیاتی و پولی کشورهای مختلف استفاده می‌شود. این ابزار یکسری ویژگی‌ها دارد. تقریباً برای اولین بار این ابزار توانسته مفهوم مالکیت را دچار

به عنوان یک طبقه دارایی در استانداردهای بین المللی شناخته می شوند.»

به اعتقاد آشتیانی بازار سرمایه بازاری است که به فناوریها و ابزارهای جدید نیاز دارد؛ چراکه ابزار بلاکچین امکان مالکیت، جابه جایی و تسویه مالکیت را طی ۲۴ ساعت شبانه روز و هفت روز هفته فراهم می کند. این کارشناس حوزه بلاکچین گفت: «ما با یک بازار جدیدی از دارایی، با ارزش بیش از ۱۴۰۰ میلیارد دلار در سراسر دنیا مواجه هستیم. این دارایی بخشی از سرمایه و ثروت جهانی را به صورت کاملاً طبیعی به سمت خودش جذب کرده است. حلقه پیوند این دو موضوع استفاده از ابزار بلاکچین و شکل جدیدی از سهام و سهام داری است. زمانی اینترنت به کمک بازار سرمایه آمد و موتورهای بازار بورس و کارگزاریها را از نو خلق کرد. امروز نیز این ابزار نوین به وجود آمده و در تمام دنیا از آن استفاده می شود. کشور ما هم نیاز دارد از این ابزار نوین استفاده کند.»

به اعتقاد آشتیانی اگر بتوانیم سهام مان را در قالب توکن در فناوری بلاکچین داشته باشیم، می توانیم از ویژگی های این فناوری یعنی شفافیت، تبادل در اکثر ساعات شبانه روز، کنترل بهتر جریانات و تأمین مالی از محل ثروت ۱۴۰۰ میلیارد دلاری در سراسر جهان استفاده کنیم. به تعبیر او این موضوع می تواند گام بسیار بلندی برای موضوع تأمین مالی و تغییر ظاهر ابزار بورس کشور باشد و آن را دچار تحول و مشارکت بین المللی کند.

آشتیانی تأکید کرد: «زمانی عابر بانک، ریال دیجیتال و کارگزاری های نوین برای مردم مبهم بود. امروز نیز به همان اندازه در مورد این حوزه ابهام وجود دارد. در حال حاضر ممکن است روند انطباق دشوار به نظر بیاید، ولی این راه ناگزیر است. اگر این راه را نرویم، ممکن است به دایناسورهایی تبدیل شویم که به زودی شاهد انقراض خود

هستند.»

▶ اثرات بلاکچین بر بازار سرمایه

در ادامه این رویداد میثم حامدی گفت: «نهاد ناظر بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار دید مثبتی نسبت به فناوری بلاکچین دارد و به دنبال استفاده از این فناوری است. این نهاد قصد دارد با استفاده حداکثری از این فناوری به اقتصاد کشور و توسعه بازار سرمایه کمک کند، اما در استفاده از این فناوری حواشی وجود دارد. ما باید مشخص کنیم که از چه مبنایی استفاده از بلاکچین را شروع می کنیم. فضای کنونی این فناوری با شش یا هفت سال گذشته متفاوت است. ما فضای بلاکچین را با بیت کوین شناختیم. ماهیت بیت کوین غیرمتمرکز و بر اساس فاصله گرفتن از نهادهای حاکمیتی بود، اما فضای امروز این حوزه به این شکل نیست.

همیشه دو موضوع برای نهادهای ناظر در تمام دنیا اهمیت داشته اند؛ دستکاری بازار یا شفافیت بازار. من بر این ادعا که بلاکچین شفافیت را افزایش می دهد، صحه می گذارم و می گویم قابلیت ایجاد شفافیت در بلاکچین وجود دارد، اما در عرصه های خاص. برای مثال معاملات را رصدپذیرتر می کند و ابزاری در اختیار نهاد ناظر بورس ها قرار می دهد که بتوانند به صورت لحظه ای دستکاری در بازار و روند معاملات را مشاهده کنند. این مشاهده پذیری برای نهاد ناظر مطلوب است. اینکه چه ابزاری مبتنی بر بلاکچین ایجاد می شود، جای بحث دارد. دو نکته ای هم که شاید نتوان در آن ورود کرد، این است که آیا معامله ۷×۲۴ برای ما مفید است؟ یا در مورد اینکه می گویم بلاکچین دیجیتال است، باید تفکیک قائل شویم. اکثر معاملات در حال حاضر دیجیتال هستند. این چه تفاوتی با مبانی بلاکچین دارد و برای کاربر چه تفاوتی به وجود می آورد.»

به گفته حامدی شاید در یکسری از حوزه ها نتوان مزایایی را که بلاکچین ایجاد می کند، بر اتفاقات فعلی بازار سرمایه منطبق کرد: «برای نمونه در بلاکچین تسویه پایایی سریع تر صورت می گیرد، ولی آیا این مسئله به نفع ناظر است؟ نکته ای که برای ناظر اهمیت دارد، این است که در ابزارهایی که می توان مبتنی بر بلاکچین ایجاد کرد، تنوع و قابلیت دسترسی عمومی خیلی بیشتر خواهد بود.»

▶ جوابگوی نیاز نسل جدید باشیم

محمد قاسمی، مدیرعامل صرافی مزدکس هم در ادامه این رویداد با اشاره به فعالیت خود در بازار سرمایه گفت: «من به عنوان کسی که ۱۵ سال است در حوزه فناوری بازار سرمایه فعالیت می کنم، می خواهم با نگاه متفاوتی این موضوع را بررسی کنم. مسئله این است که آیا بازار سرمایه ما به فناوری های جدید و تغییرهای بزرگ نیاز دارد یا خیر. در سال ۱۳۹۹ تجربه بسیار ارزشمندی در بازار سرمایه به دست آوردیم. متوجه شدیم که مردم به فعالیت در بازار سرمایه علاقه دارند، اما ابزار سرمایه ما نتوانست کارکردهای لازم را در برابر سیل هجوم به بازار ایفا کند. این اتفاق دو دلیل داشت؛ دلیل اول مربوط به عدم توجه به زیرساخت های الکترونیک بازار سرمایه و نیاز مشتریان و مردم برای استفاده از ابزارها یا امکانات

متناسب با رشد بازار بود و دلیل دوم توانایی بازار برای هدایت نقدینگی به سمت تولید و رشد و توسعه صنایع بود. بعد از بررسی هایی که در مورد بورس های دنیا و ایران انجام دادیم، متوجه شدیم یک روش این است که ما راه عادی را طی کنیم و چندین سال روی زیرساخت های الکترونیکی بازار کار کنیم. روش دوم بررسی قوانین و مقررات و پیشگیری از تکرار وقایع سال ۱۳۹۹ است.»

قاسمی تأکید کرد: «به نظر من اتفاق دیگری هم در بازار افتاده که حائز اهمیت است. نسل جدید ما که اکنون در بازارهای مالی فعال هستند، غالباً با زیرساخت های جدید آشنا و به استفاده از ابزارهای جهانی علاقه مند هستند. این نسل، جنس دارایی و پلتفرم های نوین را بهتر درک می کند و به آنها برای کار کردن با بازار نیاز دارند. پس نیاز بعدی بازار ما به روز شدن است و علاوه بر کار کردن روی زیرساخت های فعلی، باید جوابگوی نیازهای نسل جوان نیز باشد. در همین راستا می توان دارایی های بازار را وارد بستر و پلتفرمی کرد که این نسل با آن آشنا تر هستند. این باعث می شود قسمتی از نقدینگی که به بازار کریپتو رفته، به بازار سرمایه برگردد.»

▶ بلاکچین؛ ویترونی برای عرضه سهام متنوع به مشتریان جدید

در ادامه این گفت و گوی سه نفره، آشتیانی با اشاره به فرصت های بلاکچین و بازار رمزارزها برای بازار بورس افزود: «باید ببینیم قصد استفاده از کدام جنبه کاربردی بلاکچین را داریم. این فناوری کاربردهای زیادی دارد؛ از ایجاد صندوق های سرمایه گذاری روی دارایی های دیجیتال گرفته تا استفاده از ابزار بلاکچین برای سهام سنتی. با توجه به اقدامات فعلی که در دست بررسی مرکز پژوهش ها قرار دارد، فعلاً قرار بر این نیست که خطر یا پیچیدگی بیشتری را به کاربر تحمیل کنیم. به نظر من در حال حاضر باید چند نکته را در اولویت قرار دهیم.»

به گفته آشتیانی گارتتر پیش بینی کرده که بیش از ۷۰ درصد اقتصاد جهانی در دهه آینده به سمت استفاده از ابزار بلاکچین می روند: «در حال حاضر این موضوع در کشور ما حداقل دو فایده دارد. اول اینکه به بستر و ویترونی عرضه سهام موجود در بازار بورس تنوع می بخشد

و باعث می شود جذب ثروت صرفاً با ریال انجام نشود و از دارایی های جهان روا هم استفاده کنیم. فایده دوم در مورد شرایط خاص کشور ماست. ممکن است علاقه مندانی در سراسر دنیا وجود داشته باشند که بخواهند در بازار بورس ما سرمایه گذاری کنند. برای محقق شدن این امر بازار سرمایه باید از حالت جزیره ای خارج شود. ابزار بلاکچین می تواند ویترونی ما را نه تنها برای انواع مختلفی از دارایی، بلکه به روی مشتریان جدید هم باز کند. بنابراین فکر می کنم بدون افزایش دشواری ها می توانیم از این موارد بهره ببریم.»

▶ مسابقه برای توکن های مبتنی بر دارایی

مدیر گروه بازارها و ابزارهای مالی مرکز پژوهش سازمان بورس هم تأکید کرد: «واقعیت این است که یک مسابقه جهانی یا حداقل منطقه ای ایجاد شده است. این مسابقه بر سر این است که چه کسی می تواند در بازار توکن های مبتنی بر دارایی، گوی سبقت را از دیگران برآید. برخی کشورها زیرساخت ها را از چند سال قبل ایجاد و برخی به تازگی شروع به کار کرده اند. برای مثال در عمان قرار است توکن های مبتنی بر ملک تا فصل بعدی ۲۰۲۲ راه اندازی شوند. در کشوری مثل امارات صندوق های کریبتویی ایجاد

شده است. آن چیزی که فضای بلاکچین را برای من جذاب می کند، دسترسی بدون مرز و بدون واسطه هایی مثل بانک هاست. البته منظور من بانک های خارجی هستند. باید توجه داشت که موضوع کریپتو کارنسی ها مثل فارکس نیست و ادامه دار خواهند بود. کما اینکه در سال های گذشته ادامه داشته و ما شاهد رشد آنها بوده ایم. استقبال عمومی از کریپتو کارنسی ها نسبت به فارکس خیلی بیشتر شده است.»

حامدی با اشاره به شرایط فعلی اقتصادی کشور گفت: «مقام معظم رهبری فرموده اند که ما در شرایط جنگ اقتصادی هستیم. در شرایط جنگ اقتصادی، به ابزارهای جنگ اقتصادی نیاز داریم. مادر جنگ اقتصادی نمی توانیم با ابزارهای متقارن بجنگیم. بلاکچین در حال ایجاد یک فضای جنگی غیرمتقارن برای ماست. ما اگر بتوانیم یک کلاس دارایی جدید ایجاد کنیم که دارایی پایه آن دارایی های مالی یا فیزیکی یا خدمات باشد و آن را به صورت الکترونیکی در فضای بلاکچین عرضه کنیم، سرمایه گذارانی از سراسر جهان جذب خواهیم کرد. اگر زود به سراغ این ابزار برویم، هرچند خیلی زود نیست، می توانیم در منطقه سری بلند کنیم.»

▶ می توانیم جزء بهترین های دنیا باشیم

در پایان این بحث مدیرعامل مزدکس هم تأکید کرد: «از لحاظ ذهنی بازار و رگولاتور ما آماده هستند. به نظر من یکی از پیشروترین نهادهای دولتی که در این زمینه دارد کار می کند، سازمان بورس است. باید بگویم که ما از دنیا خیلی عقب نیستیم. بازار سرمایه می تواند با کمک بلاکچین عقب افتادگی خود را جبران کند. الان نگاه به این قضیه مثبت و بیش از ۵۰ یا ۶۰ درصد زیرساخت فنی هم آماده است. همان طور که گفتند، قرار نیست بازار را پیچیده تر کنیم و یک کلاس دارایی به بازار اضافه شود که کل سیستم های داخل بازار را دچار تغییر کند. قرار است با یک مدل بهینه پلی بین حوزه مالی سنتی و حوزه مدرن بلاکچین ایجاد کنیم. به نظر من ایران در موقعیت خوبی قرار دارد و اگر بتوانیم طی چند ماه آینده این کار را شروع کنیم، در سطح دنیا جزء بهترین ها خواهیم شد.»

حامدی: نهاد ناظر بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار دید مثبتی نسبت به فناوری بلاکچین دارد و به دنبال استفاده از این فناوری است اما در استفاده از این فناوری حواشی وجود دارد

چرامعروف ترین صرافی دیجیتال دنیا به این روز افتاده و عده ای معتقدند اکنون وقت خرید سهام آن است؟

کاهش ۷۰ درصدی قیمت سهام کوین بیس

سهام کوین بیس تا این لحظه از سال ۲۰۲۲ با کاهش ۷۰ درصدی مواجه بوده و با حدود ۸۰ درصد کاهش نسبت به بالاترین رکورد ثبت شده در نوامبر ۲۰۲۱، همچنان به سقوط خود ادامه داده و حدود ۷۵ دلار به ازای هر سهم معامله می شود. عوامل متعددی به فروش سهام منجر می شود. اولین عامل تأثیرگذار عدم باور سرمایه گذاران به رشد سهام و برندهای آینده دار سال است. علاوه بر این نحوه مدیریت فدرال رزرو ایالات متحده در بحبوحه افزایش تورم هم به این موضوع دامن زده است. از این گذشته قیمت ارزهای دیجیتال با کاهش بسیار شدید مواجه بوده، به طوری که مهم ترین رمزارز، یعنی بیت کوین تقریباً ۳۵ درصد تا این لحظه از سال کاهش داشته و با بیش از ۵۵ درصد کاهش از بالاترین سطح خود در سال ۲۰۲۱ مواجه بوده است. قیمت های پایین ارزهای دیجیتال معمولاً به معاملات کمتر این ارزها منجر می شود و در نتیجه بر تعداد کاربران فعال در صرافی های آنلاین مانند کوین بیس تأثیر مستقیم می گذارد. صورت های مالی کوین بیس در سه ماهه اول ۲۰۲۲ نیز ضعیف تر از حد انتظار بود. به طوری که درآمد آن نسبت به سال قبل کاهش ۲۷ درصدی را تجربه کرده است. تعداد معاملات خرده فروشی صورت گرفته توسط کاربران (به طور ماهانه) با ۲۰ درصد کاهش نسبت به سال گذشته به ۹٫۲ میلیون تراکنش رسید و حجم کل معاملات نیز با ۴۵ درصد کاهش به ۳۰۹ میلیارد دلار تقلیل یافت.

می شود. کاملاً مشخص است این یک ارزش گذاری مناسب برای سهامی سود آور و آینده دار با پتانسیل درآمد برای یک بلندمدت نیست. قیمت های کریپتو تابع چرخه های چندساله (دو تا چهار سال، به ازای هر رمزارز) هستند و این شرایط در کوتاه مدت برای شرکت مشکلاتی را به همراه خواهد داشت، زیرا سرمایه گذاران تمرکز بر بازارهایی را که مولد بوده و جریان سرمایه نقدی داشته باشند، بر کریپتو ترجیح می دهند. با این حال شرکت نقدینگی کافی برای مواجهه با این چرخه نزولی را در اختیار دارد، به طوری که با این نقدینگی و سایر منابع مشابه در پایان سه ماهه اول ۲۰۲۲ این رقم به ۶٫۱ میلیارد دلار می رسد.

کوین بیس به عنوان یک هدایتگر بازار در فضای ارزهای دیجیتال، پتانسیل آن را دارد که بین فناوریهای زمان ما یکی از تأثیرگذارترین ها باشد. این شرکت با شهرتی که از سایه شفافیت، امنیت و انطباق برای خود به دست آورده، می تواند مانند بیت کوین و دیگر رمزارزها به یک پلتفرم محبوب تبدیل شود. اگرچه کوین بیس در سه ماهه اول سال با ورود ارزهای دیجیتال به بازار نزولی، ضرر بزرگی را متحمل شد، اما در سال ۲۰۲۱، زمانی که ارزهای دیجیتال رشد چشم گیری داشتند، با درآمد خالص ۳٫۶ میلیارد دلار و ۴۶ درصد حاشیه سود خالص، در واقع بسیار سود آور بود. این بیانگر این است که وضعیت مالی شرکت با معکوس شدن چرخه کریپتو، دوباره به طور معنی داری بهبود خواهد یافت.

از دید فوربس، ارزش فعلی هر سهم کوین بیس حدود ۱۵۰ دلار است که بسیار بیشتر از مبلغی است که امروزه هر سهم شرکت در بازار معامله می شود. با این دید به نظر می رسد که اکنون زمان مناسبی برای خرید کوین بیس باشد.

از این گذشته قیمت ارزهای دیجیتال با کاهش بسیار شدید مواجه بوده، به طوری که مهم ترین رمزارز، یعنی بیت کوین تقریباً ۳۵ درصد تا این لحظه از سال کاهش داشته و با بیش از ۵۵ درصد کاهش از بالاترین سطح خود در سال ۲۰۲۱ مواجه بوده است. قیمت های پایین ارزهای دیجیتال معمولاً به معاملات کمتر این ارزها منجر می شود و در نتیجه بر تعداد کاربران فعال در صرافی های آنلاین مانند کوین بیس تأثیر مستقیم می گذارد. صورت های مالی کوین بیس در سه ماهه اول ۲۰۲۲ نیز ضعیف تر از حد انتظار بود. به طوری که درآمد آن نسبت به سال قبل کاهش ۲۷ درصدی را تجربه کرده است. تعداد معاملات خرده فروشی صورت گرفته توسط کاربران (به طور ماهانه) با ۲۰ درصد کاهش نسبت به سال گذشته به ۹٫۲ میلیون تراکنش رسید و حجم کل معاملات نیز با ۴۵ درصد کاهش به ۳۰۹ میلیارد دلار تقلیل یافت.

از این گذشته قیمت ارزهای دیجیتال با کاهش بسیار شدید مواجه بوده، به طوری که مهم ترین رمزارز، یعنی بیت کوین تقریباً ۳۵ درصد تا این لحظه از سال کاهش داشته و با بیش از ۵۵ درصد کاهش از بالاترین سطح خود در سال ۲۰۲۱ مواجه بوده است. قیمت های پایین ارزهای دیجیتال معمولاً به معاملات کمتر این ارزها منجر می شود و در نتیجه بر تعداد کاربران فعال در صرافی های آنلاین مانند کوین بیس تأثیر مستقیم می گذارد. صورت های مالی کوین بیس در سه ماهه اول ۲۰۲۲ نیز ضعیف تر از حد انتظار بود. به طوری که درآمد آن نسبت به سال قبل کاهش ۲۷ درصدی را تجربه کرده است. تعداد معاملات خرده فروشی صورت گرفته توسط کاربران (به طور ماهانه) با ۲۰ درصد کاهش نسبت به سال گذشته به ۹٫۲ میلیون تراکنش رسید و حجم کل معاملات نیز با ۴۵ درصد کاهش به ۳۰۹ میلیارد دلار تقلیل یافت.

آیا زمان مناسب برای خرید فرا رسیده است؟

در حال حاضر این سهام به صورت تقریبی چهار برابر درآمد توافقی سال ۲۰۲۲ معامله

سرمایه گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری بایننس در وب ۳

با ورود رمزارزها به بازار نزولی، فرصت های سرمایه گذاری در این بازار بیشتر شده است

آنها را توانمند می سازد. بایننس با سرمایه گذاری مالی در پروژه های مرتبط با صنعت تلاش می کند تا گستره استفاده از بلاکچین را وسعت ببخشد. بایننس لبز متعهد به پشتیبانی از تیم های فنی ای است که توانایی پیاده سازی پروژه ها را با سرعت بالایی دارند و نتیجه کار آنها اثر مثبتی روی اکوسیستم رمزارزها دارد و باعث ایجاد یک وب غیرمتمرکز می شود.

وب ۳ در تیررس بایننس

آزمایشگاه بایننس قصد دارد از این سرمایه برای سرمایه گذاری در شرکت های فعال در زمینه وب ۳ استفاده کند. اگرچه هنوز یک تعریف همگانی از وب ۳ وجود ندارد، اما به طور ساده به نسل بعدی اینترنت

Binance Labs به عنوان بازوی سرمایه گذاری شرکت بایننس، مبلغ ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه برای سرمایه گذاری در استارت آپ های وب ۳ جذب کرد. بایننس، به عنوان بزرگ ترین صرافی ارز دیجیتال در جهان، اعلام کرد این مبلغ توسط شرکت های سرمایه گذاری نظیر DST Global، Breyer Capital و برخی سرمایه گذاری های خانوادگی تأمین شده است. جنبش وب ۳ به منظور ایجاد یک نسخه جدید از اینترنت مبتنی بر فناوری بلاکچین شکل گرفته که مفاهیمی مانند تمرکززدایی (بر خلاف سیستم های آنلاین امروزی) و اقتصاد مبتنی بر توکن را در خود جای داده است. بایننس لبز کارآفرینان، استارت آپ ها و گروه های بلاکچین را شناسایی و روی آنها سرمایه گذاری کرده و از این طریق

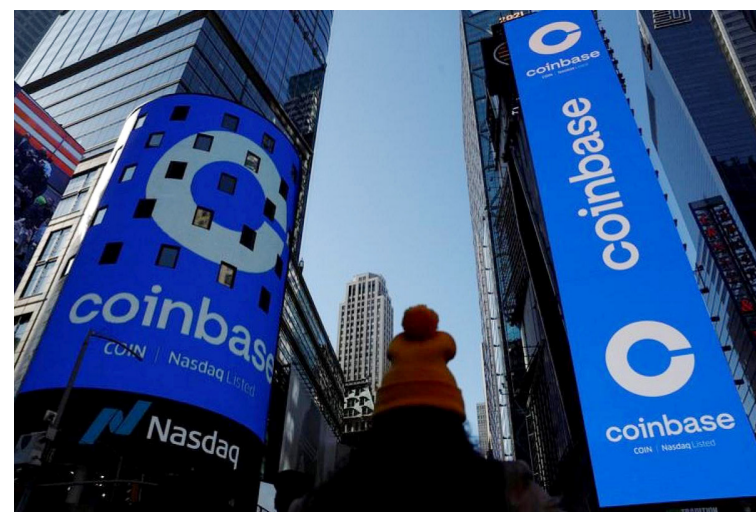

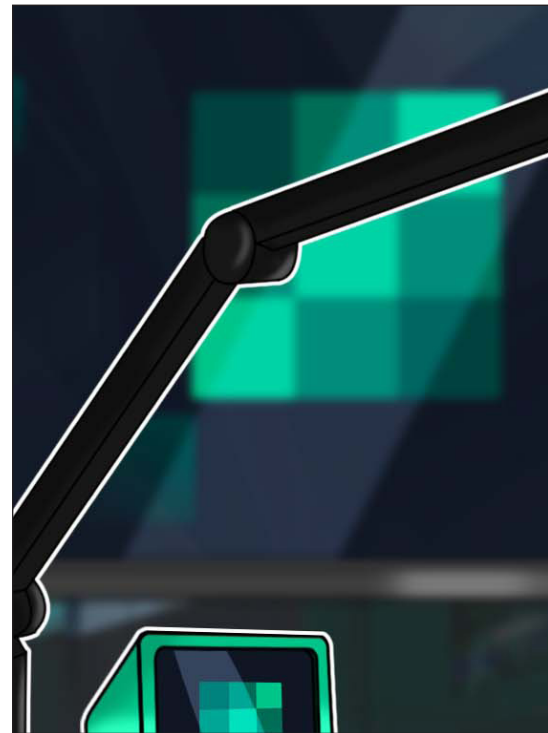
شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

رمزینکس هم از ایردراپ شبکه ترا ۲ پشتیبانی کرد و کوین های ایردراپ شده را به کاربران اختصاص داد. تخصیص این ارز بر اساس موجودی لونا در شبکه قدیمی آن در کیف پول کاربران رمزینکس در ساعت ۰۰:۰۰ روز ۶ خرداد انجام گرفت.

این صرافی اعلام کرد پس از شوک بزرگی که به واسطه ریزش بیش از ۹۹ درصدی لونا طی یک ماه گذشته به بازار رمزارزها وارد شد، ترفورم لبز (TerraForm Labs) به عنوان شرکت توسعه دهنده شبکه ترا تصمیم به طرح احیای اکوسیستم ترا و ایجاد شبکه جدیدی به نام ترا ۲ گرفت تا بخشی از ضرر وارد شده به دارندگان لونا را جبران کند. در پی این

ادامه از صفحه ۷ ایردراپ لونا در رمزینکس

فناوری استفاده کند. این گونه سرمایه‌گذاری که ریسک بالایی هم خواهد داشت، شامل سرمایه‌گذاری در مراحل قبل از شروع ایده، مراحل اولیه شکل دهی به استارت‌آپ و توسعه کسب‌وکار موجود خواهد بود.

لی گفت: «ما به دنبال پروژه‌هایی با پتانسیل رشد اکوسیستم وب ۳ هستیم. چنین پروژه‌هایی ممکن است شامل زیرساخت‌ها، توکن‌های غیرقابل معاوضه و سازمان‌های مستقل غیرمتمرکز باشد.» بنا بر تخمین بایننس، در حال حاضر حدود ۳۰ تا ۵۰ هزار توسعه‌دهنده وب ۳ فعال وجود دارد. وی امیدوار است این رقم به میزان قابل توجهی رشد کند.

ورود جدی بایننس به سرمایه‌گذاری

بایننس در سال گذشته مجموعه‌ای از سرمایه‌گذاری‌های سطح بالا انجام داد. این اولین باری است که این شرکت به طور رسمی یک صندوق سرمایه‌گذاری با تأمین مالی از سرمایه‌گذاران خارجی جمع‌آوری می‌کند.

لی معتقد است «دقت» و «اعتقاد راسخ» در استراتژی سرمایه‌گذاری، از ویژگی‌های بارز بایننس لبز است. او افزود: «ما می‌دانیم که سرمایه‌گذاری در قدم‌های نخستین دارای ریسک است و این صنعت هنوز جوان است و حتماً ریسک‌های خاص خود را به همراه دارد.»

شواهد حاکی از آن است که بایننس در نظر دارد ۵۰۰ میلیون دلار از سهام توییترا برای حمایت از پیشنهاد ایلان ماسک به منظور دستیابی به سرویس رسانه‌های اجتماعی تصاحب کند؛ اقدامی که این شرکت امیدوار است سبب همگرایی بیشتر رسانه‌های اجتماعی و وب ۳ شود.

شرکت بایننس در سال ۲۰۱۷ توسط «چانگ پنگ ژائو»، کارآفرین چینی-کانادایی تأسیس شد. بر اساس داده‌های CryptoCompare، حجم معاملات نقدی این شرکت در ماه مارس امسال ۴۹۰ میلیارد دلار بوده است. کمی قبل‌تر و اوایل سال جاری چانگ پنگ ژائو در مصاحبه‌ای با CNBC گفته بود بایننس میلیاردها دلار آماده سرمایه‌گذاری در وب ۳ دارد. این قضیه با شک و تردید برخی چهره‌های برجسته فناوری، از جمله ایلان ماسک و جک دورسی، بنیان‌گذار توییترا مواجه شد. ژائو در پاسخ به این واکنش‌ها همچنان از «اعتقاد راسخ» خود سخن گفت، اما تأکید کرد برای تحقق آن به زمان نیاز دارد.

او گفت: «این را که وب ۳ دقیقاً چگونه شکل می‌گیرد، چگونه به نظر می‌رسد، کدام شرکت و کدام پروژه قرار است کار را سامان‌دهی کند؟ هیچ‌کس نمی‌داند!»

ژائو افزود: «قبل از راه‌اندازی فیس‌بوک، هیچ‌کس نمی‌توانست چیزی را که ما اکنون از فیس‌بوک می‌بینیم، پیش‌بینی کند. ما فقط باید ببینیم قضایا چطور پیش می‌رود و چه اتفاقاتی رخ خواهد داد.»

اشاره دارد که بر خلاف پلتفرم‌های آنلاین امروزی، کاملاً غیرمتمرکز خواهد بود و فناوری‌هایی همانند بلاکچین و متعلقات آن که در پس‌اندازهای دیجیتال امروزی قرار دارند، موتور پیشران آن است.

گفتنی است راه‌اندازی این صندوق در حالی اتفاق افتاد که ارزش بیت‌کوین و سایر ارزهای دیجیتال به شدت کاهش یافته‌اند. بیت‌کوین از زمانی که در ماه نوامبر به بالاترین سطح خود یعنی نزدیک به ۶۹,۰۰۰ دلار رسید، بیش از ۵۰ درصد سقوط کرده است. این اتفاق به شرکت‌هایی نظیر کوین‌بیس (که یک شرکت غیرخصوصی محسوب می‌شود و سهام آن از ابتدای سال ۲۰۲۲ تا ۶۹ درصد سقوط کرده)، آسیب وارد کرده است. سرمایه‌گذاران نگران‌اند که این رکود بی‌سابقه به استارت‌آپ‌های خصوصی کریپتو نیز سرایت کند.

فرصت‌های جدید بازار رمزارز و وب ۳

«کن لی»، مدیر اجرایی سرمایه‌گذاری بایننس لبز در گفت‌وگو با CNBC اظهار داشت: «در حالی که ارزش‌گذاری استارت‌آپ‌های یک میلیارد دلاری یا بالاتر از این رقم تا حدودی افت داشته‌اند، اما این قضیه هیچ تأثیری در بازارهای خصوصی در مراحل اولیه ایجاد کسب‌وکار نداشته است.»

بایننس لبز امیدوار است از سقوط دارایی‌های دیجیتال به‌عنوان یک فرصت برای یافتن نوآوران جدید در حوزه این

همچنین کاربران در صورت داشتن هرگونه پرسش می‌توانند با پشتیبانی رمزینکس در ارتباط باشند.

اتفاق شبکه قدیمی ترا به «ترا کلاسیک» تغییر نام داد و نام لونا نیز به لونا کلاسیک تغییر کرد. همچنین اعلام شد کوین لونا به‌عنوان کوین اصلی شبکه ترا از طریق ایردراپ به کاربران تخصیص داده خواهد شد. سرانجام این ایردراپ در تاریخ ۲۸ می انجام شد و بسیاری از صرافی‌های معتبر بین‌المللی از آن پشتیبانی کردند و رمزینکس هم در اقدامی طبق فرایندهای جهانی و منطق محاسباتی لونا ایردراپ اقدام به تخصیص لونا ۲ به کاربران خود کرد. توزیع لونا ۲ در رمزینکس بر اساس اسنپ‌شات گرفته‌شده در تاریخ ۶ خرداد انجام شده و برای دریافت آن هیچ اقدام دیگری از سوی کاربران نیاز نبوده است.

هدیه اصرافیه رمزارز کشور به مخاطبان کارنگ

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

کارنگ
انتشارات راه‌پرداخت

مدیرعامل تسلا کدنویسی
دوج کوین را
به تمسخر گرفت

کل کل ماسک و پالمر بر سر کد دوج کوین

ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا و بنیان گذار اسپیس ایکس، جکسون پالمر، بنیان گذار دوج کوین را به دلیل ادعای نوشتن یک متن پاپتون که می تواند با هر نامه های توییتر مبارزه کند، مورد انتقاد قرار داد.

پالمر اخیراً در مصاحبه ای گفته: «مدیرعامل تسلا برای دریافت نسخه ای از این متن تماس گرفته است.» ماسک در پاسخی کنایه آمیز به این ادعا در توییتری نوشت: «شما به دروغ ادعا کردید که متن پاپتون شما توییتر را از شر ربات ها خلاص می کند. اگر چنین چیزی وجود دارد، آن را با دنیا به اشتراک بگذارید.»

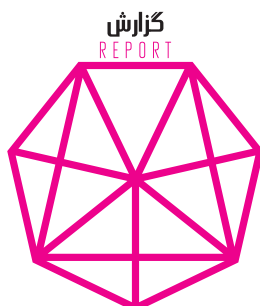
ماسک در ادامه این توییت نوشت: «کدنویسی بچه های من زمانی که ۱۲ ساله بودند، از جکسون بهتر است. همان طور که گفتم اگر ادعای پالمر صحت دارد، آن را با دنیا به اشتراک بگذار و تجربه کاربران از توییتر را بهبود بخشد. اگر شما آن متن پاپتون را ببینید، متوجه منظور من می شوید.»

اما جکسون پالمر، یکی از بنیان گذاران دوج کوین، مدعی شده ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا، یک کلاهبردار است و جهان کلاهبرداران را دوست دارد.

پالمر همچنین مدعی شد که ماسک صرفاً می خواهد پلتفرم توییتر را با دامن زدن به بحث جنجال برانگیز آنها نابود کند. به گفته پالمر، ماسک ممکن است به دنبال از بین بردن تمام اعتماد کاربران به توییتر باشد و از به عنوان یک فرد ساده لوح که خواستار ایجاد یک جایگزین است، یاد کرد. در ۲۷ می، پس از توییت ماسک مبنی بر خرید کالاهای اسپیس ایکس با استفاده از دوج کوین، این توکن ۱۵ درصد افزایش یافت. همچنین پس از بیانیه ماسک در ماه دسامبر سال گذشته مبنی بر امکان خرید محصولات تسلا با دوج کوین، این توکن شاهد رشد سرسام آوری بود.

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

جنگ سرد کریپتویی

آیا یوان دیجیتال در آمریکا ممنوع می شود؟

شود، منع خواهند شد. مایک کاتن در مصاحبه درباره اهداف این لایحه گفت: «حزب کمونیست چین بدون شک از این واحد پولی دیجیتال برای جاسوسی هر کسی که از آن استفاده کند، بهره خواهد برد. صادقانه بگویم، نمی توانیم به چین چنین فرصتی را بدهیم. ایالات متحده باید در برابر تلاش های چین در راستای آسیب زدن به اقتصاد ما در اساسی ترین سطح ممکن جلوگیری کند.»

این سه سناتور تنها کسانی نیستند که در این خصوص نگرانی های ویژه ای دارند. «پت تومی»، سناتور سرشناس پنسیلوانیا نیز که در گذشته در حمایت از استیبل کوین ها لایحه ارائه کرده بود، درباره خطر احتمالی یوان دیجیتال سخن گفته است.

به طور همزمان چین در تلاش بوده تا استفاده از یوان دیجیتال را تا حدی در داخل مرزهای خود گسترش دهد که طی دهه های آتی استفاده از پول کاغذی و سکه منسوخ شود. چنین روندی در بلندمدت شرکای تجاری این کشور را که ایالات متحده نیز در میان آنهاست، وادار به استفاده از یوان دیجیتال خواهد کرد. چین همچنین در طول المپیک زمستانی ۲۰۲۲ پکن به تبلیغ گسترده یوان دیجیتال پرداخت و بسیاری از ورزشکاران و پرسنل دخیل در طول این المپیک به استفاده آزمایشی و البته موفق آن پرداختند.

(CBDC) در دنیا است که با موفقیت به مرحله اجرایی رسیده است. با توجه به قدرت فزاینده این کشور در عرصه سیاسی و اقتصادی، وجود یک یوان دیجیتال کاربردی و عملیاتی تهدیدی برای اصلی ترین رقیب آنها یعنی ایالات متحده به شمار می رود؛ حقیقتی که از حالا سیاسیون آمریکا به آن پی برده و درصدد خنثی سازی آن هستند.

پنجشنبه گذشته، سه سناتور سرشناس از حزب جمهوری خواه این کشور از قصد جدی خود برای معرفی لایحه هایی سخن گفتند که به دنبال محدود کردن یا حذف کامل یوان دیجیتال به عنوان شیوه پرداختی قابل قبول در برنامه ها و فضای اینترنتی ایالات متحده هستند. این سه سناتور که هر سه اهمیت واکنش نشان دادن یوان دیجیتال را به عنوان یک مسئله در خصوص «امنیت ملی و اقتصادی» آمریکا توصیف کرده اند، سناتور «مارکو روبیو» از فلوریدا، سناتور «مایک براون» از ایندیانا و سناتور «تام کاتن» از آرکانزاس هستند.

در معرفی مقدماتی لایحه پیش روی این سه سناتور که در حال تنظیم است، هدف محدود کردن ابرشرکت های فناوری مانند اپل، گوگل و متا از ارائه خدمات از طریق درگاه های پرداختی یوان دیجیتال است. همچنین در صورت تصویب، گوگل و اپل از ارائه اپلیکیشن هایی که در آنها از یوان دیجیتال استفاده

شاید بدون هیچ شکی بتوان چین را از نظر رگولیشن «پیشرفته ترین» کشور در زمینه رگولیشن رمزارزها نامید. شاید روند رگولیشن تمامیت طلب این کشور در مقایسه با روند کند و تأمل برانگیز بسیاری دیگر از کشورها و مناطق اقتصادی مانند آمریکا و اتحادیه اروپا از نوآوری کمتری برخوردار باشد، اما نمی توان منکر شد که وقتی به تأثیر عملی رگولیشن در کشورهای مختلف نگاه می کنیم، شاید فقط روسیه بتواند رقیبی برای چین باشد. خرید و فروش و ماینینگ رمزارزها در چین ممنوع شده، با این حال اینکه تا چه حد این ممنوعیت ها در قشرهای بالاتر طبقه دارای یوان دیجیتال چین دنبال می شود، بحث دیگری است.

این ممنوعیت ها اما تنها شروع مقابله چین با رمزارزهاست. در واقع می توان چین را مسئول ایجاد تئوری استفاده رمزارزها علیه رمزارزها دانست؛ طرز فکری که این روزها در سیاست های مالی به واسطه بحث در مورد دلار دیجیتال نیز تأثیر آن را می بینیم. در چنین عملیاتی، فناوری رمزارزی حفظ می شود تا به واسطه یک بلاکچین مرکزی تحت پوشش بانک مرکزی به رقیب اصلی دیگر رمزارزها تبدیل شود؛ رقابتی که واسطه حمایت قانونی از رمزارز ملی و سرکوب دیگر رمزارزها از ابتدا به نفع رمزارز ملی است. در این حوزه هم چین کشوری پیشرو محسوب می شود. یوان دیجیتال چین یکی از معدود رمزارزهای ملی تحت پوشش بانک مرکزی

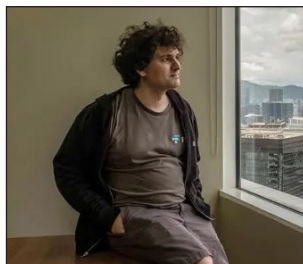

برای کمک به بهتر شدن
رگولاتوری رمزارزها

تکاپوی میلیون دلاری بنیان گذار افتی ایکس

سم بنکمن فرید، بنیان گذار صرافی رمزارزی غیرمتمرکز اف تی ایکس در مصاحبه‌ای اعلام کرده احتمالاً در انتخابات بعدی ریاست جمهوری آمریکا بین ۱۰۰ میلیون تا یک میلیارد دلار کمک مالی خواهد کرد. بنکمن که یکی از ثروتمندترین و معروفترین چهره‌های دنیای رمزارز است، گفته بخشی از این پول صرف کمک به رگولاتوری بهتر این فضا خواهد شد؛ فضایی که سازمان‌های حمایت‌کننده از حقوق مصرف‌کننده در آمریکا این روزها آن را به شدت متهم به نادیده گرفتن منافع کاربران کرده‌اند؛ آن هم در مواردی با ارائه اطلاعات ناقص یا غلط به آنها.

بنکمن اما گفته نه تنها به هیچ وجه نگرانی‌ای بابت رگولاتوری این فضا ندارد، بلکه از مقررات‌گذاری در این فضا استقبال هم خواهد کرد، اما او تأکید کرده آنچه این روزها بیشتر برای او مایه نگرانی است، نوع نگاهی است که سیاست‌مداران آمریکایی اخیراً به بازار رمزارزها پیدا کرده‌اند؛ به ویژه اینکه صرافی‌های رمزارزی بیش از همیشه در تیررس سخت‌گیری‌های کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا قرار گرفته‌اند. به نظر می‌رسد تلاش‌های چهره‌هایی چون بنکمن جهت متقاعد کردن سیاست‌مداران آمریکایی برای یک رگولاتوری آسان‌تر و امکان دادن به شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران رمزارزی برای توسعه نوآوری‌های این فضا باشد. البته ماجراهایی چون ریزش شدید بازار رمزارزها در ماه‌های اخیر و سقوط ارزش رمزارزی چون لونا کار را برای به ثمر رساندن این تلاش بسیار سخت کرده است. در هفته‌های اخیر برخی چهره‌های اقتصادی دولت بایدن نقدهای تندوتیزی را به عملکرد این بازار و صرافی‌های فعال در آن وارد کرده‌اند.

کلاهبرداران از کجا می آیند؟

نقدهای تند بیلی مارکوس، هم بنیان گذار دوج کوین به رواج کلاهبرداری در فضای رمزارز

طی پنج سال گذشته برای خنده و شوخی ساخته شده بودند، اما امروز با تبلیغ و تأیید سلبریتی‌ها ارزش بالایی پیدا کرده‌اند.

◀ ماسک جیب‌پر است!؟

انتقادات پالمر دامن ایلان ماسک را هم گرفته است. ایلان ماسک از طرفداران اصلی دوج کوین است، اما پالمر ماسک را با انتقادات شدید مورد حمله قرار داده و او را «جیب‌پر» نامیده است. لازم به ذکر است که ماسک به دلیل تأثیری که روی ارزهای دیجیتال دارد، در موفقیت مدام دوج کوین نقش بسزایی داشته است. این میلیاردی را قبلاً اعلام کرده بود که هر دو شرکت او، استارلینک و اسپیس ایکس، به زودی شروع به پذیرش پرداخت با استفاده از دوج کوین خواهند کرد. علاوه بر این، ایلان در پست‌های قبلی خود در توییتر از برخی شرکت‌های معتبر خواسته بود پرداخت با دوج کوین را آغاز کنند. اما این روزها او تیم بنیان‌گذاران این کوین را زیر حمله توییتری خود قرار داده و آنها را به بی‌کفایتی متهم کرده است.

دوج کوین توسط بیلی مارکوس از پورتلند، اورگان و جکسون پالمر از سیدنی، استرالیا بر اساس یک الگوی رفتاری اینترنتی محبوب به نام «doge» ساخته شده است. پس از آن شبیبا از این الگو استفاده کرد. دوج کوین یک ارز دیجیتال منبع‌باز است و از آنجایی که یک ارز رمزنگاری سرگرم‌کننده و ساده است، سازندگان آن معتقدند که می‌تواند حتی بیش از بیت کوین مخاطب جذب کند؛ ادعایی که البته در ماه‌های گذشته بارها توسط چهره‌های قدیمی تر بازار رمزارزها مورد نقد جدی قرار گرفته است.

حمله سودجوترین کاربران در فضای رمزارزی تبدیل شده و پس از آن اظهارات فوق را در رشته توییستی منتشر کرد. بیلی چندی پیش نیز ادعا کرده بود که ۹۵ درصد ارزهای دیجیتال پروژه‌های کلاهبرداری هستند. او گفته بود که ارزهای دیجیتال نسخه پشتیبان نظارتی ندارند و هر قانون و مقرراتی هم هست، توسط خود آنها تنظیم شده است. این امر باعث می‌شود فضای رمزارزی در برابر کلاهبرداری به شدت آسیب‌پذیر شود. بیلی خطاب به مردم گفت: «این اوضاع را شما می‌توانید تغییر دهید. طرز رفتار شما در این فضا و چیزی که مورد حمایت قرار می‌دهید، می‌تواند این فضا را تغییر دهد.»

◀ زمین کشت کلاهبرداران؟

البته بیلی تنها کسی نیست که از فضای رمزارزها به تندی انتقاد می‌کند. «جکسون پالمر» (Jackson Palmer)، یکی دیگر از هم بنیان‌گذاران دوج، در مصاحبه‌ای با «سیدنی مورنینگ هرالد» (Sydney Morning Herald) اظهار داشت که دنیای رمزارزها یک فناوری مستعد رشد آدم‌ها و پروژه‌هایی است که صرفاً به دنبال سوءاستفاده از منابع دیگران‌اند. به همین دلیل این فناوری کلاهبردار پرور است و این فضا انواع کلاهبرداری را امکان‌پذیر می‌کند. تناقض این اظهار نظر آنجاست که بسیاری همین موارد را درباره دوج کوین مطرح می‌کنند!

پالمر معتقد است درصد زیادی از مردم به این دلیل جذب این فضا می‌شوند که افراد مشهور و سلبریتی‌ها آن را تأیید می‌کنند. افراد مشهور و سلبریتی‌ها مدام به مردم سیگنال و نوید سودهای کلان می‌دهند. پالمر برای تأیید حرف‌هایش از آن اف‌تی‌هایی نام می‌برد که

«بیلی مارکوس» (Billy Markus)، هم بنیان‌گذار دوج (DOGE)، در توییستی نظر خود را در مورد کلاهبرداری در فضای ارزهای دیجیتال بیان کرده است. مارکوس معتقد است دلیل اعمال کلاهبرداران در این فضا، عدم توانایی در پاک‌سازی این جامعه از کلاهبرداران از یک سو و خطاهای خود کاربران از سوی دیگر است.

بیلی در سال ۲۰۱۲ همراه با جکسون پالمر ارز دیجیتال دوج را پایه‌گذاری کرد، اما در همان زمان از این پروژه خارج شد. با اینکه بیلی سال‌هاست از این پروژه خارج شده، اما به‌طور مدام در مورد دوج کوین و سایر ارزهای دیجیتال اظهار نظر می‌کند و توییست می‌زند. آخرین نظر او هم همان طور که می‌بینید، در مورد دلیل ازدیاد کلاهبرداران در فضای کریپتویی است. جالب است بدانید که مارکوس در توییتر با نام «شیتوتوشی ناکاموتو» شناخته می‌شود.

◀ از هر دست بدهی با همان دست پس می‌گیری!

شیتوتوشی یا همان بیلی در توییتر گفته است که توقع بیشتری هم نمی‌توان داشت. این فضا کلاهبردار پرور است؛ چراکه به جای کنترل و حذف کلاهبرداران، نه تنها آنها را فعال‌تر، بلکه از آنها دفاع هم می‌کند، چون فضای رمزارزها قوانین و مقررات خود را تنظیم کرده و تلاش و اصرار بر اعمال و اجرای این قوانین دارد. فضای کریپتو از هر دست بدهد از همان دست هم پس می‌گیرد. این اصرار بیجاست و این مقررات باعث تقویت کلاهبرداران می‌شوند.

بیلی مارکوس اظهار داشت که از حدود هشت سال پیش یعنی زمانی که دوج کوین را ایجاد کرد، به هدف

شماره ۲۲
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

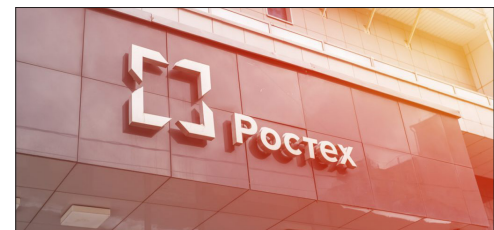
هشدارها کارساز شد!

در پی هشدارهای فراوان فعالان رمزازی، امیرحسین تتلو که قرار بود یک کوین را معرفی و به طرفدارانش بفروشد، اعلام کرده از این کار منصرف شده است.

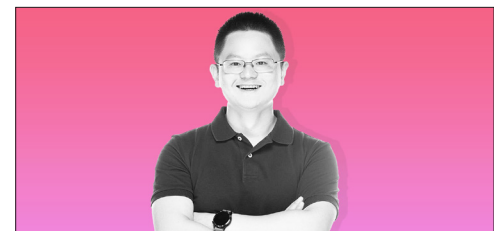
بایننس در امارات

بایننس اعلام کرده در همکاری با هلدینگ بزرگ «مجید الفوتیم» که مالک هتل‌ها و مال‌های زیادی در امارات است، پرداخت رمزازی را در این کشور توسعه خواهد داد.

روستک به جای سوئیفت؟

روستک (Rostec)، شرکت فناوری روسی، پلتفرمی توسعه داده که امکان پردازش تسویه حساب‌های بین‌المللی و ذخیره ارز دیجیتال را فراهم می‌کند؛ اقدامی برای مقابله با تحریم‌های سوئیفت علیه روسیه!

تغییرات در بایننس

خبر آمده که «بیل کیان»، رئیس بایننس لبز از سمت خود کناره‌گیری کرده است. گفتنی است این دومین استعفای مدیران رده‌بالای بایننس در هفته‌های اخیر محسوب می‌شود.

شماره ۵۴
۱۶ خرداد ۱۴۰۱
سال دوم

دیفای قدم جدید سنگاپور

مهاجرت گسترده صرافی‌ها چه تأثیری بر سیاست‌های رمزازی سنگاپور دارد؟

بزرگ‌ترین صرافی جهان در ایتالیا
تأیید رگولاتوری گرفت

ادامه حضور اروپایی بایننس

ماه گذشته برای بایننس بهتر و بهتر شده است. بایننس که زمانی به عنوان یکی از باغی‌ترین صرافی‌های رمزازی دنیا شناخته می‌شد، از زمان تغییر روند و دیدگاه رگولاتوری خود موفق شده تا بیشتر و بیشتر در منطقه اتحادیه اروپا تأیید رگولاتوری بگیرد. اولین کشوری که در اروپا به آنها جواز فعالیت داد، مالت بود. به مرور و با اصلاحات پیاده‌سازی شده توسط «چانگ‌پنگ ژائو»، مدیر و مالک این صرافی این صرافی موفق شد اولین تأیید رگولاتوری مهم خود در اروپا را اوایل ماه گذشته در فرانسه کسب کند؛ اتفاقی که ژائو پس از آن تأکید زیادی بر سخت‌گیری فرانسوی‌ها داشت. پس از آن نوبت آلمان

بود. دو هفته پیش بود که ژائو و مقامات آلمان در بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که بایننس تأیید رگولاتوری مشابهی در این کشور دریافت کرده و از این پس می‌تواند خدمات خود را بدون مانع در بزرگ‌ترین اقتصاد اتحادیه اروپا ارائه دهد. حالا ژائو و بایننس بار دیگر خبر مشابهی دارند.

هفته گذشته بایننس به طور رسمی تحت نظر آژانس نظارت مالی ایتالیا (OAM) ثبت شد؛ اتفاقی که حالا به آنها اجازه خواهد داد تا در ایتالیا، یکی دیگر از کشورهای پرجمعیت و اقتصادهای مهم اروپا خدمات خود را بدون مانع ارائه دهند. ژائو در مصاحبه‌ای

استفاده از سقوط UST به عنوان یک بهانه رگولاتوری محدود به آمریکا نیست

سقوط ترا؛ بهانه جدید انگلیسی‌ها

مالی دیجیتال که ارزش بنیادین داشته باشد، ناظر خواهد بود. هر سامانه تراکنش مالی که توانایی مختل کردن، تأثیر گذاشتن، بی ثبات کردن و حتی بهبود وضعیت مالی کشور را دارا باشد، بنیادین محسوب خواهد شد و تحت نظارت بانک انگلستان قرار خواهد گرفت.»

در مورد UST، مشخص نیست که آیا یک نظام نظارتی می توانست از سقوط آن جلوگیری کند یا نه. ماهیت این استیبل کوین که از طریق الگوریتم کار می کرد، آن را به یک آزمایش مالی در ابعاد جهانی تبدیل کرده بود که اساساً یک ساختار مالی غیرمتمرکز محسوب می شد. حتی در محافل طرفدار رمزارزها نیز شک و شبه در خصوص توانایی کارکرد موفق یک استیبل کوین الگوریتمی وجود داشت. حالاً که ایجاد یک استیبل کوین بدون پشتوانه دارایی و وثیقه اضافی با شکست مطلق مواجه شده، می توان از هم اکنون تمام تلاش های قبلی برای ایجاد یک استیبل کوین را که صرفاً با یک چرخه الگوریتمی حفظ می شد، شکست خورده تلقی کرد. استیبل کوین ها هنوز یک روش پرداخت قانونی در بریتانیا نیستند. با این حال پیشنهادهای و لایحه هایی برای قانونی کردن ارزهای دیجیتال در تقابل و توازن با روند رگولاتوری در حال انجام است. ایجاد مقررات مربوط به استیبل کوین های غیرمتمرکز احتمالاً همچنان چالشی بزرگ برای قانون گذاران خواهد بود.

رگولاتورهای بریتانیایی تنها کسانی نیستند که با نگرانی های مربوط به فروپاشی Terra دست و پنجه نرم می کنند. خارج از بریتانیا، «روهیت چوپرا»، مدیر دفتر حمایت مالی از مصرف کننده ایالات متحده اخیراً در مصاحبه ای از اهمیت بالای مالی سقوط UST سخن گفت. به گفته او این سقوط به خوبی نشان می دهد که استیبل کوین ها ممکن است هرگز جایگزین موثقی برای دلار و دیگر ارزهای فیات نامدار دنیا نباشند. در اتحادیه اروپا نیز سقوط ترا نادیده گرفته نشده و قانون گذاران این اتحادیه نیز به دنبال اتخاذ تدابیر قانونی گسترده در خصوص استیبل کوین ها هستند.

بسیاری از دنبال کنندگان بازار که شاید با تحلیل های فاندمنتال به تبادل ارزها می پردازند، انتظار داشتند که نتایج سقوط فاجعه بار استیبل کوین UST تاکنون از بین برود، اما نه تنها این موضوع در ایالات متحده که از ابتدا در خصوص چنین استیبل کوین هایی دغدغه داشته، با جدیت تمام دنبال می شود، بلکه حالا در پادشاهی بریتانیا نیز شاهد استفاده از این سقوط به عنوان نمونه ای برای لزوم رگولیشن هستیم، اما در بریتانیا بیش از آنکه نگرانی در مورد نحوه اتفاق افتادن این سقوط فجیع باشد، رگولاتورها بیشتر به دنبال جلوگیری کامل از رویدادی مشابه با استیبل کوین هایی هستند که ارزهای ملی آنها را نمایندگی می کنند.

دولت بریتانیا حتی تاحدی پیش رفت که روز سه شنبه به انتشار یک بیانیه مشاوره ای پرداخت. در این گزارش آمده: «از زمان تعهد ابتدایی ما به قانون گذاری بر برخی استیبل کوین ها، حوادثی که در بازار دارایی های دیجیتال اتفاق افتاده، بیش از پیش نیاز به رگولیشن مستمر بر این حوزه را خاطر نشان می کند. واضح است که در بخش های خاصی از این بازار، امنیت مالی و شفافیت مالی وجود ندارد.» گویا هدف اولیه دولت بریتانیا در این راستا ارائه اختیارات خاصی به دو نهاد مالی اصلی این کشور، یعنی بانک انگلستان و مرجع راهبردی امور مالی انگلستان یا همان FCA است. در خصوص FCA، دولت قصد دارد در خصوص برخی لایحه های رگولاتوری که در خصوص استیبل کوین ها تصویب شده، اما هنوز اجرا نمی شوند، چراغ سبز نشان دهد. این اختیارات شامل قانون گذاری خودمختار بر پول های الکترونیک و اطمینان از امنیت مالی مصرف کنندگان در بازار رمزارزها می شود.

در صورت اجرای این روند، بانک انگلستان هم دست خالی نخواهد ماند. بر اساس گزارش ها بانک انگلستان قابلیت نظارت رگولاتوری بر تمام فرمت های پرداخت دیجیتال را خواهد داشت. در بخش دیگری از بیانیه دولت بریتانیا آمده: «بانک انگلستان بر تمام شیوه های تراکنش

در مراحل ابتدایی پروژه گاردین، دولت سنگاپور به دنبال تعدادی از پاسخ های اساسی در خصوص ایجاد یک سامانه دیفای است. کارکرد این سامانه ها احتمالاً بر بستر تعدادی از بلاکچین های عمومی از جمله اتریوم مورد آزمایش قرار خواهد گرفت تا توانایی آنها در تسهیل روند ارائه خدمات مالی مختلف مانند دریافت وام، بیمه و غیره به طور غیرمتمرکز سنجیده شود. قدم اول آنها هم توکن سازی اوراق قرضه و تراکنش ها از طریق قراردادهای هوشمند خواهد بود تا عملکرد آن ابتدا در فضای خصوصی و سپس عمومی آزمایش شود.

در نهایت پروژه گاردین قرار است با تمرکز بر مفهوم اوراق بهادار، دست به ترکیب چهارچوب ها و ساختارهای مالی سنتی با فناوری بلاکچین بزند. این پروژه همچنین به دنبال اخذ مرزهای فناوری دیفای در اتوماسیون فرایندهای مالی است که در صورت تحقق،

بخش زیادی از مسئولیت های دولت در این حوزه را از بین خواهد برد. در آخر بانک مرکزی سنگاپور که همچنین بالاترین نهاد مسئول قانون گذاری بر رمزارزهاست، از نتایج این پروژه استفاده خواهد کرد تا روند قانون گذاری جامع تری را برای حوزه دیفای در پیش بگیرد.

«هنگ سویی کیت»، معاون نخست وزیر سنگاپور شخصاً به رونمایی از مراحل مختلف این برنامه پرداخت که درباره آن در رویدادهای فناوری پیش روی آسیا مانند AsiaX بیشتر خواهیم فهمید. هنگ همچنین به عنوان مدیر ارشد پروژه گاردین منصوب شده و در کنار وزیر اقتصاد این کشور مسئول سیاست گذاری بر حوزه دیفای خواهد بود. جالب ترین خبری که درباره این پروژه وجود دارد، عدم تغییر رویکرد کلی دولت سنگاپور از جمله شخص هنگ در خصوص سیاست های پیشین سنگاپور درباره رمزارزهاست. هنگ در مصاحبه ای گفت: «هدف پروژه گاردین ایجاد سهولت در خدمات مالی از طریق فناوری است. فعالیت های ما در حوزه دیفای نباید با ملغی شدن سیاست های امنیت مالی ما در خصوص رمزارزها هم معنی تلقی شود. قصد داریم حوزه دیفای را از ناشناختگی نسبی ای که نسبت به سایر بخش های رمزارزی در مورد آن وجود دارد، خارج کنیم و از آن برای بهبود بخش مالی زندگی مردم سنگاپور و سرمایه گذاران خارجی بهره ببریم. چنین فناوری هایی به طور بالقوه دارای توانایی ایجاد انقلاب در زمینه مالی هستند.» بیانیه ای که در آن پیام «بلاکچین و نه بیت کوین» به خوبی مشهود است.

تغییر رویکرد بایننس نسبت به روزهای ابتدایی این صرافی قابل توجه است. بایننس در ابتدا حاضر بود خصوصی بودن و غیرمتمرکز بودن رمزارزها و تراکنش ها را به قیمت محروم ماندن در اقتصادهای بزرگ دنیا به جان بخرد، اما حالا نه تنها دیگر این روند در بایننس دیده نمی شود، بلکه مدیر و مالک این صرافی به یکی از اصلی ترین حامیان روند رگولیشن تبدیل شده است. ادامه داستان پیشرفت بایننس به شکل فعلی، پیام های مهمی را درباره چگونگی همراهی کسب و کارهای رمزارزی با رگولاتورها در بر خواهد داشت.

ماه گذشته بود که خبر مهاجرت کاری صرافی FTX از سنگاپور به جزیره آنتیگوا منتشر شد. با وجود سروصدایی که این خبر در زمان انتشار به پا کرد و توجه بسیاری که به روند سنگین رگولاسیون این کشور شد، مهاجرت FTX تنها آخرین مورد یک صف طولانی از مهاجرت های دیگر بود. در آن زمان تصمیم «سم بنکمن فرید»، مدیر این صرافی برای مهاجرت، بیش از آنکه تمرکز را روی قدرت در حال تحلیل سنگاپور در اکوسیستم رمزارزی ایجاد کند، بیشتر از نظر مقصد و یعنی آنتیگوا جالب توجه بود. اما واقعیت ماجرا این است که در طول دو سال گذشته تعدادی از بزرگ ترین صرافی های رمزارزی دنیا تحت فشار رگولاتوری دفاتر مرکزی خود را که در سنگاپور برپا بود، به مقاصدی چون دبی منتقل کردند. بایننس، بایبیت و Crypto.com در میان این صرافی های نامدار عزل شده بودند.

از آن زمان اقلیت پرجمعیتی در قشر سیاسی سنگاپور ظهور کرده که معتقد است سیاست های پیشین به غیر از تضعیف سنگاپور در صحنه بین المللی رمزارزی کاری نکرده است. آنها می خواهند از طریق ورود به حوزه دیفای یا همان خدمات مالی غیرمتمرکز بار دیگر سنگاپور را به عنوان یکی از کشورهای نامی این حوزه مطرح کنند. انتخاب آنها هم بسیار معقولانه است؛ دیفای به طور کلی مقاومت بالایی را در مقابل روند قانون گذاری داراست و در مقایسه با برخی دیگر از بخش های صنعت رمزارزی نسبتاً جوان و خام است. از این رو، ورود سنگاپور به این حوزه می تواند شانس برای جبران خسارات وارده در طول سال های اخیر باشد. در این راستا، بانک مرکزی سنگاپور از همین حالا در حال بررسی احتمال همکاری با سازمان جی پی مورگان برای راه اندازی یک سامانه دیفای اولیه است. هرچند بانک مرکزی سنگاپور هنوز در انتخاب طرف قرارداد خود مطمئن نیست، اما از همین حالا آزمایش های اولیه ساخت سامانه های دیفای تحت نظارت بنیاد نظارت مالی این کشور (MAS) تحت پروژه «گاردین» شروع شده است. بنیاد نظارت مالی همچنین بانک بین المللی سنگاپور را که یکی از بزرگ ترین نهاد های مالی آسیا است، موظف کرده که در بخش های فنی تولید اولیه پروژه گاردین دخیل باشد تا نتیجه این پروژه از تحلیل دقیق تر و جامع تری برخوردار شود.

که چند ساعت پس از انتشار خبر انجام شد، گفت: «رگولیشن مؤثر و شفاف نه تنها مورد نیاز است، بلکه تنها راه ایجاد اعتماد میان بازار رمزارزها و بازارهای مالی بزرگ است. بایننس همواره با این روند همراه بوده و آن را اولویت اول خود قرار داده است. دستورالعمل های جدید ما برای شیوه ثبت نام و ارائه گزارش تراکنش ها به دولت های میزبان خدمات ما هم برنامه هایی است که در این راستا برنامه ریزی و اجرا کردیم. تنها از این طریق است که می توانیم به مردم بگوییم که سامانه ما از جمله امن ترین و قابل اعتمادترین سامانه های رمزارزی دنیاست.»

شماره ۵۲
۱۴۰۱ خرداد
سال دوم

رمزارز ۲۰

۹۵۸ میلیون

۴۰۰ میلیارد دلار

۳۰۰ میلیارد دلار

۲۰۰ میلیارد دلار

۱۰۰ میلیارد دلار

اتفاقی که در روزهای اخیر برای لونا افتاد و ایردراپ پس از آن، ما را به این فکر واداشت که دستی به سر و روی فهرست رمزارزها بکشیم و آن را به روز کنیم. البته تمام این مدت حواس مان به بالا و پایین بازار و رمزارزهایی که می آمدند و می رفتند، بود؛ ولی اینجا نیاز به یک خانه تکانی اساسی داشت که در این شماره انجام دادیم.

با همه این احوالات و تحولات، در بر همان پاشنه سابق می گردد و بازار تعریفی ندارد. رنگ قرمز، رنگ غالب است و تک و توک سبزهایی سروکله نشان می دهند که نمی توان به سبزی شان دل خوش کرد. آنها که به ادعای خودشان «کاربلد» هستند و چند تا پیراهن بیشتر در این بازار پاره کرده اند هم این روزها دست به عصا راه می روند و حتی اگر اعتراف نکنند، احتمالاً در حال ضرر کردن اند.

در روزهای خوش بازار رمزارزها تشویق افراد به اینکه سرمایه شان را بدهند و به جایش چیزی را بگیرند که از ماهیت آن خبر ندارند، کار درستی نبود؛ این روزها که به طریق اولی نادرست است. اما این صفحه و رمزارزهایی که با وسواس انتخاب شده اند، می توانند راهنمایی باشند برای کسانی که می خواهند روی این بازار ریسک کنند؛ حداقل با تماشای هفتگی مشتی که تقریباً بهترین نمونه خروار است، از کم و کیف بازار و اوضاع پیش رو اطلاع حاصل کنند. هدف ما هم همین است.

مکانیسم اجماع	ارزش	نوع	بازدهی (هفته)	ارزش بازار (میلیارد دلار)	قیمت (تومان)	نماد	دارایی	نماد	
اثبات کار	طلای دیجیتال	ارز	٪۱.۴۳	۵۶۷	۹۵۸ میلیون	BTC	بیت کوین	Bitcoin	۱
اثبات کار	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم افزاری	٪۰.۰۹	۲۱۶	۵۸ میلیون	ETH	اتریوم	Ethereum	۲
-	پول نقد دیجیتال	استیبل کوین	٪۰.۰۳	۷۲.۵	۳۲ هزار	USDT	تتر	Tether	۳
-	پول نقد دیجیتال	استیبل کوین	٪۰.۰۲	۵۴	۳۲ هزار	USDC	یواس دی کوین	USD Coin	۴
قابل سفارشی سازی	پرداخت	ارز	٪۱.۲۸	۱۹	۱۲.۶ هزار	XRP	ریپل	Ripple	۵
اثبات سهام	صدور استیبل کوین	توکن کاربردی	٪۰.۶۷	۶.۱۹	۲.۶ تومان	LUNC	لونا کلاسیک	Luna Classic	۶
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم افزاری	٪۱۲.۹۸	۱۳	۱.۳ میلیون	SOL	سولانا	Solana	۷
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم افزاری	٪۱۷.۹۲	۱۸.۹	۱۸ هزار	ADA	کاردانو	Cardano	۸
قابل سفارشی سازی	پرداخت	ارز	٪۱.۲۸	۱۹	۴.۷ هزار	XLM	استلار	Stellar	۹
اثبات کار	میم کوین	ارز	٪۰.۸۶	۱۰.۸	۲.۶ هزار	DOGE	دوج کوین	Dogecoin	۱۰
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم افزاری	٪۵.۳۶	۹.۲	۳۰۰ هزار	DOT	پولکادات	Polkadot	۱۱
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم افزاری	٪۸.۴۹	۶.۸	۷۸۴ هزار	AVAX	آوالانچ	Avalanche	۱۲
-	شبکه اوراکل	پلتفرم نرم افزاری	٪۹.۷۵	۳.۴	۲۴۱ هزار	LINK	چین لینک	Chainlink	۱۳
اثبات کار	میم کوین	ارز	٪۵.۵	۵.۹	۳۵ ریال	SHIB	شیبیا اینو	Shiba Inu	۱۴
اثبات سهام	شبکه لایه ۲	توکن کاربردی	٪۱.۷	۴.۷	۱۹ هزار	MATIC	پلی گان	Matic	۱۵
-	-	-	٪۳.۰۸	۰.۵	۲.۴ هزار	GALA	گالا	Gala	۱۶
اثبات سهام	اپلیکیشن های بین زنجیره ای	پلتفرم نرم افزاری	٪۵.۰۸	۲.۶	۲۹۵ هزار	ATOM	کازموس	Cosmos	۱۷
-	-	توکن کاربردی	٪۰.۸۸	۱.۷	۳۱ هزار	MANA	دیسنترالند	Decentraland	۱۸
-	-	توکن کاربردی	٪۲.۳۶	۰.۶	۱۶ هزار	LRC	لوپرینگ	Loopring	۱۹